

ועדה לענייני ביקורת

כ"ט בחשוון תשפ"ו
20 בנובמבר 2025
סימוכין: 2025-103-968

דו"ח משיבה מס' 32 של ועדת ביקורת שהתקיימה ביום חמישי, י"א באלול תשפ"ה (4.9.2025)

השתתפו: מר אלדד רבינוביץ, חבר מועצה ויו"ר ועדת ביקורת

נכחו: גב' עופרה ברכה, מבקרת העירייה
עו"ד דני ליבמן, משנה ליועמ"ש לנושאים מיוחדים
מר עוזי חן, מנהל אגף חירום וביטחון
מר יוסי פרץ, מנהל אגף משאבי אנוש
מר נינו נוימן, מנהל אגף לביקורת ובקרת יועצים
מר גיל שכטר, ממונה על מינהלת קרית העירייה
מר רביב קין, ממונה על ביטחון מתקני העירייה
מר עדן מרציאנו, כלכלן תקציבים
גב' מיכל תורג'מן, עוזרת מקצועית למבקרת העירייה
עו"ד מירב שרגא, יועצת חיצונית
רו"ח ירון דגן, יועץ חיצוני
גב' יונה רוט, מזכירת הוועדה

על סדר היום:

דוח מבקרת העירייה בנושא: אבטחה טכנולוגית בכיכר ספרא

פתיחת הדיון:

מר אלדד רבינוביץ, יו"ר הוועדה: לא צריך להכביר מילים על חשיבות האבטחה בכיכר ספרא. לרשות מקומית אינטראקציה עם תושבים, חלקם בהכרח יוצאים לא מרוצים ועלולות להיות לכך השלכות מסוכנות. ירושלים פתוחה לתנועה של אוכלוסייה עוינת מחוץ לה, לצערנו גם בתוכנו הריבונות לא שלמה. יש לנו אויבים בחוץ ובפנים ואנחנו חייבים להיות מאובטחים היטב.

כפי שלמדנו על בשרנו, הסתייעות באמצעים טכנולוגיים היא מבורכת כל עוד היא לא מחליפה את המרכיב האנושי. עם זאת, בשנים האחרונות יש הכרח הולך וגובר להסתמכות על אמצעים טכנולוגיים. כלל מערכי האבטחה בישראל חווים קושי גדול בגיוס ושימור של עובדים. בשנתיים האחרונות, חלק משמעותי מהאוכלוסייה שעד היום עבדה באבטחה נמצאת בסבבים רצופים ומתמשכים של מילואים. חלק נוסף מאוכלוסייה זו לא רוצה יותר לעבוד בענייני ביטחון אחרי החוויות שעבר.

במצב הנוכחי אמצעים טכנולוגיים, עם כל חסרונותיהם, הם הכרח על מנת לסייע ולהקל על עבודת האבטחה, והם יכולים להחליף חלק מהסדר הכיכר הנדרש.

גב' עופרה ברכה, מבקרת העירייה: דוח חשוב, לאור אתגרי הביטחון הייחודיים שיש לנו פה בכיכר. מתחם פתוח, סמיכות לרכבת הקלה, חשש מוונדליזם, וכמובן ההיבט האנושי, שלא מעט פעמים נתקלים בחוסר במאבטחים. לטעמי, ההיבטים הטכנולוגיים אמורים רק להוסיף, ולתת עוד כלים למענה האנושי.

ועדה לענייני ביקורת

דיון הוועדה:

פרק 1:

המלצת המבקרת:

- לערוך התאמות בתוכניות העבודה ובפק"מ האבטחה של כיכר ספרא, הכוללות התייחסות לפעילות מערך האבטחה בכיכר ספרא במקרים של מחסור בכוח אדם משמעותי – הן בדרג הניהולי והן בדרג התפעולי. כמו כן לבחון במסגרת ההתאמות אפשרות להגביר את חלקו של מערך האבטחה הטכנולוגי.

תגובת המבוקר:

נערכה חשיבה משמעותית על פתרונות למחסור בכוח אדם בשגרה ובחירום.

המלצת ועדת ביקורת:

לקבל את המלצות המבקרת.

פרק 2:

המלצת המבקרת:

- לוודא מדי שנה ניצול מיטבי של התקציבים שהוגדרו לטובת אבטחת קריית העירייה ותחזוקת אמצעי האבטחה במתחם.

תגובת המבוקר:

כל התקציב הקיים מנוצל, ונכון להיום קיימת תוכנית עבודה שמכסה את התקציב במלואו. יש שיח עם התקציבים, והתקציב מותאם ליכולת הגיוס של העובדים. ככל וניתן יהיה למלא את השורות, התקציב יגדל בהתאם. התב"ר הספציפי שנזכר בדוח נוצל במלואו.

המלצת ועדת ביקורת:

לקבל את המלצות המבקרת.

פרק 3:

המלצת המבקרת:

- לערוך מחדש את נוהל מצלמות פנימיות כך שיתבסס גם על הנחיית הרשות למצלמות פנימיות וכן יכלול את כלל תהליכי העבודה הנדרשים בתפעול מערך מצלמות פנימיות, ובכלל זאת הסדרת כל ההיבטים הנוגעים להתקנה, תפעול, תחזוקה וצפייה בצילומים.
- לערוך את נוהל בקרת כניסה ומסמך ההנחיות לאירוע סייבר במתכונת של נהלים עירוניים רשמיים שיכללו מספר נוהל, מספר מהדורה, מסמכים ישימים, הגדרות ונספחים.
- עבור כל פעולה נדרשת במסמך ההנחיות לאירוע סייבר, לציין מי הגורם הישיר האמון על ביצועה.
- לערוך נהלים נוספים המסדירים את תהליכי העבודה הנוגעים לשאר אמצעי האבטחה הטכנולוגיים, ובכלל זאת מגנומטרים, מערכת התרעות חיצונית ומערכת כריזה.

תגובת המבוקר:

ההמלצות מקובלות.

המלצת ועדת ביקורת:

לקבל את המלצות המבקרת.

ועדה לענייני ביקורת

פרק 4:

המלצת המבקר:

- לערוך תוכניות עבודה שנתיות מקושרות תקציב, שיכללו מטרות ויעדים ברי מדידה בכל הנוגע לאמצעי האבטחה בכיכר ספרא, לרבות אמצעי האבטחה הטכנולוגיים. על תוכניות העבודה להתייחס מפורשות לפעולות הנדרשות לפיקוח ובקרה על כלל המערכות הטכנולוגיות המשמשות את מערך האבטחה הטכנולוגי בכיכר ספרא.

תגובת המבוקר:

מקובל ומבוצע.

המלצת ועדת ביקורת:

לקבל את המלצות המבקר.

פרק 5:

המלצת המבקר:

- לערוך את הפק"מ כך שיתייחס למכלול ההיבטים הנוגעים לתחום האבטחה הטכנולוגית, ובכלל זאת סוגי האמצעים הטכנולוגיים, אופן השימוש ומיקומו של כל אחד מהם, ביצוע תדיר של כיוול ובדיקת תקינות, מתן הרשאות לגורמים השונים.
- לעדכן את מיפוי אמצעי האבטחה בקובץ אמצעים טכנולוגיים באופן שיכלול את כלל האמצעים הטכנולוגיים, לרבות מגנומטרים ידניים. ראוי שבמיפוי זה יצוינו ככל הניתן גם מועד התקנת האמצעי, הקבלן האמון על תחזוקתו ותקינותו, תקופת האחראיות ומועד פקיעתה, הגורם העירוני האחראי על האמצעי וכדומה.

תגובת המבוקר:

ההמלצות מקובלות.

המלצת ועדת ביקורת:

לקבל את המלצות המבקר.

פרק 6:

המלצת המבקר:

- לתחום את מתחם כיכר ספרא או חלק ממנו באמצעות גדרות ושערים שיאפשרו סגירתו בשעות הלילה או בעת הצורך. לחלופין, כדי שהציבור יוכל להשתמש באזורי הישיבה ובאזורי הפנאי הפתוחים שבמתחם, ניתן לאפשר כניסה מבוקרת משערים מוגדרים, באופן שיאפשר לעקוב אחר המבקרים הנכנסים למתחם והיוצאים ממנו מחוץ לשעות הפעילות.
- לערוך מיפוי מסודר ורישום של כל המגנומטרים, התדירות שבה יש לבצע בדיקת תקינות וכיוול בהתאם להוראות היצרן וכן חיווי בדבר הבדיקה והכיוול האחרונים שבוצעו.
- לערוך לכל המאבטחים ריענון בדבר אופן השימוש במכשירים וזיכוי ההתרעות המתקבלות מהמגנומטרים, הן מהשערים והן מהידניים.
- לערוך למאבטחים תרגילים לבדיקה של תהליכי העבודה וזיכוי ההתרעות מהמגנומטרים, במטרה לוודא שהם פועלים בהתאם לכללים.

ועדה לענייני ביקורת

תגובת המבוקר:

מערך השמירה בלילה צומצם למינימום על מנת לחסוך בעלויות. התנהל בעניין דיון מקצועי. בהתאם לעמדה המקצועית לא נכון לסגור את הכיכר בלילה. במתח בין אבטחה מושלמת וזולה לבין שגרת חיי העיר, נכון להשאיר את המקום פתוח בשביל תושבי העיר. אומנם היו מעט אירועים נקודתיים של ונדליזם, אך זה לא סיבה לסגור את הכיכר.

המלצת ועדת ביקורת:

לקבל את המלצות המבוקרת, למעט הדרישה להצבת גדרות וסגירת כל כיכר ספרא בלילות, שבתות וחגים אשר תידון בפני המנכ"ל בהתאם לעמדה הערכית והמקצועית של הנהלת העיר וגורמי המקצוע.

פרק 7:

המלצת המבוקרת:

- לבחון אפשרות לאכיפת השימוש של עובדי העירייה בשערי הכניסה האוטומטיים בבניין 3 וכן אפשרות להסדרת כניסת עובדים מבוקרת גם בבניין 1.
- לטייב את בסיס הנתונים של הדלתות בבקרת הכניסה כך שלכל דלת יוגדרו מספר בהתאם לתבנית שנקבעה וכן שם המציין את מיקום הדלת.
- לבחון אפשרות לנטר גם את היציאות מהדלתות ולשייך כל יציאה לעובד מסוים, וזאת כדי לאפשר לדעת בכל זמן נתון אילו עובדים נמצאים בתוך כל אחד מהמשרדים שדלתותיהם בבקרת כניסה.
- לוודא שהמערכת אינה מאפשרת כניסה של כרטיסים לא מזוהים.
- לבדוק את דפי העובדים והנתונים המוגדרים במערכת ולעדכן אותם באופן שיאפשר להפיק דוחות ולערוך מעקב ובקרה נאותים בדבר הרשאות הכניסה המוגדרות במערכת.
- להוסיף למערכת בקרת הכניסה תמונות של העובדים כדי שהמאבטחים יוכלו לזהותם. ראוי שבכל עמדת מאבטח יהיה מחשב או טאבלט ייעודי שיאפשר לראות את התמונה המשויכת לכרטיס העובד שמשמש לכניסה בדלת המבוקרת.
- להקפיד להשתמש בקבוצת המשתמש בדף העובד כדי לאפשר לערוך מעקב ובקרה בדבר כרטיסי העובד בעלי הרשאת מאסטר.
- לערוך מחדש את רשימת קבוצות ההרשאה תוך הסרת קבוצות הרשאה כפולות או מיותרות.
- לבחון מול חברת מוטורולה את האפשרות להפיק דוח המציג את כל קבוצות ההרשאה של העובדים.
- לטייב את רשימת מורשי הכניסה במערכת כך שכל מורשה כניסה יהיה משויך לעובד מסוים, שעבורו יעודכנו הפרטים הנדרשים, ולפחות שם מלא ומספר תעודת זהות.
- לוודא שהרשאות הכניסה הזמניות שניתנות לעובדים זמניים יוגבלו בזמן למשך העבודה הנדרש, ובמקרה הצורך יחודשו מעת לעת לאחר בדיקת האישורים הרלוונטיים עבור אותו עובד.
- לעדכן ולבדוק את מורשי הגישה באופן שוטף, כולל הסרה מיידית של עובדים שסיימו את תפקידם, בדיקת תוקף כרטיסים זמניים וכדומה. כמו כן לקבוע מנגנון מוסדר להוספה והסרה של הרשאות כניסה.
- לבחון מול חברת מוטורולה אפשרות להוספת חיווי במערכת להבחנה בין כרטיסים פעילים לכרטיסים שאינם פעילים.
- לבחון את האפשרות לערוך בקרה ולעקוב הן אחר הכניסות למתחמים המבוקרים בכיכר ספרא והן אחר היציאות מהם – באמצעות מערכת בקרת הכניסה – וזאת כדי למנוע שימוש כפול בכרטיסים.

ועדה לענייני ביקורת

- לבדוק מול חברת מוטורולה אפשרות להפיק ממערכת בקרת הכניסה דוחות בקרה על תקלות בבקרי הכניסה.
- להסדיר את תהליך קידוד הכרטיסים על ידי אגף חירום וביטחון באמצעות טופס ייעודי בחתימת גורם מנהל, שיגדיר עבור כל עובד אילו הרשאות כניסה נדרשות לו. ראוי כי טרם קידוד הכרטיס יוגש לבת השירות טופס מסודר וחתום שעל פיו יוגדרו ההרשאות בכל כרטיס.
- לבחון את הצבתה של בת השירות במקום נוח יותר, שיתאים לקבלת קהל ולמתן שירות יעיל לעובדי כיכר ספרא.
- לטייב את כלל קבוצות ההרשאה ואת הדלתות המוגדרות לכל קבוצה במערכת, ולוודא שלא ייכללו בקבוצת ההרשאה דלתות שאינן חיוניות לה.
- לוודא שלכל עובד מוגדרת קבוצת ההרשאה החיונית לתפקידו בלבד.
- לטייב במערכת את שמות העובדים – מול אגף משאבי אנוש.
- לפעול ליצירת שיתוף פעולה בין אגף משאבי אנוש לאגף חירום וביטחון בכל הנוגע לכרטיסי העובד, המשמשים את שני האגפים למטרות שונות. זאת כדי להקל על העובדים ולייעל את תהליכי העבודה בהחלפה ועדכון של מערכות חדשות.
- להקפיד ליידע את עובדי העירייה טרם עריכת שינויים מהותיים במערכת בקרת הכניסה, שעלולים להקשות על העובדים בהגעתם למקום עבודתם.
- כשתידרש רכישת כרטיסי עובד חדשים, ראוי לבחון את הכרטיסים מול מערכת בקרת הכניסה הקיימת כדי לוודא את התאמתם.
- לאסוף את כרטיסי העובד הישנים מהעובדים ולהשמיד את הכרטיסים הללו.
- טרם יציאה למהלך משמעותי המשפיע על כלל עובדי העירייה, ראוי לערוך תכנון מפורט ומסודר תוך בחינת כלל הכשלים שעלולים להתרחש במהלכו.
- לבחון מול חברת מוטורולה ומערכת Gatekeeper אם אפשר להפיק דוחות בקרה המתעדים פעולות קידוד שבוצעו בכרטיסי העובד.
- לערוך מחדש את נוהל בקרת כניסה כך שיוגדרו בו כל פעולות הפיקוח והבקרה הנדרשות למען תחזוקת המערכת ושמירה שוטפת על בסיס נתונים עדכני, לרבות ממשקי עבודה עם יחידות עירוניות אחרות כגון אגף משאבי אנוש לעדכון הנתונים.
- להקפיד על עריכת פעולות הפיקוח והבקרה שיוגדרו בנוהל באופן שוטף. כל פעולה תתועד בפירוט.
- לבחון אפשרות לקיים ממשק עבודה בין מערכת בקרת הכניסה למערכת משאבי אנוש באופן שיאפשר להפיק דוח חריגים אשר יצליב בין נתוני העובדים במערכת דיווח הנוכחות והשכר לבין הנכנסים למתחם כיכר ספרא והיוצאים ממנו.
- להקפיד להעביר מידע באופן שוטף ומיידי מאגף משאבי אנוש לאגף חירום וביטחון בכל הנוגע לעובדים שסיימו את תפקידם או שהועברו לתפקיד אחר המצריך הרשאות כניסה שונות.

תגובת המבוקר:

חלק מההמלצות מקובלות. נבחנת הקמה של מערכת חדשה ומשודרגת. העירייה איננה גוף המחויב לפי חוק להסדרת גופים ציבוריים ואינה מונחית על ידי המשטרה, מסיבה זו כל המלצה היא של האגף לחירום וביטחון מול הנהלת העירייה. בהתאם לעמדה הערכית של הנהלת העירייה והעמדה המקצועית של אגף חירום, לא נכון לנטר את כניסת העובדים כפי שמומלץ.

המלצת ועדת ביקורת:

לקבל את המלצות המבקר, למעט הדרישה לניטור כניסה ויציאה של עובדים ואזרחים בשערי העירייה אשר תידון בפני המנכ"ל בהתאם לעמדה הערכית והמקצועית של הנהלת העיר וגורמי המקצוע.

ועדה לענייני ביקורת

פרק 8:

המלצת המבקרת:

- להציב שילוט ליידוע הציבור ליד כל מצלמה או אשכול מצלמות ברחבי כיכר ספרא, לרבות בכל הכניסות למתחם, כדי לוודא שכל המבקרים ידעו שהמקום מצולם.
- לאשר בדיעבד את הקמת מערך המצלמות הפנימיות בהחלטת הנהלה עירונית.
- לוודא שכל החלטה עתידית שתתקבל בנושא תעלה לדיון בוועדה ייעודית או בהנהלת העירייה, תוך בחינת היבטי הפגיעה בזכות הפרטיות הן של העובדים והן של המבקרים בכיכר ספרא.
- כחלק מתהליך קליטת עובד חדש בכיכר ספרא, לוודא עדכון של העובד בדבר היות המתחם מצולם הן במצלמות חיצוניות והן במצלמות פנימיות, תוך שימת דגש על הבניין והאזור שבהם העובד יעבור וישהה מדי יום.
- לוודא עדכון של העובדים לקראת הצבת מצלמות פנימיות חדשות בכיכר ספרא – בין שבאמצעות דואר אלקטרוני ובין שבאמצעות שילוט או כל דרך אחרת שתותאם לכל מצלמה שמתכננים להציב.
- משום שבמוקדי קבלת הקהל איום הייחוס גבוה יחסית לשאר בנייני כיכר ספרא שאליהם הגישה לציבור מוגבלת, ראוי לוודא כי מוצבות מצלמות פנימיות בכל מוקדי קבלת הקהל בכיכר ספרא.
- לבחון אפשרות להשמיש את המצלמות במעליות, או לחלופין להעבירן למקום אחר שבו יהיה אפשר להשתמש בהן.
- לבחון את הצורך בהפרדת רישום מאגר המידע של מצלמות האבטחה בכיכר ספרא ומצלמות האבטחה במרחב הציבורי ברחבי העיר לשני מאגרים שונים בעלי מטרות שונות, ואולי אף למנות מנהלי מאגרים שונים.
- לבחון את יעילות השימוש במערך המצלמות בכיכר ספרא על ידי תצפיתני מוקד הביטחון.
- להקפיד לעדכן את דיווחי התקלות במערכת באחידות ועקביות ולכלול את כל הפרטים הנדרשים, שיסייעו בעריכת סינונים לשם ביצוע מעקב ובקרה.
- לערוך מעקב ובקרה יומיים בכל הנוגע לזמני הטיפול בתקלות.

תגובת המבוקר:

חלק מההמלצות מקובלות.
המצלמות מוצבות על דרכי גישה ויציאה מכיכר ספרא ובמקומות משותפים כפי שסוכם עם ארגון העובדים והנהלת העירייה.
קיים שילוט וידוע כללי שקיימות מצלמות בכיכר וברחבי העירייה.

המלצת ועדת ביקורת:

לקבל את המלצות המבקרת, למעט הצבת שלט יידוע ליד כל מצלמה אשר תידון בפני המנכ"ל בהתאם לעמדה הערכית והמקצועית של הנהלת העיר וגורמי המקצוע.

ועדה לענייני ביקורת

פרק 9:

המלצת המבקר:

- לבחון את מערכת המים וגלאי מערכת גילוי ההצפה במקומות שהתקבלו מהם התרעות רבות בשנת 2023, וזאת כדי לבצע את התיקונים הנדרשים.
- בהתאם לתוכנית שהוצגה לביקורת, להתקין בבנייני העירייה מערכות התרעה חיצוניות וגלאים שישמשו את כוחות האבטחה בשעות הלילה כשאין פעילות במתחם.
- לבחון נחיצות התקנת אורות מהבהבים בכיכר ספרא כחלק מתפיסת האבטחה. אם יוחלט שהתקנתם נחוצה, ראוי להתקין את האורות המהבהבים ולתדרך את המאבטחים על מתכונת השימוש. אם יוחלט שהתקנתם אינה נחוצה, ראוי לעדכן בהתאם את תפיסת האבטחה של כיכר ספרא.
- לבחון שילוב מערכת כריזה גם במצלמות האבטחה המוצבות בכיכר ספרא והנשלטות על ידי מוקד הביטחון, כדי שיהיה אפשר להשתמש במערכת למניעת אירועים כגון ונדליזם ואללימות בעת התרחשותם.

תגובת המבוקר:

ההמלצות מקובלות. הייתה בעיה במערכת שלא הגבילה את מספר ההתראות לאירוע, הבעיה תוקנה.

המלצת ועדת ביקורת:

לקבל את המלצות המבקר.

סיכום:

מר אלדד רבינוביץ, יו"ר הוועדה: אבטחה היא מקצוע של ממש וניכר שבפנינו יושבים אנשי מקצוע נהדרים. אבטחה מטבעה דורשת תחזוקה והתעסקות קבועה. דוח הביקורת שבפנינו שם זרקור על הטעון שיפור, וטוב שהוא נערך.

אני לא מתיימר כוועדת ביקורת להחליף את שיקול הדעת המקצועי של גורמי המקצוע בעירייה וגם לא לקבוע את מדיניות העיר. כמדיניות אני סבור שבתחומים מקצועיים צריך לתת לאחראי המקצועי כר נרחב להחלטות ולפעילות. ניכר שגם מערך הביקורת מסכים לכך.

נראה שההערות הטכניות תוקנו או בתהליך של תיקון. ההערות שנוגעות לשאלות ערכיות ידונו בפורום מקצועי ובפורום של הנהלה.

אני מקבל את המלצות הדוח בהתאם למפורט לעיל, ממליץ למועצה לאמץ את מסקנות הוועדה. טבלת הממצאים וההמלצות המצורפת, מהווה חלק בלתי נפרד מפרוטוקול הדיון.

הישיבה נעולה.

בברכה,

אלדד רבינוביץ

חבר מועצת העיר ירושלים
יו"ר ועדת ביקורת

פרק תשיעי

אבטחה טכנולוגית בכיכר ספרא

תוכן העניינים

תקציר // 389

מבוא // 397

פירוט הממצאים

פרק ראשון:

מבנה ארגוני // 401

פרק שני:

תקציב // 404

פרק שלישי:

נהלים // 406

פרק רביעי:

תוכניות עבודה // 409

פרק חמישי:

מערך האבטחה הטכנולוגי // 412

פרק שישי:

צמצום כניסות // 418

פרק שביעי:

בקרת כניסה // 424

פרק שמיני:

מערך המצלמות // 452

פרק תשיעי:

מיגון הבניינים // 470

סיכום // 484

נספחים // 486

תקציר

רקע

רשות מקומית מוסמכת להסדיר עניינים של שמירה, אבטחה וסדר ציבורי בתחום שיפוטה, בתוך מתקניה ולמען מניעת פגיעה ברכושה.

קריית עיריית ירושלים (להלן: כיכר ספרא או קריית העירייה), הבנויה סביב כיכר ספרא וגן דניאל, הוקמה בשנות התשעים של המאה ה-20, ובתוכה קובצה כל הפעילות של עיריית ירושלים שעד אז הייתה ממוקמת ב-32 מבנים ברחבי העיר ירושלים.

בכיכר ספרא כ-2,500 עובדים ו-14 בניינים המשמשים את העירייה, ובחלקם מתקיימת קבלת קהל.

בכיכר ספרא יש אתגרי אבטחה מגוונים, וביניהם היות המתחם לא מגודר, מיקום בסמוך לאחת התחנות המרכזיות של הרכבת הקלה, חשש מוונדליזם במרחב הציבורי ועוד. בשל המחסור במאבטחים (רק כ-60% מהתקנים מאוישים) והעובדה שחלק ניכר מהמאבטחים הם בעלי הכשרה מצומצמת וחסרי ניסיון, יש חשיבות רבה לשימוש באמצעי אבטחה טכנולוגיים בכיכר ספרא.

עיקרי הממצאים

1. בשנים 2020–2023 לא נוצל במלואו תב"ר (תקציב בלתי רגיל) אמצעי מיגון ואבטחה של קריית העירייה. בבחינת ההפרש בין ההרשאה לביצוע נותרו 515,000 ש"ח שלא נוצלו.
2. תהליכי העבודה בכל הנוגע לשימוש באמצעי האבטחה הטכנולוגיים אינם מוסדרים בנוהלי עבודה כתובים ועדכניים. זאת על אף הריבוי של האמצעים, תהליכי התפעול והפרוטוקולים בדבר הטיפול והתחזוקה, התרגולים ובדיקות הכשירות של כל אחד מהם.
3. הביקורת ביקשה לקבל את תוכניות העבודה הנוגעות לניהול ולתפעול של האבטחה בכיכר ספרא עבור השנים 2022–2024, אולם לא היה אפשר לקבלן.
4. למרות ש"פקודת קבע לאבטחת מתקן" (להן: פק"מ) של כיכר ספרא, המסדירה את אבטחת המתחם, מציינת את אמצעי האבטחה הטכנולוגיים הקיימים בכיכר ספרא, היא אינה מפרטת את אופן השימוש בהם, ההגבלות החלות על המפעילים וכדומה.
5. מתחם כיכר ספרא פתוח לציבור בכל שעות היממה, ואין אפשרות למנוע מעבר או כניסה של עוברים ושבים. המשמעות היא שהעירייה נדרשת להקצות משאבים ניכרים לשמירה על רמת האבטחה, גם בשעות הלילה, שבהן עובדי עירייה לא שוהים במקום.

6. מבדיקת הביקורת עלה כי קובץ אקסל "ריכוז אמצעים טכנולוגיים" שאמור לכלול פירוט של כלל האמצעים הטכנולוגיים המשמשים לאבטחת המתחם אינו כולל:
 - פירוט המגנומטרים הידניים שמאבטחי העירייה משתמשים בהם.
 - פירוט המצלמות ודגמיהן, מועדי ההתקנה של כל אחד מהאמצעים הטכנולוגיים, משך תקופת האחריות ומועד פקיעתה, הגורם העירוני והקבלן האחראים על התחזוקה וכדומה.
 - עבור חלק מהאמצעים מצוין בקובץ תאריך התקנה חלקי (תאריך ללא שנה, שנה בלבד או לא במסגרת האחריות), נוסף לכך לא ברור לאיזה אמצעי טכנולוגי התאריך מתייחס.
7. העירייה אינה עורכת בדיקות תקינות ולא מבצעת כיוול הן לשערי המגנומטר והן למגנומטרים הידניים, המשמשים את מאבטחי העירייה מדי יום.
8. מממצאי הביקורת עלה כי מערכות בקרת הכניסה בכיכר ספרא למעשה אינן ממלאות באופן מלא ושלם את ייעודן – לקיים בקרה על הנכנסים לבנייני המתחם. כך נמצא כי:
 - כיום הכניסה לבניין 1 אינה חסומה, וכל הנכנס בשער הראשי יכול להיכנס כמעט לכל חלק בבניין. אין בקרה באמצעות כרטיסי עובד או מערכת בקרת כניסה ממוחשבת בבניין 1 – הבניין הראשי והמרכזי במתחם.
 - גם בבניין 3 הבקרה הממוחשבת חלקית עד לא קיימת.
 - בניגוד להוראות נוהל בקרת כניסה, לא נערכות פעולות הפיקוח והבקרה הנדרשות לתחזוקה של מערכת בקרת הכניסה ובסיס הנתונים שלפיו היא פועלת.
 - בסיס הנתונים במערכת בנושא הדלתות בבקרת כניסה אינו מטיוב, כך שיש בו דלתות ללא שם ועם מספר סידורי בלבד.
 - המערכת אינה מנטרת את האנשים שהשתמשו בדלתות ליציאה, ולכן אי-אפשר לבצע מעקב ובקרה מלאים בדבר הנכנסים והיוצאים דרכן. המשמעות היא שאי-אפשר לדעת בכל זמן נתון אילו עובדים נמצאים בתוך כל אחד מהמשרדים שדלתותיהם בבקרת כניסה.
 - יש כניסות שבהן המערכת אינה מזהה את העובד ואף על פי כן מאפשרת לו כניסה תקינה.
 - בדפי העובדים במערכת אין תמונות של העובדים המאפשרות זיהוי שלהם, וזאת למרות שהן קיימות במערכת כוח אדם ומודפסות על גבי כרטיסי העובד.
 - מבדיקת הביקורת את רשימת מורשי הכניסה עלה שיש משתמשים ללא מספר תעודת זהות ומשתמשים בעלי שמות גנריים (כגון: "תרבות 1", "בניין 17 כרטיס זמני", "1064").
 - רשימת מורשי הכניסה אינה מאפשרת להבחין בין כרטיסים פעילים לכרטיסים שאינם פעילים ואף לכרטיסים ללא הרשאות כניסה כלל.
 - אין במערכת אפשרות חסימה המונעת כניסה של אדם שנכנס למבנה קודם לכן וטרם יצא ממנו, זאת מאחר שלא נערך מעקב אחר היוצאים מהאזורים המתוחמים.
 - הביקורת ביקשה לקבל דוח תקלות של הבקרים לשנים 2022–2024, אולם נענתה כי אין סינון לפי סוג תקלה ברשימת התקלות במערכת. כמו כן בקשת הביקורת לקבל דוח

המפרט את כל התקלות נענתה כי אי-אפשר להפיק לוג (רשימה) של תקלות שהתרחשו בבקרים השונים.

- לא נערכת בקרה על קידוד הכרטיסים בידי בת השירות, אשר נסמכת על דברי העובד (לעיתים אף עובד שאינו בעל הכרטיס) בקידוד קבוצות ההרשאה.
- עוד נמצא כי המיקום שיושבת בו בת השירות אינו ערוך לקבלת קהל כלל, דבר שמקשה על מתן שירות נוח ויעיל לעובדי העירייה המגיעים לקידוד כרטיסים.
- למערכת בקרת הכניסה אין ממשק אוטומטי עם המערכות של משאבי אנוש. לפיכך:
 - אי-אפשר להצליב נתונים בין נוכחות העובדים בפועל ובין פתיחת דלתות מבוקרות באמצעות כרטיסי העובד.
 - לא נערכת בקרה על ביטול הרשאת הכניסה לעובדים שסיימו עבודתם בעירייה וכן על שינוי או צמצום הרשאות הכניסה לעובדים שעברו תפקיד. כמו כן לא מבוצעת הצלבה בין נתוני מערכת הנוכחות והשכר לנתוני בקרת הכניסה.

9. פרויקט החלפת כרטיסי העובד:

- למרות שהתהליך תוכנן מראש, אגף חירום וביטחון לא הודיע לעובדי העירייה מראש על תהליך חידוש בסיס הנתונים של המערכת, אף שהשינוי יכול להביא לקשיים בכניסות לבניינים ולמשרדים בכיכר ספרא.
- לא היה תיאום בין אגף חירום וביטחון לאגף משאבי אנוש בנוגע להפקת הכרטיסים החדשים והקידוד שלהם.
- הכרטיסים החדשים לא קודדו טרם מסירתם לעובדים, דבר שהיה יכול לחסוך מהעובדים את הצורך לדאוג לקידודם בעצמם.
- נכון למועד הביקורת, חלק מהכרטיסים החדשים במערכת טרם קודדו.
- הכרטיסים הישנים של העובדים לא נאספו עם חלוקת הכרטיסים החדשים, ובעקבות זאת עובדים רבים מחזיקים בכרטיסים כפולים.
- במסגרת החלפת הכרטיסים קרתה שורת תקלות שנגעו הן להיבטים הטכנולוגיים של המכשירים והן לקידוד הכרטיסים.
- אי-אפשר להפיק מהמערכת לוג (רשימה) של קידודים שבוצעו בכרטיסים ממועד התחלת הפרויקט.

10. אין תיעוד על אודות קבלת החלטה עירונית מסודרת בדבר הקמת מערך מצלמות פנימיות בבנייני כיכר ספרא, לרבות בחינה של היבטי ההשלכות על הציבור והעובדים בהתקנת המצלמות, האיוון בין פגיעה בזכויות הפרט ובין האינטרסים הציבוריים והעירוניים, קביעת תבחינים ומדידת התועלת לציבור ולעירייה בהצבתן.

11. נמצא כי לא נעשה שיתוף יזום ליידוע העובדים על אודות הצבת מצלמות פנימיות בבנייני כיכר ספרא, ובכלל זאת עדכון עובדים חדשים וכן עדכון עובדים קיימים בדבר הצבת מצלמות חדשות בבניין שהם עובדים בו.
12. לא הוצבו מצלמות פנימיות בבניין 13, שבו מתקיימת קבלת קהל. בבניין זה הותקנו מצלמות בקומת הכניסה ובקומה מתחתיה, אולם לא הוצבו מצלמות בקומה 2, שבה מתקיימת קבלת הקהל של אגף החנייה.
13. אף שהותקנו מצלמות במעליות כיכר ספרא והושקעו בכך תקציבים, בפועל לא משתמשים בהן.
14. יש מספר מקומות בכיכר ספרא שהתקבלו מהם מאות התרעות הצפה בשנת 2023. המשמעות היא שיש מקומות שנדרש בהם תיקון או שיפור של מערכת המים, או לחלופין מערכת המים תקינה אולם החיישן של מערכת גילוי ההצפה תקול.
15. אף שכאמור לרשות אגף חירום וביטחון עומדים תקציבים ייעודיים לאבטחת קריית העירייה ותחזוקת אמצעי האבטחה, לא הותקנו מערכות התרעה העשויות לסייע בהגברת האבטחה.
16. אף שחלק מתפיסת האבטחה של כיכר ספרא נוגע להתקנת אורות מהבהבים כאמצעי הרתעה, העירייה טרם התקינה אורות אלו.
17. מערכת הכריזה אינה משמשת כאמצעי טכנולוגי למיגון הבניינים בכיכר ספרא, שכן היא אינה מקושרת למצלמות הפרוסות ברחבי המתחם. יצוין כי גם אם התצפיתנים היו יכולים לכרוז ממוקד הביטחון, לא היה אפשר להשמיע את הכריזה רק במקום שבו זוהה אירוע, אלא באזור או בניין מסוימים כפי שהוגדרו במערכת.

המלצות מרכזיות

1. לערוך התאמות בתוכניות העבודה ובפק"מ האבטחה של כיכר ספרא, הכוללות התייחסות לפעילות מערך האבטחה בכיכר ספרא במקרים של מחסור בכוח אדם משמעותי – הן בדרג הניהולי והן בדרג התפעולי. כמו כן לבחון במסגרת ההתאמות אפשרות להגביר את חלקו של מערך האבטחה הטכנולוגי.
2. לוודא כי מדי שנה נעשה ניצול מיטבי של התקציבים שהוגדרו לטובת אבטחת קריית העירייה ותחזוקת אמצעי האבטחה במתחם.
3. לערוך מחדש את נוהל מצלמות פנימיות כך שיתבסס גם על הנחיית הרשות למצלמות פנימיות וכן יכלול את כלל תהליכי העבודה הנדרשים בתפעול מערך מצלמות פנימיות, ובכלל זאת הסדרת כל ההיבטים הנוגעים להתקנה, תפעול, תחזוקה וצפייה בצילומים.
4. לערוך את נוהל בקרת הכניסה ומסמך ההנחיות לאירוע סייבר במתכונת של נהלים עירוניים רשמיים שיכללו מספר נוהל, מספר מהדורה, מסמכים ישימים, הגדרות ונספחים.

5. לערוך את הפק"מ כך שיתייחס למכלול ההיבטים הנוגעים לתחום האבטחה הטכנולוגית, ובכלל זאת סוגי האמצעים הטכנולוגיים, אופן השימוש ומיקומו של כל אחד מהם, ביצוע תדיר של כיוול ובדיקת תקינות, מתן הרשאות לגורמים השונים וכדומה.
 6. לעדכן את מיפוי אמצעי האבטחה בקובץ האמצעים הטכנולוגיים באופן שיכלול את כלל האמצעים הטכנולוגיים, לרבות מגנומטרים ידניים. ראוי שבמיפוי זה יצוינו ככל האפשר גם מועד התקנת האמצעי, הקבלן האמון על תחזוקתו ותקינותו, משך תקופת האחראיות ומועד פקיעתה, הגורם העירוני האחראי על האמצעי וכדומה.
 7. לבחון את האפשרות לתחום את מתחם כיכר ספרא או חלק ממנו באמצעות גדרות ושערים שיאפשרו סגירתו בשעות הלילה או בעת הצורך. לחלופין, כדי שהציבור יוכל להשתמש באזורי הישיבה ובאזורי הפנאי הפתוחים שבמתחם, ניתן לאפשר כניסה מבוקרת משערים מוגדרים, באופן שיאפשר לעקוב אחר המבקרים הנכנסים למתחם והיוצאים ממנו מחוץ לשעות הפעילות.
 8. לערוך בחינה מקיפה וכוללת של מערך בקרת הכניסה בעירייה, ובכלל זאת הטכנולוגיה המשמשת לבקרה, התוכנה שמשמשים בה, הנתונים הקיימים בתוכנה והעמקת הבקורות הקיימות:
- לערוך בחינה בדבר אכיפת השימוש של עובדי העירייה בשערי הכניסה בבניין 3 ובדבר האפשרות להסדרת כניסת עובדים מבוקרת גם לבניין 1.
 - לטייב את בסיס הנתונים של הדלתות הנכללות בבקרת הכניסה, כך שלכל דלת יוגדרו מספר בהתאם לתבנית שנקבעה ושם המתאר את מיקום הדלת.
 - לבחון אפשרות לנטר גם את היציאות מהדלתות ולשייך כל יציאה לעובד מסוים. וזאת כדי שיהיה אפשר לדעת בכל זמן נתון אילו עובדים נמצאים בתוך כל אחד מהמשרדים שדלתותיהם בבקרת כניסה.
 - לוודא כי המערכת אינה מאפשרת כניסה של כרטיסים לא מזהים.
 - להוסיף למערכת בקרת הכניסה תמונות של העובדים כדי שהמאבטחים יוכלו לזהותם. ראוי כי בכל עמדה של מאבטח יהיה מחשב או טאבלט ייעודי שיאפשר לראות את התמונה המשויכת לכרטיס העובד שמשמש לכניסה בדלת המבוקרת.
 - לערוך מחדש את רשימת קבוצות ההרשאה תוך הסרת קבוצות הרשאה כפולות או מיותרות.
 - לעדכן ולבדוק את מורשי הגישה באופן שוטף, כולל הסרה מיידית של עובדים שסיימו את תפקידם, בדיקת תוקף כרטיסים זמניים וכדומה. כמו כן לקבוע מנגנון מוסדר להוספה והסרה של הרשאות כניסה.
 - לבחון מול חברת מוטורולה אפשרות להוספת חיווי במערכת להבחנה בין כרטיסים פעילים לכרטיסים שאינם פעילים.
 - להסדיר את תהליך קידוד כרטיסי העובד על ידי אגף חירום וביטחון באמצעות טופס ייעודי בחתימת גורם מנהל, שיגדיר עבור כל עובד אילו הרשאות כניסה נדרשות לו. ראוי כי טרם

קידוד הכרטיס יוגש לבת השירות (האמונה על הקידוד) טופס מסודר וחתום שעל פיו יוגדרו ההרשאות בכל כרטיס.

- לפעול למען יצירת שיתוף פעולה בין אגף משאבי אנוש לאגף חירום וביטחון ולהעברת מידע באופן שוטף ומיידי בין שני האגפים בכל הנוגע לעובדים שסיימו את תפקידם או שהועברו לתפקיד אחר המצריך הרשאות כניסה שונות.

- טרם יציאה למהלך משמעותי המשפיע על כלל עובדי העירייה, ראוי לערוך תכנון מפורט ומסודר תוך בחינת כלל הכשלים שעלולים להתרחש במהלכו.

9. לוודא עדכון של העובדים לקראת הצבת מצלמות פנימיות חדשות בכיכר ספרא – בין שבאמצעות דואר אלקטרוני ובין שבאמצעות שילוט או כל דרך אחרת שתותאם לכל מצלמה שמתכננים להציב.

10. לבחון אפשרות להשמיש את המצלמות במעליות, או לחלופין להעבירן למקום אחר שבו יהיה אפשר להשתמש בהן.

11. לבחון את מערכת המים וגלאי מערכת גילוי ההצפה במקומות שהתקבלו מהם התרעות רבות בשנת 2023, וזאת כדי לבצע את התיקונים הנדרשים.

12. בהתאם לתוכנית שהוצגה לביקורת, להתקין בבנייני העירייה מערכות התרעה חיצוניות וגלאים שישימשו את כוחות האבטחה בשעות הלילה כשאינן פעילות במתחם.

13. לבחון נחיצות התקנה של אורות מהבהבים בכיכר ספרא כחלק מתפיסת האבטחה. אם יוחלט שהתקנתם נחוצה, ראוי להתקין את האורות המהבהבים ולתדרך את המאבטחים על מתכונת השימוש. אם יוחלט שהתקנתם אינה נחוצה, ראוי לעדכן בהתאם את תפיסת האבטחה של כיכר ספרא.

14. לבחון שילוב מערכת כריזה גם במצלמות האבטחה המוצבות בכיכר ספרא והנשלטות על ידי מוקד הביטחון, כדי שיהיה אפשר להשתמש במערכת למניעת אירועים כגון וגדלים ואלימות בעת התרחשותם.

תמצית זו אינה כוללת את כל הממצאים שעלו וגם אינה מוסרת את כל ההמלצות והפרטים המופעים בגוף הדוח. לקבלת מידע זה יש לקרוא את הדוח המפורט.

תגובת המבוקרים

משולבת בגוף הדוח.

סיכום

רשות מקומית מוסמכת להסדיר עניינים של שמירה, אבטחה וסדר ציבורי בתחום שיפוטה, בתוך מתקניה ולמען מניעת פגיעה ברכושה. בכיכר ספרא, שבה ממוקמת קריית העירייה, יש כ-2,500 עובדים ו-14 בניינים המשמשים את העירייה, ובחלקם מתקיימת קבלת קהל.

בכיכר ספרא יש אתגרי אבטחה מגוונים, ובהם היות המתחם לא מגודר, מיקום בסמוך לאחת התחנות המרכזיות של הרכבת הקלה, חשש מוונדליזם במרחב הציבורי ועוד. מאז פרוץ מלחמת חרבות ברזל מערך האבטחה פועל במתכונת חסרה של כוח אדם, במיוחד חסרים מאבטחים בעלי הכשרה מתאימה, ולפיכך יש חשיבות רבה לקיום מערך אבטחה טכנולוגי משלים.

מערך האבטחה הטכנולוגי בכיכר ספרא כולל שורת רכיבים, ובכללם: מערכות מיגון הבניינים, מצלמות אבטחה וצמצום כניסות, בין היתר באמצעות מערכת בקרת כניסה.

צמצום הכניסות לכיכר ספרא חיוני להבטחת הביטחון של המתחם, העובדים והמבקרים בו. מתחם כיכר ספרא פתוח באופן תמידי ואינו מגודר באמצעות גדרות ושערים שיאפשרו סגירה מוחלטת שלו או של מקטעים ממנו בשעות מסוימות. ולכן עולה הצורך באבטחה בכל שעות היממה, גם כשהמתחם ריק מעובדי עירייה וממבקרים במשרדיה. ראוי לבחון את האפשרות לתחום את מתחם כיכר ספרא או חלק ממנו באמצעות גדרות ושערים שיאפשרו את סגירתו בשעות הלילה או בעת הצורך. לחלופין, כדי שהציבור יוכל להשתמש באזורי הישיבה ובאזורי הפנאי הפתוחים שבמתחם, ניתן לאפשר כניסה מבוקרת משערים מוגדרים, כך שיהיה אפשר לעקוב אחר המבקרים הנכנסים למתחם והיוצאים ממנו מחוץ לשעות הפעילות.

נוסף לגדרות ומאבטחים, האמצעי הטכנולוגי המרכזי המסייע לצמצום הכניסות לבניינים הוא מערכת בקרת הכניסה, הפועלת באמצעות כרטיסי העובד וקידודם כך שיאפשרו פתיחת דלתות. לאורך השנים נעשו ניסיונות להשתמש במערכת בקרת הכניסה במספר אופנים, ובכלל זאת כניסה באמצעות כרטיסי העובד בשערים אוטומטיים מהירים בבניינים 1 ו-3, כניסה באמצעות טביעות אצבע ועוד. בפועל, כיום לא מתבצע ניטור מלא של הנכנסים למבני העירייה, והעובדים עוברים דרך המאבטחים שתפקידם לבדוק את המבקרים המזדמנים בכיכר ולא את העובדים.

בחודש מאי 2024 אגף משאבי אנוש החל בהליך החלפת כל כרטיסי העובד, ואת הכרטיסים החדשים נדרש לקודד למערכת בקרת הכניסה. במקביל הוחלט באגף חירום וביטחון לבצע תהליך של חידוש בסיס הנתונים של המערכת.

למרות ששני תהליכים אלו, שבוצעו במקביל, תלויים זה בזה, עלה כי הם נערכו בחוסר שיתוף פעולה בין שני האגפים. עקב כך נוצרו תקלות רבות, ובהן כרטיסים חדשים תקולים, כרטיסים שקודדו לעיתים מספר פעמים ובכל זאת לא עבדו, קידודים שגויים, שימוש בכרטיסים ישנים, הרשאות לא תואמות ועוד.

המערכת פועלת באופן רצוף תקלות. נכון למועד ביצוע הביקורת, כשלושה חודשים לאחר שהחל פרויקט החלפת הכרטיסים, עדיין נותרו תקלות וליקויים רבים גם בהיבטים טכנולוגיים כגון תקשורת מול הבקרים ותקינות קוראי הכרטיסים. בין יתר הליקויים, במערכת עדיין יש ריבוי קבוצות הרשאה ומשתמשים לא פעילים, וכן עובדים שההרשאות שקיבלו אינן תואמות את תפקידם או את צורכיהם בפועל.

מבדיקת הביקורת עלה כי בין אגף חירום וביטחון לאגף משאבי אנוש אין שיתוף פעולה נאות ולא מתקיימים ממשקי עבודה שוטפים והעברת מידע, הנחוצים כדי לוודא ניטור מלא של הנכנסים והיוצאים בכיכר ספרא.

בכל הנוגע למערכות מיגון הבניינים, בכיכר ספרא יש מערכות מיגון רבות ומגוונות, אך לא ברור אם השימוש בהן מלא, ממצה ומבטיח את רמת הבטיחות הנדרשת. כמו כן המערכות דורשות שיפור ושדרוג כדי להבטיח רמת מיגון נאותה.

כל זאת אף על פי שלרשות אגף חירום וביטחון עומדים תקציבים ייעודיים לאבטחת קריית העירייה ולתחזוקת אמצעי האבטחה בה, אולם אלו אינם מנוצלים במלואם.

מבוא

סעיף 249 לפקודת העיריות [נוסח חדש] קובע כך:

"סמכויותיה של עירייה הן:....

(29) לעשות בדרך כלל כל מעשה הדרוש לשם שמירה על תחום העירייה, בריאות הציבור והביטחון בו, וכן, ברשותו של הממונה, להקים ולקיים מוסדות לבריאות הציבור ולחינוך, ולסייע בהם;...

(33) להסדיר עניינים של שמירה, אבטחה וסדר ציבורי בתחומה, בנושאים, בתנאים ובסייגים שקבעו השר והשר לביטחון הפנים כאחד, בהסכמת שר המשפטים, ואולם בחוק עזר לפי פסקה זו לא יוטלו אגרה או היטל אלא בסכום שאינו עולה על סכום שקבע השר."

נוסף על כך תקנה 1 לתקנות העיריות (שמירה, אבטחה וסדר ציבורי ברשות מקומית), תשע"ב-2011 קובעת כי "רשות מקומית מוסמכת להסדיר עניינים של שמירה, אבטחה וסדר ציבורי בתחום שיפוטתה בנושאים אלה:

(1) שמירה ואבטחה ניידת וניידת במרחב הציבורי ובמתקני הרשות המקומית לרבות לצורך מניעת פעילות חבלנית עוינת;

(2) סיוע למשטרת ישראל בפעולותיה לשמירת שלום הציבור והסדר הציבורי, לרבות באבטחת אירועים המוניים;

(3) מניעת פגיעה ברכוש של הרשות המקומית."

כלומר רשות מקומית מוסמכת להסדיר עניינים של שמירה, אבטחה וסדר ציבורי בתחום שיפוטתה, בתוך מתקניה ולמען מניעת פגיעה ברכושה.

קריית עיריית ירושלים (להלן: כיכר ספרא או קריית העירייה), הבנויה סביב כיכר ספרא וגן דניאל, הוקמה בשנות התשעים של המאה ה-20, ובתוכה קובצה כל הפעילות של עיריית ירושלים שעד אז הייתה ממוקמת ב-32 מבנים ברחבי העיר ירושלים.

המיקום נבחר באמצע שנות השמונים בשל היותו במרכז העיר, בין מזרח העיר למערבה, סמוך לעיר העתיקה של ירושלים וברחוב הראשי ההיסטורי של העיר, רחוב יפו. הימצאותו של בניין עיריית ירושלים ההיסטורי במיקום זה תרמה משמעותית לבחירתו.

בכיכר ספרא 14 בניינים המשמשים את העירייה, ובחלקם מתקיימת קבלת קהל.

להלן תרשים המציג את אתגרי האבטחה בכיכר ספרא:

תרשים 1: אתגרי האבטחה בכיכר ספרא

מטרת הבדיקה

בחינת נאותות לאופן שבו העירייה מנהלת ומתפעלת את מערך האבטחה הטכנולוגי בכיכר ספרא.

היקף הבדיקה

הביקורת התמקדה במערך האבטחה הטכנולוגי בכיכר ספרא, ללא מערך האבטחה האנושי.

תקופת הביקורת

הביקורת נערכה בחודשים נובמבר 2023 עד אוגוסט 2024.

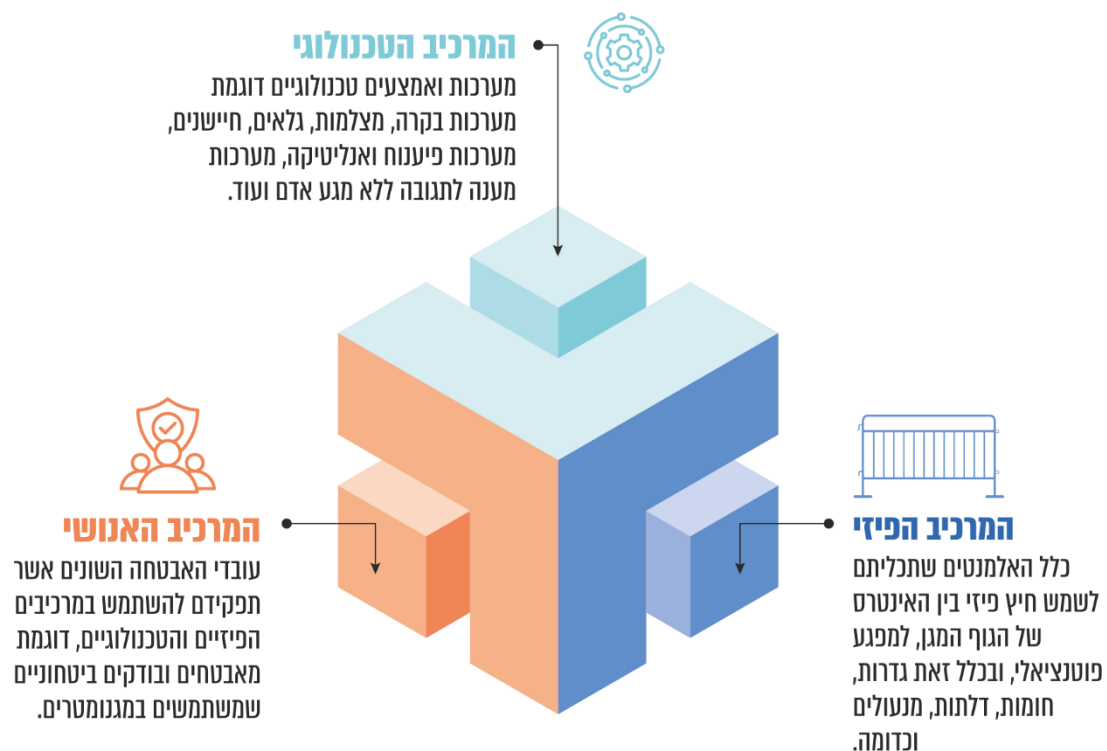
פירוט הממצאים

פרק ראשון מבנה ארגוני

מבנה ארגוני מתוכנן כיאות הכרחי ברשות מקומית כדי שזו תוכל לבצע ביעילות משימות מורכבות. המבנה הארגוני צריך לאפשר שיתוף פעולה ותיאום בין כל הגורמים האמונים על ביצוע משימה מסוימת, חלוקת עבודה וחלוקת סמכויות פיקוח בין הגורמים, תקצוב יעיל של כל הגורמים, תכנון מראש וקבלת החלטות על בסיס תחזיות, הפקת לקחים וכיוצא בזה.

הקמת מערך אבטחה מחייבת שימוש במרכיבים מסוימים בהתחשב בשיקולים של עלות, זמינות ותאימות. את מרכיבי ההגנה אפשר לחלק לשלוש קבוצות מרכזיות:

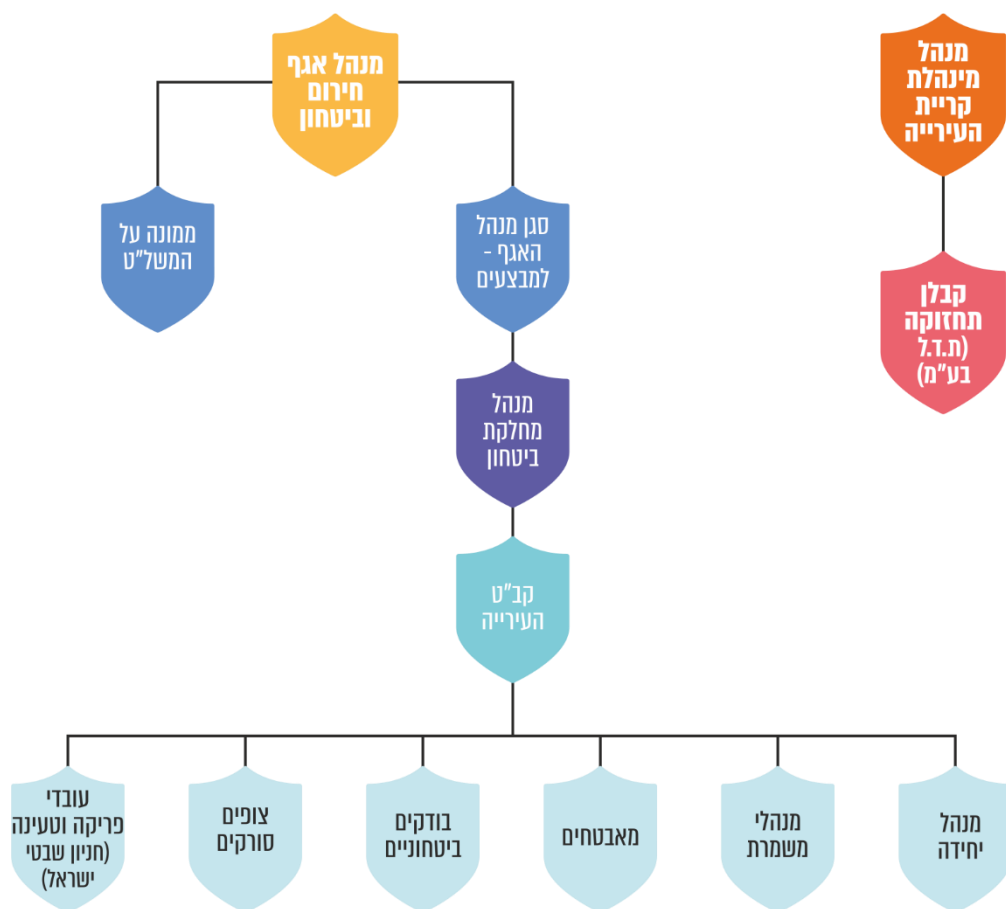
תרשים 2: מרכיבי ההגנה

אף שהביקורת מתמקדת במרכיב הטכנולוגי ובמרכיב הפיזי, הרי שהאמצעים הטכנולוגיים מופעלים בידי העובדים, הנכללים במרכיב האנושי.

להלן המבנה הארגוני של הגורמים המעורבים במערך האבטחה הטכנולוגי בכיכר ספרא:

תרשים 3: מבנה ארגוני

סגן מנהל אגף חירום וביטחון למבצעים – אחראי על כל נושא הביטחון.

מנהל מחלקת ביטחון, מוסדות ומתקני עירייה (להלן: מנהל מחלקת ביטחון) – אחראי על הביטחון בכ-300 מתקני עירייה ברחבי העיר. במתקני העירייה לא נכללים מוסדות חינוך, אלא מתקנים כגון טיפות חלב, מוסדות רווחה, מתקני המרכז הלוגיסטי ומחסנים. כמו כן מנהל מחלקת ביטחון אמון על נשקי העירייה ואבטחת עובדים מאוימים.

קב"ט קריית העירייה – אמון על הביטחון בכיכר ספרא ועל עובדי האבטחה, ובכללם אחראי משמרת, מאבטחים ובודקים.

הממונה על המשל"ט (מרכז שליטה) – אמון על מערכות המידע של מערך האבטחה בכיכר ספרא.

מנהלי יחידות ומנהלי משמרת – אחראים על ניהול המשמרת, פיקוח על כוח אדם במשימות ביטחון וסיוע לקב"ט.

מאבטחים ובודקים ביטחוניים – אמונים על בידוק המבקרים, תפעול מערכות החירום בעמדותיהם וביצוע סריקות וסיוורים בשטחים הסמוכים להן.

צופים סורקים – מבצעים סיורים ומשימות לפי הנחיות אחראי המשמרת.

מאבטחי חש"י (חניון שבטי ישראל) פריקה וטעינה – אמונים על בידוק ביטחוני של כלי הרכב בכניסה לחניון.

להגדרה של תחומי האחריות והמשימות של הגורמים השונים באבטחת כיכר ספרא לפי "פקודת קבע לאבטחת מתקן" (להלן: פק"מ) של כיכר ספרא, ראו נספח 1 – תחומי אחריות על פי הפק"מ.

אגף חירום וביטחון פועל בממשקי עבודה עם **מינהלת קריית העירייה**, האמונה על תפעול ותחזוקה של חלק גדול מהמערכות הטכנולוגיות בכיכר ספרא, לרבות תקצובן. מינהלת קריית העירייה שוכרת את שירותיה של **חברת ת'** במסגרת הסכם ההתקשרות שנחתם עימה במכרז 143.2022 למתן שירותי תחזוקה במתחם כיכר ספרא.

הביקורת נערכה בזמן מלחמת חרבות ברזל, שפרצה ב-7.10.2023, ובמהלכה מנהל מחלקת ביטחון, קב"ט קריית העירייה וכ-60% מהמאבטחים נקראו לשירות מילואים.

מנהל מחלקת ביטחון מסר לביקורת כי איוש המשרות של מאבטחי מתקני העירייה עומד על כ-60%, כלומר עובדים כ-66 מאבטחים מתוך 110 תקנים.

נוסף לכך עקב מחסור בכוח אדם, העירייה מעסיקה מאבטחים חלופיים שאינם מכירים את כיכר ספרא ובנייניה כמו גם את שיטת העבודה הביטחונית במתחם.

מסקנות

בצל העובדה שעקב שירות מילואים מערך האבטחה פעל ללא בעלי תפקידים מהותיים המתכללים את פעילותו – מנהל מחלקת ביטחון וקב"ט העירייה – ותוך מחסור במאבטחים, קיים חשש כי מתכונת האבטחה הנהוגה כיום אינה נותנת מענה מספק או שלם.

המלצות

לערוך התאמות בתוכניות העבודה ובפק"מ האבטחה של כיכר ספרא, הכוללות התייחסות לפעילות מערך האבטחה בכיכר ספרא במקרים של מחסור בכוח אדם משמעותי – הן בדרג הניהולי והן בדרג התפעולי. כמו כן לבחון במסגרת ההתאמות אפשרות להגביר את חלקו של מערך האבטחה הטכנולוגי.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

האגף הקים כיתת כוננות עירונית המבוססת על עובדי עירייה חמושים. עובדים אלה קיימו סיורים בקריית העירייה ובמשרדים ותגברו את מערך האבטחה בשעות העבודה.

ההמלצה תבוצע.

פרק שני תקציב

דיני הרשויות המקומיות קובעים כי כל רשות מקומית תפעל לפי תקציב שנתי, ושנת הכספים בכל הרשויות תיפתח מדי שנה ב-1 בינואר. תקציב שאושר הוא מסמך משפטי המחייב את הרשות המקומית.

התקציב הוא המסגרת הכלכלית לפעילותה של הרשות ומשמש גם כלי לניהולה לפי מטרות ויעדים. כמו כן התקציב כולל הצהרת כוונות של הרשות לגבי מסגרת הפעילות הכספית שלה בשנת התקציב, ובעצם מבוסס על חתירה לאיזון, כלומר שסך כל ההוצאות לא יעלה על סך כל ההכנסות.

להלן מפורטים נתוני סעיפי התקציב (בש"ח) הנוגעים לאבטחה הטכנולוגית בכיכר ספרא בשנים 2020–2023, לפי ספרי התקציב של העירייה וקרסות הנהלת חשבונות:

לוח 1: נתונים מתקציבי העירייה (ש"ח) – תקציב רגיל

2023		2022		2021		2020		שם הסעיף	סעיף תקציבי
ביצוע	תקציב	ביצוע	תקציב	ביצוע	תקציב	ביצוע	תקציב		
9,699,396	9,925,704	8,462,043	8,589,571	9,658,115	9,907,476	9,509,176	9,511,276	שמירה ואבטחה בקריית העירייה	72904189
226,308		127,528		249,361		2,100		הפרש בין התקציב ובין הביצוע	

לפי דברי ההסבר, סעיף 72904189 כולל את התקציב המיועד עבור אבטחת קריית העירייה, אבטחת ראש העירייה ואבטחת אירועים מיוחדים.

מנתוני הלוח עולה כי בשנים 2020–2023 לא נוצל במלואו תקציב התחזוקה והאבטחה של קריית העירייה. בחינת ההפרש בין התקציב ובין הביצוע העלתה שנותרו 605,297 ש"ח שלא נוצלו.

לפי סעיף 213א(א) לפקודת העיריות [נוסח חדש], תקציב בלתי רגיל (להלן: תב"ר) הוא "תקציב של עירייה המיועד לפעולה חד-פעמית או לתחום פעילות מסוים, הכולל אומדן תקבולים ותשלומים לאותה פעולה או לאותו תחום פעילות, וכספים שיועדו על פי דין למטרות שאינן תקציב רגיל".

התב"ר כולל את הפעולות החד-פעמיות הנוגעות לרכישת נכסים ופיתוח תשתיות שמבצעת הרשות המקומית.

להלן מפורטים נתוני סעיפי התב"ר (בש"ח) הנוגעים לאבטחה הטכנולוגית בכיכר ספרא בשנים 2020–2023 לפי קרסות הנהלת חשבונות:

לוח 2: נתוני ביצוע ותקציב של תב"ר 172013043 (אלפי ש"ח)

2023		2022		2021		2020		שם הסעיף	סעיף תקציבי
ביצוע	הרשאה	ביצוע	הרשאה	ביצוע	הרשאה	ביצוע	הרשאה		
23	300	169	200	135	250	108	200	אמצעי מיגון ואבטחה קריית העירייה	172013043
277		31		115		92		הפרש בין ההרשאה ובין הביצוע	

לפי תקציב העירייה, הסעיף התקציבי שמספרו 172013043 מיועד להתקנה ושדרוג של אמצעי מיגון ואבטחה, פיזיים וטכנולוגיים, בקריית העירייה, לרבות ציוד נלווה ואמצעים.

מנתוני הלוח עולה כי בשנים 2020-2023 לא נוצל במלואו התב"ר לאמצעי מיגון ואבטחה של קריית העירייה, כך שבבחינת ההפרש בין ההרשאה הביצוע נותרו 515,000 ש"ח שלא נוצלו.

הביקורת קיבלה תוכנית עבודה מקושרת תקציב המרכזת את הפרויקטים לשדרוג מערך המצלמות בכיכר ספרא בעלות של 461,000 ש"ח, אשר מרביתם טרם בוצעו. תוכנית זו כוללת גם הוספת אזעקות בכל הבניינים בעלות של 220,126 ש"ח, אולם תוכניות אלו טרם בוצעו.

מסקנות

אף שלאגף חירום וביטחון יש רשימות מפורטות של צרכים ותוכניות עתידיות רבות להוספת אמצעים טכנולוגיים לאבטחת קריית העירייה, בפועל לא נוצלו במלואם התקציבים הייעודיים שהוקצו לאבטחת המתחם ותחזוקת אמצעי האבטחה.

המלצות

לוודא מדי שנה ניצול מיטבי של התקציבים שהוגדרו לטובת אבטחת קריית העירייה ותחזוקת אמצעי האבטחה במתחם.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

תקציב אבטחה – הצטבר פער של 605,297 ש"ח עקב פערי כוח אדם.
ההמלצה תבוצע.

פרק שלישי נהלים

נוהל הוא מסמך שאושר בידי בעל תפקיד האחראי לפעילות הנדונה בו ושמנוהל תחת שיטה לבקרת שינויים. נוהל מתאר, מגדיר או מתעד עקרונות, מדיניות, תפקידים או פעילויות ותהליכים של תכנון, תפעול ובקרה, וכן מתאר תהליך עבודה, שיטה או מבנה ארגוני. נוהלי עבודה הם כלי חשוב שנועד להבטיח התנהלות מיטבית, ובתוך כך לאפשר להנהלת הרשות המקומית לבצע פיקוח ובקרה על דרכי העבודה.

לנוהל בדרך כלל מבנה אחיד, והוא כולל מספר נוהל, תאריך עדכון ומספר מהדורה כדי לאפשר מעקב אחר השינויים המבוצעים בו ומועדם.

נוהל תקין אמור לכלול חמישה או שישה פרקים, ובהם בדרך כלל הנושאים האלה:

1. **מטרה** – הגדרת המטרה שלשמה נכתב הנוהל. זוהי מטרת קיומו של הנוהל, ולא מטרת הפעילות שבה עוסק הנוהל.
 2. **מסמכים ישימים** – פירוט מסמכים שעליהם הנוהל נשען ישירות, כגון חוקי המדינה, תקנות, צווים, תקנים או נהלים אחרים.
 3. **הגדרות** – הגדרת מונחים שיש להם משמעות מיוחדת בנוהל.
 4. **שיטה** – זהו גוף הנוהל והפרק הארוך ביותר בו. כאן מפורטת השיטה או מוגדר התהליך ורשומים האחראים לביצוע הפעילויות, לוחות זמנים וגורמים לדיווח.
 5. **אחריות** – פירוט בעלי התפקידים האחראים לביצוע הוראות הנוהל.
 6. **נספחים** – טפסים המשמשים לקיום הוראות הנוהל.
- הביקורת קיבלה שורת מסמכים של נהלים והנחיות המסדירים את נוהלי האבטחה בכיכר ספרא. להלן הנהלים הנוגעים לאמצעי האבטחה הטכנולוגיים:

- **נוהל מצלמות פנימיות** – נוהל "שימוש במצלמות מעקב (אבטחה) במתקני עיריית ירושלים" (להלן: נוהל מצלמות פנימיות) שמספרו 04.03.10 מ-10.10.2018 – מגדיר את הכללים להתקנת מצלמות ולשימוש בהן בהתאם להנחיית הרשות להגנת הפרטיות 4/2012 שכותרתה "שימוש במצלמות אבטחה ומעקב במאגרי התמונות הנקלטות בהן" (להלן: הנחיית הרשות).
- **נוהל בקרת כניסה** – מסמך שכותרתו "נוהל בקרת כניסה בקריית העירייה" (להלן: נוהל בקרת כניסה) מ-1.3.2022 – מגדיר את המיקומים להתקנת מערכות בקרת כניסה המאפשרות כניסת עובדים באמצעות כרטיס עובד בלבד (הן בדלתות חיצוניות והן בדלתות פנימיות), את אופן קביעת הרשאות הכניסה לעובדים וכן את הבקרה והפיקוח שיבצע אגף חירום וביטחון.
- **מסמך הנחיות לאירוע סייבר** – מסמך הנחיות שכותרתו "פעולות מוקד הביטחון בעת חשש לאירוע סייבר" (להלן: הנחיות לאירוע סייבר) מ-8.8.2022 – מגדיר את הפעולות שעובדי מוקד הביטחון נדרשים לבצע בעת חשד או חשש לאירוע סייבר.

מבדיקת הביקורת עלה כי נוהל מצלמות פנימיות מבוסס על ההנחיה הכללית של הרשות להגנת הפרטיות (המצורפת כנספח בסוף הנוהל), אשר נוגעת להצבת מצלמות אבטחה על ידי הרשויות המקומיות. אולם הנוהל מתעלם מהנחיית הרשות להגנת הפרטיות שמספרה 5/17, הנוגעת ל"שימוש במצלמות מעקב במקום העבודה ובמסגרת יחסי עבודה" (להלן: הנחיית הרשות למצלמות פנימיות). כלומר הנוהל מתייחס להוראות החלות באופן כללי על הצבת מצלמות במרחב הציבורי ולא להנחיות הפרטניות החלות על הצבת מצלמות במקומות עבודה.

נוסף על כך נוהל מצלמות פנימיות אינו מגדיר את תהליכי העבודה הפנימיים הנוגעים לתחום המצלמות, ובכלל זאת אופן ההצבה והתחזוקה של המצלמות באמצעות שימוש בקבלן חיצוני, האפשרות לעיין בצילומים, היבטי אבטחת מידע וכדומה.

מבדיקת הביקורת את מסמך ההנחיות לאירוע סייבר עלה כי הוא אינו ערוך כנוהל עירוני רשמי, אלא כמסמך הנחיות פנימי של אגף חירום וביטחון.

עוד עלה כי נוהל בקרת כניסה אינו ערוך כנוהל עירוני רשמי ואינו כולל מספר נוהל, מספר מהדורה, מסמכים ישימים, הגדרות ונספחים. בכל הנוגע לאחריות, הנוהל מטיל את האחריות על אגף חירום וביטחון אך אינו מציין את בעלי התפקידים המסוימים שאמורים לבצע את הפעולות הנדרשות.

יוער כי לא התקבלו נהלים המסדירים את התהליכים הקשורים לתפעול, התחזוקה והבקרה של שאר אמצעי האבטחה הטכנולוגיים, ובכלל זאת מגנומטרים, מערכת התרעות חיצונית ומערכת כריזה.

מסקנות

1. תהליכי העבודה בכל הנוגע לשימוש באמצעי האבטחה הטכנולוגיים אינם מוסדרים בנוהלי עבודה כתובים ועדכניים. זאת על אף הריבוי של האמצעים, תהליכי התפעול והפרוטוקולים בדבר הטיפול והתחזוקה, התרגולים ובדיקות הכשירות של כל אחד מהאמצעים.
2. בהיעדר נוהלי עבודה כתובים ומפורטים אין תקן מנחה, אחיד ומחייב לדפוסי עבודה נדרשים ויעילים, ועל כן קשה לשמר ולנהל את המידע הארגוני ולהסדיר מנגנוני פיקוח ובקרה מיטביים.
3. מכיוון שנוהל בקרת כניסה ומסמך ההנחיות באירוע סייבר אינם ערוכים כנהלים עירוניים רשמיים המאושרים על ידי הגורמים המתאימים בעירייה, אי-אפשר לדרוש עמידה בהוראותיהם.

המלצות

1. לערוך מחדש את נוהל מצלמות פנימיות כך שיתבסס גם על הנחיית הרשות למצלמות פנימיות וכן יכלול את כלל תהליכי העבודה הנדרשים בתפעול מערך מצלמות פנימיות, ובכלל זאת הסדרת כל ההיבטים הנוגעים להתקנה, תפעול, תחזוקה וצפייה בצילומים.

2. לערוך את נוהל בקרת כניסה ומסמך ההנחיות לאירוע סייבר במתכונת של נהלים עירוניים רשמיים שיכללו מספר נוהל, מספר מהדורה, מסמכים ישימים, הגדרות ונספחים.
3. עבור כל פעולה נדרשת במסמך ההנחיות לאירוע סייבר, לציין מי הגורם הישיר האמון על ביצועה.
4. לערוך נהלים נוספים המסדירים את תהליכי העבודה הנוגעים לשאר אמצעי האבטחה הטכנולוגיים, ובכלל זאת מגנומטרים, מערכת התרעות חיצונית ומערכת כריזה.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

כשנכתב נוהל "התקנת מצלמות בכיכר ספרא" הוטמעו בו ההנחיות הקשורות לנושא זה, והאגף פועל בהתאם. מאחר שהמצלמות בכיכר הן החלק ממאגר מידע מספר 700063090 שכותרתו "מצלמות עירוניות", חלים עליהן כללי העיון בדומה למצלמות האחרות של חירום וביטחון. תחזוקת המצלמות מבוצעת בהתאם להסכם ההתקשרות עם הקבלנים.

המלצה 1: ההמלצה בביצוע. הנושאים של התקנה ותחזוקה מטופלים במסגרת "נוהל מצלמות עירוניות" שהוכן לאחרונה.

המלצה 2: ההמלצה תבוצע.

המלצה 3: ההמלצה תבוצע בשיתוף עם מנהל אגף הגנת סייבר.

המלצה 4: ההמלצה תבוצע.

פרק רביעי

תוכניות עבודה

לפי מדריך התכנון לרשויות מקומיות שפרסם משרד הפנים בינואר 2020 (להלן: המדריך), תוכנית עבודה היא אוסף של משימות-פעולות שהיחידה מתכוונת לבצע כדי להשיג את היעדים של האגף והרשות.

מצופה מכל מנהל לתכנן תוכנית עבודה ולהגדיר את המשימות בתוכנית העבודה של יחידתו. על תוכנית העבודה להיות מפורטת במידה שתאפשר לה להיות כלי ניהולי המשרת את המנהלים ברשות.

פירוט רב מדי עלול להקשות את ההתמצאות בתוכנית העבודה והמעקב אחר פרטיה. לכן חשוב שהמשימות שיוגדרו בתוכנית העבודה יתייחסו לפרויקטים ותוכניות העולים בקנה אחד עם היעדים האסטרטגיים של הרשות, וכן לפרויקטים מרכזיים וחשובים שהמעקב אחר התקדמותם הכרחי.

לכל משימה בתוכנית העבודה יש להגדיר:

תרשים 4: משימות בתוכנית העבודה – יעדים להגדרה

על פי המדריך, מדדים הם ערכים כמותיים המגדירים את השינוי שאנו מבקשים להשיג בהשוואה לנקודת ההתחלה. באמצעות המדדים אפשר להגדיר בבירור "לאן אנו רוצים להגיע" (בעתיד) מתוך הבנה "היכן אנו נמצאים כיום" (בהווה). מדדי הצלחה אינם מתבססים על תחושות בטן והערכות בלבד, אלא על נתונים ומספרים מדידים שניתנים לכימות.

יש שלושה סוגי מדדים:

1. **תשומות** – ההשקעה הנדרשת לביצוע משימה, לדוגמה משאבים, זמן וכוח אדם.
2. **תפוקות** – התוצרים שמצופה שיתקבלו מביצוע משימה, לדוגמה מספר משתתפים באירוע.
3. **תוצאות** – השינוי או התועלת שאנו מצפים שאוסף של משימות או פרויקטים ייצרו ברשות, לדוגמה עלייה בשביעות רצון התושבים ברשות.

בתכנון תוכנית עבודה שנתית ליישום מדיניות, חשובה ההבחנה המעשית בין מטרה ליעד – שהם הבסיס לכתיבת התוכנית:

- **מטרה** – הצהרה קצרה המתארת תוצאה רצויה בעקבות בעיה קיימת. המטרה מציגה מגמה כללית נדרשת המבטאת ערכים חברתיים, כלכליים וסביבתיים.
- **יעד** – פירוט של מטרה לרמה ממוקדת וביצועית. היעד הוא כיוון פעולה מוגדר של המטרה, שמביא לידי ביטוי כמה מדדים להערכתה. על היעד להיות ייחודי, בר מדידה, רלוונטי ומציאותי כמו גם להתייחס לציר זמן.

תוכניות עבודה שנתיות של מערך האבטחה העירוני יכולות להתייחס לשורה של מטרות שעבורן ייקבעו יעדים ישימים הניתנים למדידה, ובכלל זאת שיפור וחידוש האמצעים הטכנולוגיים בהתאם להתפתחות הטכנולוגיה, הרחבת פריסת המצלמות, הפחתת שיעור התקלות במצלמות, עריכת תרגילים וביקורות למערך האבטחה, עריכת ימי הדרכה וריענון לעובדי הביטחון.

להלן דוגמאות למטרות וליעדים המדידים שנגזרים מהן, לרבות פרמטרים ליישום ותשומות נדרשות:

לוח 3: דוגמאות למטרות ויעדים מדידים

מטרה	יעד מדיד	פרמטרים ליישום	תשומות נדרשות
הרחבת פריסת המצלמות הפנימיות	הוספה של X מצלמות פנימיות שיכסו את כל הכניסות והמעברים בכל הבניינים בכיכר ספרא	• מיפוי של המצלמות הנדרשות. • אישור תכנון המצלמות הנדרשות מול הדרגים הניהוליים בעירייה. • עריכת הסכם התקשרות עם קבלן מצלמות או שימוש בהסכם קיים. • תכנון התקנת המצלמות מול הקבלן. • מעקב אחר עבודת הקבלן בשטח במהלך הביצוע.	תקציב להתקנת מצלמות פנימיות חדשות
שיפור וייעול של עבודת המאבטחים בשימוש באמצעים הטכנולוגיים	עריכת השתלמות וריענון אחת לחצי שנה לכל עובד ביטחון	• רישום כל ההדרכות המקצועיות שעברו עובדי הביטחון ומעקב אחריהן. • בחירת מדריך מהצוות המקצועי הרלוונטי או הזמנת מדריך מקצועי חיצוני מטעם החברה המספקת את האמצעים הטכנולוגיים. • עריכת תכנים מקצועיים להשתלמות על בסיס האמצעים הטכנולוגיים המשמשים את עובדי הביטחון.	תקציב להדרכה ולשעות ההשתלמות

סעיף 5 לנוהל בקרת כניסה מגדיר פעולות נדרשות לצורך בקרה ופיקוח על מערכות הבקרה, אשר יש לכלול בתוכנית העבודה השנתית, וביניהן: בדיקת פתיחת דלתות בחירום, בדיקת קופסאות ניפוף, בדיקת כרטיסים שאינם בשימוש.

הביקורת ביקשה לקבל את תוכניות העבודה הנוגעות לניהול ותפעול האבטחה בכיכר ספרא בשנים 2022–2024, אולם לא היה אפשר לקבלן.

בהתאם לכך, מבדיקת הביקורת עלה כי פעולות הפיקוח והבקרה על מערכות הבקרה אינן מתבצעות בהתאם לקבוע בנוהל בקרת כניסה. בין הפעולות שאינן מבוצעות כנדרש: העברת

רשימת הרשאות כניסה למנהלי הלשכות של ראש העירייה, מנכ"ל העירייה ומבקרת העירייה לשם תיקוף הרשימה אחת לשנה וכן ביצוע בדיקת שימוש בכרטיסי העובד אחת לחצי שנה.

מסקנות

משום שלא נערכות תוכניות עבודה שנתיות עם מטרות ויעדים ישימים וברי מדידה עבור כלל אמצעי האבטחה בכיכר ספרא, אי-אפשר לקיים מעקב ובקרה נאותים בכל הקשור לשימוש העירייה באמצעי האבטחה הטכנולוגיים ולתחזוקתם.

המלצות

לערוך תוכניות עבודה שנתיות מקושרות תקציב, שיכללו מטרות ויעדים ברי מדידה בכל הנוגע לאמצעי האבטחה בכיכר ספרא, לרבות אמצעי האבטחה הטכנולוגיים. על תוכניות העבודה להתייחס מפורשות לפעולות הנדרשות לפיקוח ובקרה על כלל המערכות הטכנולוגיות המשמשות את מערך האבטחה הטכנולוגי בכיכר ספרא.

פרק חמישי

מערך האבטחה הטכנולוגי

בהתאם לקבוע בפקודת העיריות (נוסח חדש) בסעיפים 249 (29) ו- (33) ובהתאם לקבוע בתקנות העיריות (שמירה, אבטחה וסדר ציבורי ברשות מקומית), תשע"ב-2011, רשות מקומית מוסמכת להסדיר עניינים של שמירה, אבטחה וסדר ציבורי בתחום שיפוט, בתוך מתקניה ולמען מניעת פגיעה ברכושה.

מעריך אבטחה מורכב מאנשים, אמצעים ותהליכים. מערכי אבטחה נועדו להגן על הארגון ולאפשר לו לפעול ולמלא את ייעודו חרף האיומים הניצבים בפניו. לרוב אין מנוס מכך שמערכי האבטחה המשולבים בפעילות הארגון יכבידו עליו מעט, ולמרות זאת הם לא אמורים להיות עליו לטורח או לפגוע בפרטיות ובאיכות החיים של העובדים והבאים בשעריו.

גישת האבטחה המסורתית מבוססת על הצבת שומרים חמושים בכל הכניסות לאזור המאובטח, וגישת האבטחה הטכנולוגית משלימה אותה באמצעות שימוש בכלים טכנולוגיים שיכולים לייעל את תהליכי העבודה ולהגביר את רמת האבטחה.

כיום התכנון והיישום של מעגלי אבטחה מתבססים גם על מערכות ואמצעים טכנולוגיים. בניית מעגלי אבטחה טכנולוגיים נשענת בעיקר על מערכות ממוחשבות שמנטרות את תהליכי האבטחה הפיזית, ההיקפית והפנימית של המקום ושולטות בתהליכים אלה.

בתכנון מערך האבטחה משולבות ומוטמעות טכנולוגיות אבטחה דוגמת מערכות אלקטרוניות לגדרות, מצלמות חכמות, מערכות בקרת כניסה ומערכות לגילוי חומרים אסורים כגון אמצעי לחימה וחומרים כימיים.

בבחירת אמצעי טכנולוגי יש לבצע תהליך חשיבה ותכנון מסודר להגדרת הצורך, ורק לאחר מכן לבחור את האמצעי שייתן את המענה המיטבי.

חשוב לזכור שבמקרה זה כל המוסיף גורע. כלומר בחירה באמצעי בעל מאפיינים ויכולות שהמענה שלהם לא מותאם במדויק לצורך עלולה לגרום נזק מקצועי, שכן תכונה של אמצעי טכנולוגי – ולו החדשנית ביותר – שאינה מתאימה למאפייני העבודה תגרום לקושי יום-יומי בתפעול, בהבנה וביישום.

בפיתוח מערך האבטחה בכיכר ספרא נדרש לגבש מדיניות עירונית סדורה וכתובה אשר תגדיר את התפיסה העירונית בנושא, לרבות הגדרה של גישת האבטחה, שכבות האבטחה והאמצעים שהעירייה תשתמש בהם – הן פיזיים, הן טכנולוגיים והן אנושיים.

בנוגע לאמצעי האבטחה הטכנולוגיים, המדיניות צריכה להתייחס בין היתר לסוגי האמצעים הטכנולוגיים שהעירייה מעוניינת להתקין, למקומות שבהם יש להציב כל אמצעי ולאופן ההפעלה של כל אמצעי טכנולוגי – אוטומטי או בסיוע מאבטח. מאחר שבתחום זה משולבים אמצעים טכנולוגיים רבים, ראוי שהמדיניות תתייחס גם להיבטים של אבטחת מידע.

מעגלי האבטחה

נהוג להציג את מערך האבטחה כאילו הוא מבוסס על מעגלים או טבעות, שחלקן מוחשיות וחלקן וירטואליות, והן מקיפות את הגוף המאובטח מכל עבריו. כאשר הטבעות מותאמות זו לזו ויש ביניהן סנכרון, הן מקנות לגוף המאובטח ביטחון והגנה.

בכיכר ספרא הוגדרו שישה מעגלי אבטחה:

תרשים 5: מעגלי האבטחה

תוכנית האבטחה – הפק"מ

לפי נוהל משטרת ישראל מספר 90.028.118, שכותרתו "כתיבת תוכנית לאבטחת מתקן ורמת גורם משטרי מאשר", מתקן מאובטח הוא כל מתקן שמתקיימות לגביו פעולות אבטחה באמצעות אנשי אבטחה או אמצעים טכנולוגיים.

תוכנית האבטחה – הפק"מ (כאמור: פקודת קבע לאבטחת מתקן) – היא הבסיס המבצעי שעליו מושתתת אבטחת כל מתקן. הפק"מ הוא תוצאה של ניתוח מרכיבים רבים המשפיעים על רמת האבטחה ובחירת המענה המיטבי אל מול דפ"אות (דרכי פעולה אפשריות) של היריב בעת תקיפה. הפק"מ דינמי וחייב להתאים למציאות משתנה של תנאי שטח, איומים, נהלים, משאבים וכדומה.

להלן מטרות תוכנית האבטחה, הפק"מ, על פי משטרת ישראל:

תרשים 6: מטרות תוכנית האבטחה – הפק"מ

פק"מ האבטחה למתקנים של הגופים המונחים על ידי משטרת ישראל צריך להתבסס על איומי הייחוס, תרחישי הייחוס וכלל הנהלים הרלוונטיים והמעודכנים של חטיבת אבטחה ורישוי במשטרת ישראל. עיריית ירושלים **אינה** גוף המונחה ביטחונית על ידי משטרת ישראל. המשמעות היא שלאגף חירום וביטחון יש אוטונומיה מלאה בגיבוש תוכנית האבטחה של מתחם כיכר ספרא.

קב"ט העירייה לשעבר, שאחראי כיום על אבטחת ראש העירייה, ערך מסמך שכותרתו "פק"מ אבטחה – קריית עיריית ירושלים – כיכר ספרא" (להלן: הפק"מ). הפק"מ אושר בידי מנהל מחלקת ביטחון ובידי סגן מנהל אגף חירום וביטחון.

מטרת הפק"מ, כפי שהוגדרה במסגרתו, היא "שמירה על שלומם, ביטחונם ורכושם של כלל העובדים והמבקרים בקריית עיריית ירושלים ושמירה על רכוש העירייה".

הפק"מ מגדיר את האיומים על כיכר ספרא ונקודות התורפה, את בעלי התפקידים והמשימות של כל אחד מהם וכן מקרים ותגובות. הפק"מ גם סוקר כל אחד מהבניינים בכיכר ספרא, לרבות שעות הפעילות והכניסות והיציאות בכל בניין, וכן נהלים עירוניים בתחום, המובאים בנספחים (ובהם נוהל מטען או חפץ חשוד, נוהל הודעה אנונימית, נוהל סריקות חירום, נוהל פינוי קריית העירייה ועוד).

בנוגע לאמצעי האבטחה הטכנולוגיים בכיכר ספרא, הפק"מ מגדיר כך את אמצעי האבטחה הטכנולוגיים והאלקטרוניים לצד האמצעים הפיזיים:

- א. "צוות ביטחון קבוע, חמוש ומיומן, בוגר קורס מתקדם ב'.
- ב. בכל דרכי הגישה לקריית העירייה מותקנים אמצעים המונעים כניסת כלי רכב (דוקרנים, מחסומים וכו').
- ג. מערכת בקרת כניסה המאפשרת כניסת מורשים בלבד לכל אזור.
- ד. מערכת סינון נכנסים בכניסה לבניין 1, המאפשרת כניסה ללא בידוק לעובדים בלבד.

ה. מערכת טמ"ס (טלוויזיה במעגל סגור) – בקריית העירייה קיימת מערכת טמ"ס בעלת יכולת הקלטה הכוללת מעל 100 מצלמות אבטחה הנצפות על ידי מוקד הביטחון ומנהלים באגף חירום וביטחון.

ו. מערכת גלאי נפח/תנועה – הנותנים התרעה למוקד לאחר שעות הפעילות.

ז. מערכת לחצני מצוקה המותקנים בעמדות האבטחה ובמשרדים רגישים.

ח. מערכות חירום ובטיחות (גילוי אש, כיבוי אש וכריזה).

כלומר הפק"מ מתייחס לאמצעי האבטחה הטכנולוגיים האלה:

תרשים 7: אמצעי האבטחה הטכנולוגיים בפק"מ

מבדיקת הביקורת עלה כי למרות שהפק"מ מציין את אמצעי האבטחה הטכנולוגיים הקיימים בכיכר ספרא, הוא אינו מפרט את אופן השימוש בהם, ההגבלות החלות על המפעילים וכדומה.

מסקנות

1. אף שהפעלת אמצעים טכנולוגיים לצורכי אבטחה עלולה לגרום פגיעה בזכות לפרטיות של מבקרי כיכר ספרא ובכך לחשוף את העירייה לתביעות משפטיות, בפק"מ אין הנחיות מפורטות לאופן השימוש ולהגבלות החלות על המפעילים, לרבות: מיקום כל אחד מהאמצעים, ביצוע תדיר של כול ובדיקת תקינות, מתן הרשאות לגורמים השונים וכדומה.

המלצות

1. לערוך את הפק"מ כך שיתייחס למכלול ההיבטים הנוגעים לתחום האבטחה הטכנולוגית, ובכלל זאת סוגי האמצעים הטכנולוגיים, אופן השימוש ומיקומו של כל אחד מהם, ביצוע תדיר של כול ובדיקת תקינות, מתן הרשאות לגורמים השונים.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

הפק"מ צריך לכלול את התוכן המבצעי הרלוונטי לביצוע המשימה. יתר ההוראות בנוגע לתפעול האמצעים הטכנולוגיים צריכות להופיע בנוהלי העבודה המשלימים את הפק"מ.

המלצה 1: ההמלצה תבוצע.

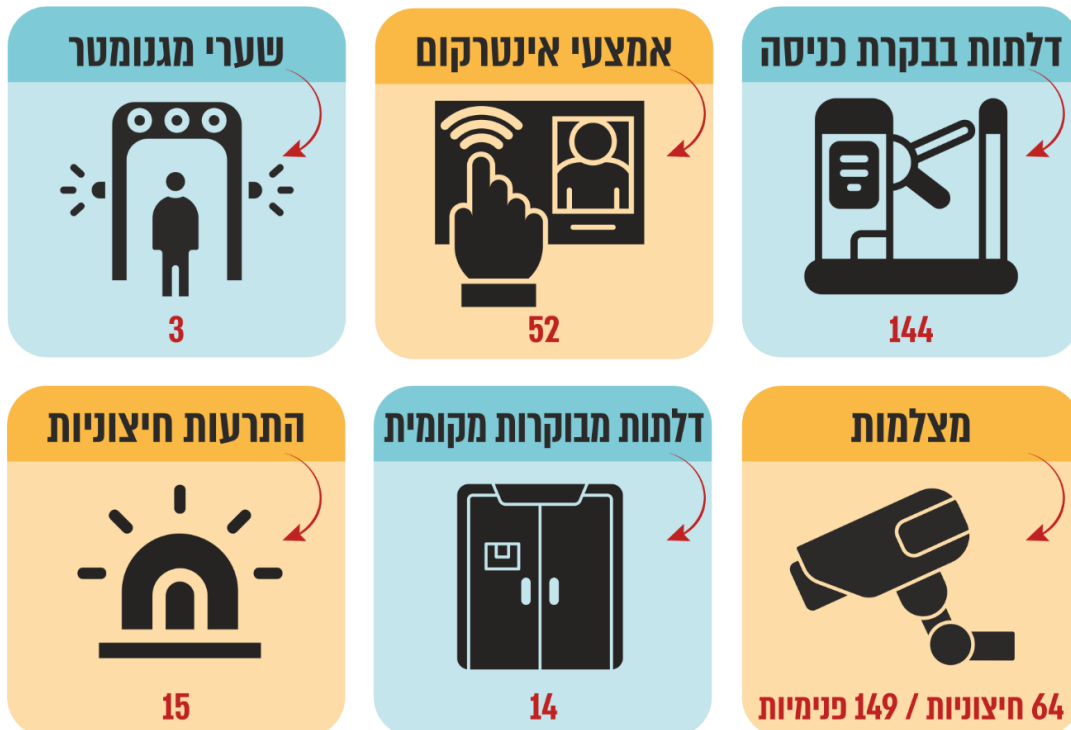
מיפוי אמצעי האבטחה

כדי לנהל את אמצעי האבטחה השונים, יש למפות אותם ולוודא עדכון של הנתונים ותקינותם מול הקיים בשטח. מיפוי אמצעי האבטחה נועד לצורכי מעקב ובקרה על פריסת האבטחה בכל האזור המאובטח, בחינת מידת השימוש בהם ווידוא של תקינותם ותחזוקתם השוטפת.

הביקורת קיבלה טבלת אקסל שכותרתה "ריכוז אמצעים טכנולוגיים" (להלן: קובץ אמצעים טכנולוגיים), המפרטת את האמצעים הטכנולוגיים בבנייני כיכר ספרא: דלתות בבקרת כניסה, דלתות מבוקרות מקומיות, אינטרקום, אזעקות, מצלמות פנימיות ומצלמות חיצוניות.

להלן מוצגים אמצעי האבטחה בכיכר ספרא, לפי קובץ אמצעים טכנולוגיים:

תרשים 8: אמצעי האבטחה בכיכר ספרא

מבדיקת הביקורת עלה כי קובץ אמצעים טכנולוגיים אינו כולל את המגנומטרים הידניים שהמאבטחים בעירייה משתמשים בהם.

עוד עלה כי בקובץ לא מפורטים נתונים מהותיים כגון סוגי המצלמות ודגמיהן, מועדי ההתקנה של כל אחד מהאמצעים הטכנולוגיים, תקופת האחריות ומועד פקיעתה, הגורם העירוני והקבלן האחראים על התחזוקה.

עבור חלק מהאמצעים מצוין תאריך התקנה חלקי (דוגמת תאריך ללא שנה, שנה בלבד או לא באחריות), נוסף לכך לא ברור עבור איזה אמצעי טכנולוגי התאריך מתייחס.

עוד יוער כי בעבר היו מערכות אזעקה שהיו מותקנות בחלק מהבניינים אולם הן אינן פעילות ולא הוסרו.

מסקנות

2. מכיוון שמיפוי אמצעי האבטחה בקובץ אמצעים טכנולוגיים אינו מפורט ואינו כולל נתונים מהותיים שלמים על אודות אמצעי האבטחה הטכנולוגיים בכיכר ספרא, אי-אפשר לערוך מעקב ובקרה נאותים בקשר לאמצעי האבטחה הקיימים, לרבות תחזוקתם והשימוש בהם.

המלצות

2. לעדכן את מיפוי אמצעי האבטחה בקובץ אמצעים טכנולוגיים באופן שיכלול את כלל האמצעים הטכנולוגיים, לרבות מגנומטרים ידניים. ראוי שבמיפוי זה יצוינו ככל הניתן גם מועד התקנת האמצעי, הקבלן האמון על תחזוקתו ותקינותו, תקופת האחריות ומועד פקיעתה, הגורם העירוני האחראי על האמצעי וכדומה.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

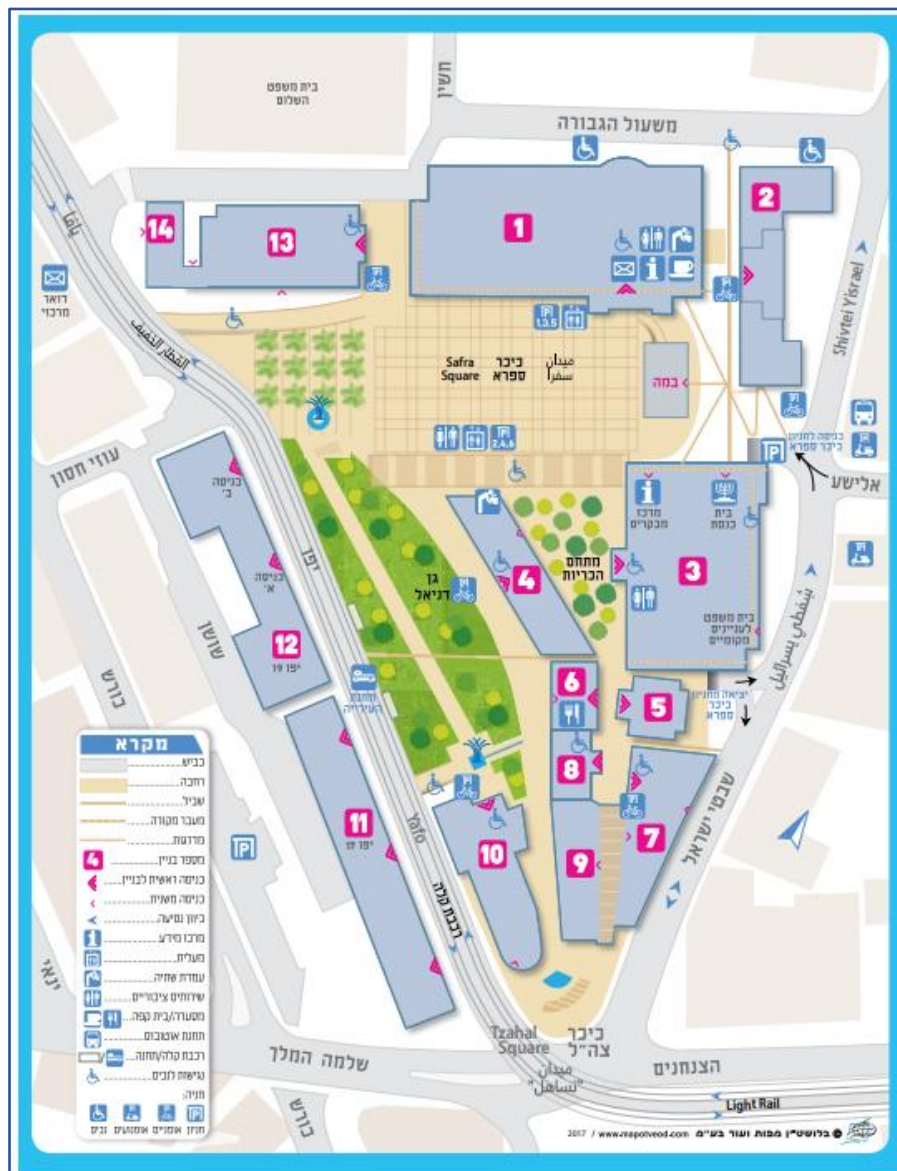
המלצה 2: ההמלצה תבוצע.

פרק שישי
צמצום כניסות

כיכר ספרא היא מתחם פתוח שכניסות רבות מובילות אליו ויש בו בניינים רבים. לכן אחת המשימות הקשות במסגרת אבטחתו היא צמצום הכניסות למתחם ובקרה על הנכנסים אליו והיוצאים ממנו.

להלן מפת כיכר ספרא:

תמונה 1: מפת כיכר ספרא

במתחם כיכר ספרא יש 14 בניינים, ובחמישה מהם מתקיימת קבלת קהל (בניינים 1, 3, 10, 11 ו-13). לרשימה של הבניינים והמחלקות שמתקיימת בהם קבלת קהל, ראו נספח 2 – קבלת קהל בכיכר ספרא.

אחד ממעגלי האבטחה המשמעותיים ביותר הוא צמצום הכניסות לאזור המאובטח באמצעות הגבלת הכניסה כך שתתאפשר רק דרך שערים מוגדרים מראש, בקרה על המורשים להיכנס וכן שימוש בטכנולוגיה של מגנומטרים (מכשיר לזיהוי מתכות) לבדיקת הנכנסים לאזור המאובטח.

בתרשים שלהלן מוצגות שלוש הדרכים העיקריות לצמצום הכניסות בכיכר ספרא:

תרשים 9: צמצום כניסות בכיכר ספרא

שערים וגידור

התקנת שערים וגידור האזור המאובטח לשם תיחומו הם אחד הכלים לצמצום מספר הכניסות אליו. זהו השלב הראשוני המאפשר בקרה על הנכנסים והיוצאים.

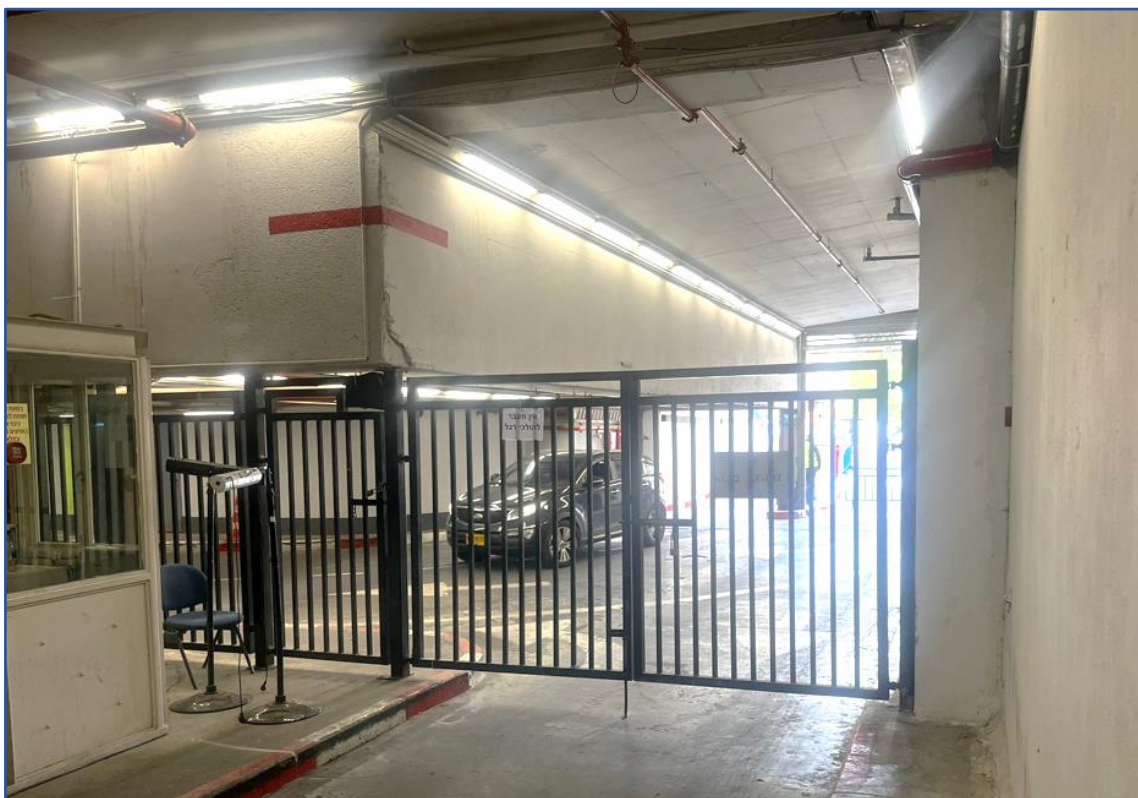
כיכר ספרא היא מתחם פתוח המקבל קהל, אשר אינו מגודר ואינו סגור הרמטית, אולם במקומות מסוימים במתחם מוצבים שערים וגדרות התוחמים חלקים ממנו.

להלן רשימת הכניסות לכיכר ספרא לפי הפק"מ:

1. רחבת דקלים: בחזית הדרומית, משמשת כניסה ראשית לכיכר מכיוון רחוב יפו וכניסה מרכזית לאירועים הנערכים בכיכר.
2. מרחוב יפו (מעל כניסת החניון): דרך המנהרה סביב בניין 13.
3. בין בניינים 1 ו-13: כניסה להולכי רגל הבאים מכיוון מגרש הרוסים ולכלי רכב הנכנסים לכיכר.
4. בין בניינים 1 ו-2: מרחוב משעול הגבורה.
5. כניסה מעל הכניסה לחניון שבטי ישראל (חש"י): כניסה מרחוב שבטי ישראל דרך גב במת הכיכר.
6. מדרגות בית הכנסת: כניסה מרחוב שבטי ישראל, משמשת גם מעבר לבית המשפט לעניינים מקומיים.

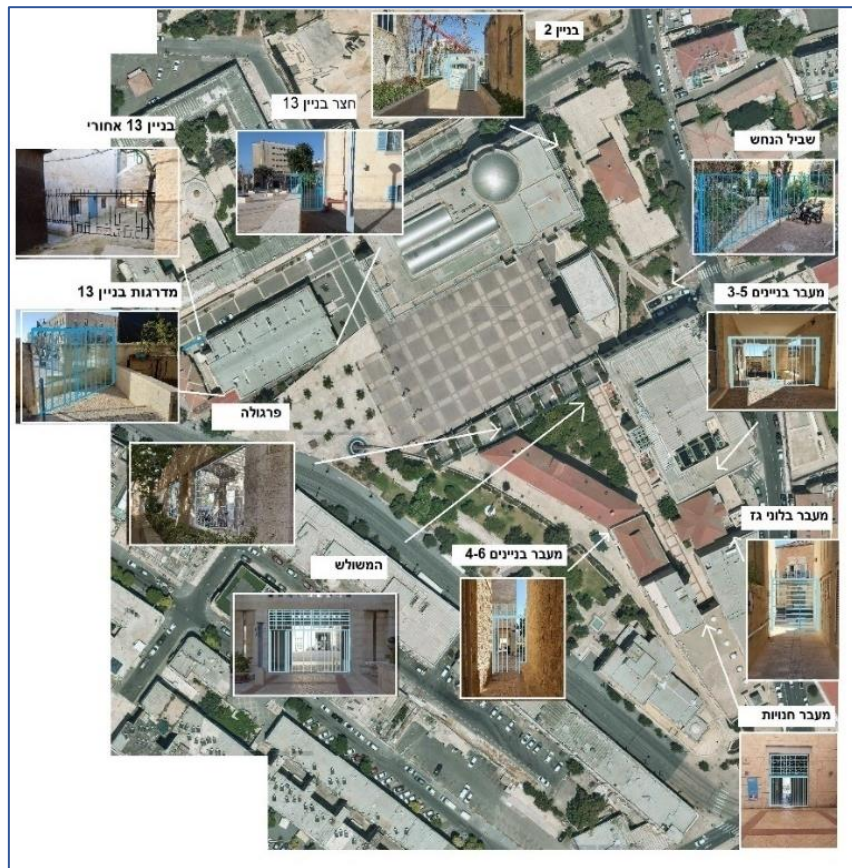
7. בין בניינים 3 ו-5: כניסה מרחוב שבטי ישראל סמוך ליציאה מחניון הכיכר.
 8. מעבר בלוני גז: כניסה מרחוב שבטי ישראל בין בניינים 5 ו-7.
 9. מעבר חנויות: כניסה מכיוון כיכר צה"ל.
 10. בין בניינים 8 ל-10: כניסה מכיוון כיכר צה"ל.
 11. גן דניאל ליד בניין 10: כניסה מכיוון רחוב יפו.
 12. גן דניאל מול בניין 4: כניסה מתחנות הרכבת ברחוב יפו.
- מבדיקת הביקורת עלה כי רשימת הכניסות לכיכר ספרא המפורטת בפק"מ אינה כוללת את הכניסות התת-קרקעיות לבניינים. להלן דוגמה לשער בכניסה לאזור פריקה וטעינה בין בניינים 1 ל-3, בניהול החברה העירונית עדן, שממנו יש גישה לחמישה בניינים שונים בכיכר ספרא:

תמונה 2: אזור פריקה וטעינה עם גישה לבניינים בכיכר ספרא

הביקורת קיבלה ממנהל מחלקת ביטחון תכנון של גדרות ושערים לסגירת מתחם כיכר ספרא, אשר בסופו של דבר לא יצא אל הפועל. בתמונה שלהלן מוצגים השערים והגדרות שבמסמך:

תמונה 3: השערים והגדרות בכיכר ספרא

מתחם כיכר ספרא פתוח לציבור בכל שעות היממה, ואין אפשרות למנוע מעבר או כניסה של עוברים ושבים. המשמעות היא שהעירייה נדרשת להקצות משאבים ניכרים לשמירה על רמת האבטחה, גם בשעות הלילה שבהן עובדי עירייה לא שוהים במקום.

מסקנות

1. משום שמתחם כיכר ספרא פתוח תמיד ואינו מגודר באמצעות גדרות ושערים שיאפשרו סגירה מוחלטת שלו או של חלקים ממנו בשעות מסוימות, עולה הצורך באבטחה בכל שעות היממה, גם כשהמתחם ריק מעובדי עירייה וממבקרים במשרדה.

המלצות

1. לתחום את מתחם כיכר ספרא או חלק ממנו באמצעות גדרות ושערים שיאפשרו סגירתו בשעות הלילה או בעת הצורך. לחלופין, כדי שהציבור יוכל להשתמש באזורי הישיבה ובאזורי הפנאי הפתוחים שבמתחם, ניתן לאפשר כניסה מבוקרת משערים מוגדרים, באופן שיאפשר לעקוב אחר המבקרים הנכנסים למתחם והיוצאים ממנו מחוץ לשעות הפעילות.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 1: מדיניות אבטחת קריית העירייה – לרבות התקנה ואי-התקנה של מרכיבי ביטחון ואמצעים טכנולוגיים והשימוש בהם – תגובש בתיאום עם הנהלת העירייה ובאישורה, ובהתאם לכך יבוצע תיחום בקריית העירייה.

מגנומטרים

מגנומטר הוא מכשיר המאפשר למדוד את הכיוון והעוצמה של השדה המגנטי, והשימוש הרווח בו הוא לגילוי מתכות. בין שימושי המגנומים, נעזרים במגנומטר כדי לשמור על הביטחון ולמנוע הימצאות של כלי נשק ואמצעי לחימה נוספים כמו מטעני חבלה ומוקשים.

יש סוגים שונים של מגנומטרים, אך הנפוצים ביותר הם שערי מגנומטר, אשר מגלים את המתכות שהעוברים דרכם נושאים, ומגנומטרים ידניים.

טרם השימוש במגנומטר יש לכייל אותו ולהגדיר את רמת הרגישות שלו בהתאם לאיום הייחוס הצפוי. למשל אפשר להגדיר רגישות גבוהה לאיתור מתכות קטנות יחסית כגון סכין ואולר, או לחלופין רמת רגישות נמוכה כשהאיום הוא מנשק חם בלבד.

השימוש במגנומטר בכל הנוגע לאבטחה נועד לגילוי מתכות בלבד. בעת קבלת התרעה כי נמצאה מתכת המתאימה לאיום הייחוס, המאבטח נדרש לבדוק אם אכן מדובר בהתרעת אמת או שמא בהתרעת שווא ממתכת שאינה נחשבת לאיום.

לפי הנתונים שקיבלה הביקורת מאגף חירום וביטחון, יש שלושה שערי מגנומטר בכיכר ספרא, המוצבים בכניסות לבניינים 1, 3 ו-13.

נוסף לכך, כפי שמסר לביקורת מנהל מחלקת ביטחון, לעירייה כ-11 מגנומטרים ידניים שמשמשים את המאבטחים בכל הכניסות לבניינים. בתחילת כל משמרת מנהל המשמרת מוסר לכל מאבטח מגנומטר ידני. השימוש במגנומטר הידני אינו קבוע אלא נעשה רק כשעולה חשד מצד המאבטח.

בלוח שלהלן מוצגת בדיקת הביקורת בנוגע להצבת שער מגנומטר בבניינים שבהם מתקיימת קבלת קהל:

לוח 4: שער מגנומטר בבנייני קבלת קהל

מספר בניין	שער מגנומטר
1	✓
3	✓
10	✗
11	✗
13	✓

מהלוח שלעיל עולה כי שערי מגנומטר מוצבים רק בחלק מהבניינים שבהם מתקיימת קבלת קהל. בבניינים 10 ו-11 לא קיימים שערי מגנומטר.

לביקורת נמסר כי במגנומטרים בכיכר ספרא הוגדרה רגישות ברמה של מחסנית אקדח, כך שיש כלי נשק, כגון סכינים ואולרים, שלא יזוהו על ידם.

בסיוור שערכה הביקורת ב-16.2.2023 נכנסו נציגי הביקורת לבניין 3 כשהם חמושים, ולצידם נכנסו אנשים נוספים הנושאים ציוד. למרות ששער המגנומטר התריע, המאבטח לא ביצע בדיקה לזיהוי האמצעים המתריעים טרם הכניסה לבניין.

מנהל מחלקת ביטחון מסר לביקורת כי בעת רכישת המגנומטרים הם עוברים כיוול. לאחר מכן לא נערכת בדיקה תקופתית לתקינותם והם אינם מכוילים שוב.

נמצא כי העירייה לא עורכת בדיקות תקינות ולא מבצעת כיוול הן לשערי המגנומטר והן למגנומטרים הידניים, המשמשים את מאבטחי העירייה מדי יום.

מסקנות

2. בשל העובדה שלא נערכת בקרה מסודרת על כיוול המגנומטרים ותקינותם, עולה החשש כי המאבטחים משתמשים במכשירים גם כשאינם תקינים.
3. בשל העובדה שיש מקרים שבהם המאבטחים אינם בודקים את ההתרעות המתקבלות משערי המגנומטר, עולה החשש כי לא תימנע הכנסת כלי נשק אף כשתתקבל התרעת אמת.

המלצות

2. לערוך מיפוי מסודר ורישום של כל המגנומטרים, התדירות שבה יש לבצע בדיקת תקינות וכיוול בהתאם להוראות היצרן וכן חיזוי בדבר הבדיקה והכיוול האחרונים שבוצעו.
3. לערוך לכל המאבטחים ריענון בדבר אופן השימוש במכשירים וזיכוי ההתרעות המתקבלות מהמגנומטרים, הן מהשערים והן מהידניים.
4. לערוך למאבטחים תרגילים לבדיקה של תהליכי העבודה וזיכוי ההתרעות מהמגנומטרים, במטרה לוודא שהם פועלים בהתאם לכללים.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 2: ההמלצה תבוצע.

המלצה 3: ההמלצה תבוצע.

המלצה 4: ההמלצה תבוצע.

פרק שביעי בקרת כניסה

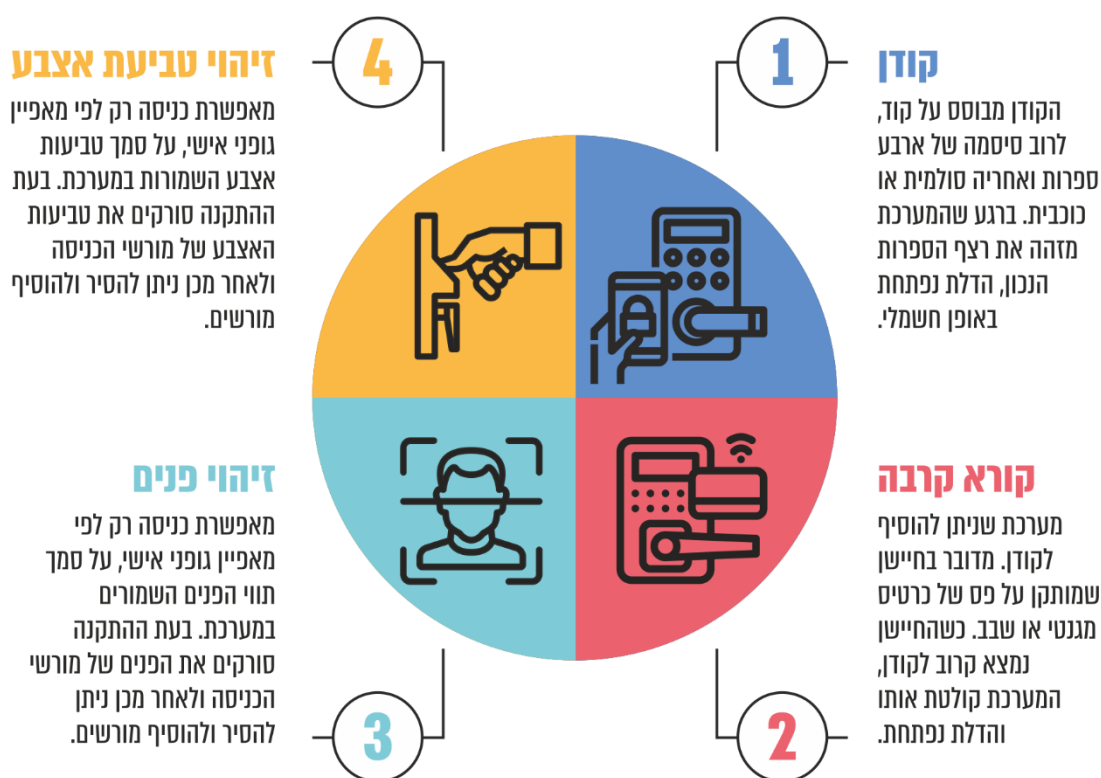
בקורות כניסה הן שם כולל לאמצעים הטכנולוגיים שמשתמשים לבדיקה של הגורמים הרשאים להיכנס לחלל מסוים ולפיקוח עליהם, בין שמדובר בבניין מגורים, משרד או בית עסק ובין שמדובר בבית פרטי.

מערכות בקרת הכניסה המוכרות ביותר הן: קודן, קורא קרבה, קורא טביעת אצבע וקורא תווי פנים. אפשר לשלב כמה סוגים של בקורות כניסה בדלת אחת.

בדרך כלל מערכת קודן רגילה, שבה מקישים רצף ספרות, תספיק לבקרה על כניסת אנשים לבניין מגורים או בית פרטי. במשרדים שבהם יש חדר עם מידע רגיש או רכוש יקר מאוד, מומלץ להשתמש בבקורות כניסה משוכללות יותר כדי שהכניסה תהיה למורשים בלבד.

בתרשים שלהלן מוצגים סוגי מערכות בקרת כניסה:

תרשים 10: סוגי מערכות בקרת כניסה

בקרת כניסה תפקידה לשמור על הסדר בתחום הנכנסים למתחם מאובטח והיוצאים ממנו. מאבטחים במתחם נעזרים במערכת בקרת כניסה בשל יכולתה לוודא שרק המורשים להיכנס למתחם אכן יורשו להיכנס אליו הלכה למעשה. מערכות בקרה רבות פועלות באמצעות כרטיס חכם המאפשר פתיחה של דלת או שער בכניסה למתחם ללא מעורבות של שומר או מאבטח.

בכיכר ספרא מותקנת מערכת בקרת כניסה של קורא קרבה באמצעות שבב המוטבע בכרטיסי עובד אישיים של העובדים. כמו כן יש במתחם מספר דלתות הנפתחות באמצעות קודן עם סיסמה.

פרויקט "ניטור בניין 1"

מנהל מחלקת ביטחון מסר לביקורת כי במסגרת פרויקט שכונה "ניטור בניין 1", בשנת 2018 הוקמו שערי כניסה מהירים בכניסה לבניינים ולאזורים מסוימים בבניינים 1 ו-3, שבהם מתקיימת קבלת קהל ומספר העוברים ושבים רב.

בניין 1 הוא המבנה המרכזי והגדול בקריית העירייה, מתקיימת בו קבלת קהל, ונוסף לאגפי העירייה השונים ממוקמים בבניין לשכת ראש העירייה ואולם מועצת העירייה. לכן הוחלט להקים בבניין זה מערך בקרת כניסה מקיף יותר, שכלל שערי כניסה אוטומטיים.

המבקרים בבניינים 1 ו-3 הופנו לתור לבדיקת מאבטח באמצעות שער מגנומטר, ואילו עובדי העירייה מורשי הכניסה יכלו לעבור בשער אוטומטי שנפתח בסריקת תג העובד.

עלות הפרויקט הסתכמה בכ-1.9 מיליון ש"ח.

עקב תלונות עובדי כיכר ספרא שלא נהגו לשאת את תג העובד עימם במהלך שהותם במתחם, נוספו אמצעים לזיהוי טביעת אצבע על גבי שערי הכניסה האוטומטיים:

תמונה 4: אמצעים לזיהוי טביעת אצבע

בשל התנגדות העובדים, לאחר מספר חודשים הוסרו השערים האוטומטיים בבניין 1. השערים בבניין 3 עדיין פעילים. להלן תמונה של שערי הכניסה האוטומטיים בבניין 3, אשר לא הוסרו:

תמונה 5: שערי הכניסה האוטומטיים בבניין 3

למרות ההשקעה הכספית הרבה, המערכת בבניין 1 הוסרה תוך זמן קצר. נכון למועד עריכת הביקורת גם בשערים בבניין 3 כמעט אין שימוש, ורוב העובדים נכנסים דרך עמדת המאבטח.

כיום הניטור היחיד של הנכנסים לבניין 1 הוא בשער הראשי, וכל הנכנס בו יכול להיכנס כמעט לכל חלק בבניין.

מסקנות

1. היעדר ניטור מלא של הנכנסים למבני העירייה, הן עובדים והן מבקרים, מונע פיקוח על הנכנסים לבניינים 1 ו-3 וכך מקשה לשמור על כניסה מבוקרת בכל זמן נתון, כפי שמבוצע בכל שאר בנייני העירייה בכיכר ספרא.
2. המעבר של עובדי העירייה דרך המאבטחים, בדומה לקהל המבקרים, גורם לעומס ואף לכך שמבקרים רבים נכנסים ללא בדיקה.

המלצות

1. לבחון אפשרות לאכיפת השימוש של עובדי העירייה בשערי הכניסה האוטומטיים בבניין 3 וכן אפשרות להסדרת כניסת עובדים מבוקרת גם בבניין 1.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

ההחלטה להוסיף אמצעי לזיהוי טביעת אצבע התקבלה כדי לתת מענה לכניסת מבקרים קבועים הפוקדים את משרדי העירייה, ולא בגלל עובדים שלא נושאים עימם את הכרטיס.

המלצה 1: מדיניות אבטחת קריית העירייה, לרבות בקרה של עובדים ומבקרים בכניסה וביציאה, תגובש בתיאום עם הנהלת העירייה ובאישורה, ובהתאם לכך יוגדרו הנהלים.

מערכת בקרת הכניסה

במערכת בקרת הכניסה אמורים להישמר כל פרטי מורשי הכניסה באופן חד-ערכי ומדויק, והם יכללו לפחות שם מלא, מספר תעודת זהות ותפקיד או סיבת הביקור. ללא עדכון נתונים אלו במערכת, לא יהיה אפשר לזהות אם לאדם המבקש להיכנס אכן יש אישור כניסה למתחם המאובטח.

הממונה על המשל"ט מסר לביקורת כי משנת 2018 מערכת בקרת הכניסה המופעלת בכיכר ספרא היא מערכת Gatekeeper אשר שולטת בכל הדלתות ובכל הכניסות.

Gatekeeper היא מערכת בקרת כניסה שמשולבת בה תוכנת ניהול.

המערכת כוללת שלושה חלקים מרכזיים:

- **תוכנה** – מאפשרת ניהול רמות גישה ברמה פרטנית, הפקת דוחות לפי חתכים שונים ויצוא לתוכנת אקסל. לתוכנה אפשרות לחיבור ושילוב עם מערכות אזעקה ומצלמות IP. התוכנה יכולה לנהל החל משתי דלתות ועד 1,024 דלתות.

- **בקרים** – תומכים בניהול של שתי דלתות וניתנים להרחבה עד 1,024 דלתות. שמירה של עד 2,048 אירועים בבקר (עם אפשרות להרחבה עד 50,000). לבקרים תמיכה בקורא קרבה, קורא ביומטרי וקורא מגנטי.

- **כרטיסים** – תמיכה ב-5,000 משתמשים עם אפשרות להרחבה עד 100,000.

למוקד הביטחון יש שליטה על פתיחה וסגירה של כל הדלתות, אולם למאבטחים בכניסות לבניינים אין שליטה עליהן (פרט לניפוץ קופסת חירום).

תוכנה

תוכנת Gatekeeper מותקנת על המחשב של בת שירות באגף חירום וביטחון. לתוכנה יש ממשק עם מערכת השליטה והבקרה של האגף לצורך הפקת דוחות.

התוכנה מאפשרת ביצוע של שתי פעולות:

תרשים 11: פעולות מערכת בקרת הכניסה

ניטור כניסות לדלתות בבקרת כניסה

מערכת בקרת הכניסה מאפשרת ניטור של הנכנסים והיוצאים דרך הדלתות שמחוברות למערכת. בבסיס הנתונים של המערכת קיים רישום של כל הדלתות באמצעות מספור המורכב משלושה חלקים:

תרשים 12: מספור דלתות במערכת בקרת הכניסה

עבור כל כניסה ויציאה מדלת מבוקרת אפשר לראות במערכת בקרת הכניסה את הנתונים האלה: תאריך ושעה, סוג הפעולה (כניסה, יציאה, פתיחה לא תקינה או דלת לא תקינה), מספר סידורי ושם של הדלת המבוקרת, שם המשתמש המורשה.

להלן צילום מסך מהמערכת, המציג דוגמה לחלק מלוג (רשימת) כניסות ויציאות מ-19.6.2024:

תמונה 6: דוגמה ללוג כניסות ויציאות

GateKeeper			
File View Setup Operation Help			
Users Reports Doors Status			
Event Time	Event Type	Door	User Name
19-Jun-24 07:43:38	Valid Entry	מנהל פיתוח 08-14-01	
19-Jun-24 07:43:34	Valid Entry	מעבר מהיר בניין 3 03-01-50	
19-Jun-24 07:43:24	Request To Exit	חנות 5 08-05-01	
19-Jun-24 07:42:57	Request To Exit	בניין 2 כניסה ראשית 02-01-01	
19-Jun-24 07:42:35	Valid Entry	דלת ארנונה מגורים 01-01-01	
19-Jun-24 07:42:18	Valid Entry	מנהל פיתוח 08-14-01	
19-Jun-24 07:42:03	Request To Exit	בניין 7 כניסה ראשית 07-01-01	
19-Jun-24 07:41:40	Request To Exit	לשכת ראש העיר 01-06-03	
19-Jun-24 07:41:27	Valid Entry	בניין 7 כניסה ראשית 07-01-01	
19-Jun-24 07:41:21	Request To Exit	10-00-02	
19-Jun-24 07:41:20	Valid Entry	דלת ארנונה מגורים 01-01-01	
19-Jun-24 07:41:12	Invalid Door	בניין 7 כניסה ראשית 07-01-01	
19-Jun-24 07:41:19	Request To Exit	חנות 5 08-05-01	
19-Jun-24 07:41:16	Request To Exit	13-00-01	
19-Jun-24 07:41:01	Door Return to normal state	01-06-04	
19-Jun-24 07:40:56	Door Forced Open	01-06-04	
19-Jun-24 07:38:33	Request To Exit	מוקד תצפית 12-(2)-03	
19-Jun-24 07:40:35	Invalid Door	דלת ארנונה מגורים 01-01-01	
19-Jun-24 07:40:29	Valid Entry	מעבר מהיר בניין 3 03-01-50	
19-Jun-24 07:40:21	Request To Exit	01-06-04	
19-Jun-24 07:36:02	Valid Entry	קבלת קהל מהנדס העיר 01-04-07	UnKnownUser 7054
19-Jun-24 07:39:52	Valid Entry	בניין 8 כניסה ראשית 08-01-01	
19-Jun-24 07:39:48	Valid Entry	06-00-01	
19-Jun-24 07:39:35	Valid Entry	בניין 8 כניסה ראשית 08-01-01	
19-Jun-24 07:39:31	Valid Entry	בניין 7 כניסה ראשית 07-01-01	
19-Jun-24 07:39:21	Request To Exit	חדרי הלבשה בבמה	

מבדיקת הביקורת עלה כי בסיס הנתונים במערכת בדבר הדלתות בבקרת הכניסה אינו מטיב, כך שיש דלתות הרשומות ללא שם ועם מספר סידורי בלבד.

עוד עלה כי המערכת אינה מנטרת את המשתמשים שיצאו מהדלתות, כך שאי-אפשר לבצע מעקב ובקרה מלאים בדבר הנכנסים והיוצאים. המשמעות היא שאי-אפשר לדעת בכל זמן נתון אילו עובדים נמצאים בתוך כל אחד מהמשרדים שדלתותיהם בבקרת כניסה.

יצוין כי יש כניסות שבהן המערכת אינה מזהה את העובד, כפי שנראה בתמונה לעיל, "UnKnownUser 7054", ואף על פי כן מאפשרת לו כניסה תקינה.

מסקנות

- היעדר טיוב מלא של בסיס הנתונים של הדלתות המחוברות למערכת בקרת הכניסה מונע ניטור מלא של הכניסות והיציאות במערכת.
- היעדר ניטור של היציאות מהדלתות במערכת בקרת הכניסה אינו מאפשר לדעת בכל זמן נתון אילו עובדים נמצאים בתוך כל אחד מהמשרדים שדלתותיהם בבקרת כניסה.

5. מתן אפשרות כניסה לעובדים שאינם מזוהים במערכת למעשה מייתר את המשמעות של ניטור הנכנסים והיוצאים מכיוון שכך אי-אפשר לדעת איזה עובד השתמש בדלת ונכנס לאזור המתוחם בבקרת הכניסה.

המלצות

2. לטייב את בסיס הנתונים של הדלתות בבקרת הכניסה כך שלכל דלת יוגדרו מספר בהתאם לתבנית שנקבעה וכן שם המציין את מיקום הדלת.
3. לבחון אפשרות לנטר גם את היציאות מהדלתות ולשייך כל יציאה לעובד מסוים, וזאת כדי לאפשר לדעת בכל זמן נתון אילו עובדים נמצאים בתוך כל אחד מהמשרדים שדלתותיהם בבקרת כניסה.
4. לוודא שהמערכת אינה מאפשרת כניסה של כרטיסים לא מזוהים.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

לעניין ניטור הדלתות: לא הוחלט או לא הוגדר צורך לדעת בכל זמן נתון אילו עובדים נמצאים במשרדים, ולכן לא הותקנו קוראי כרטיסים ליציאה.

לעניין לוג כניסות ויציאות: אכן במהלך בדיקת הביקורת לא הופיעו במערכת הנתונים האישיים של משתמש 7054, אך הוא קיבל את ההרשאה הרלוונטית ולכן לא מדובר בכניסה של מי שאינו מורשה אלא על אי-רישום או היעדר פרטים כנדרש (הפרטים הושלמו מאז).

המלצה 2: ההמלצה תבוצע.

המלצה 3: מדיניות אבטחת קריית העירייה, לרבות בקרה בכניסה ויציאה של עובדים ומבקרים, תגובש בתיאום עם הנהלת העירייה ובאישורה, ובהתאם לכך יוגדרו הנהלים.

המלצה 4: ההמלצה תבוצע.

ניטור משתמשים מורשים

מערכת בקרת הכניסה כוללת בסיס נתונים של כל עובדי כיכר ספרא, ובמסגרתו מוגדרות לכל עובד הרשאות הכניסה הרלוונטיות למקום עבודתו עבור הדלתות שהוא מורשה לפתוח באופן עצמאי.

לכל עובד יש דף במערכת, שבו אפשר לעדכן את כל הנתונים הקשורים להרשאות הכניסה שלו, ובכלל זאת:

1. שם העובד.
2. מספר כרטיס העובד.
3. קבוצות הרשאה (עד שתי קבוצות) – מוגבלות בתאריכי תחולה.
4. הרשאת מאסטר – בעבר הוגדר שאי-אפשר להיכנס לבנייני כיכר ספרא לפני 7:00 בבוקר ואחרי 23:00. עובדים שניתנה להם הרשאת כניסה בשעות אלו, הוגדרו כבעלי הרשאת מאסטר.
5. קבוצת משתמש – מאחר שאי-אפשר להפיק מהמערכת דוח של העובדים בעלי הרשאת מאסטר, כדי לאפשר מעקב ובקרה עליהם הוגדרה לעובדים אלה קבוצת משתמש. בפועל יש להגדיר עבור כל משתמש הן את הרשאת המאסטר עצמה והן את קבוצת המשתמש של בעלי הרשאת מאסטר כדי שיהיה אפשר לדעת לאילו משתמשים קיימת הרשאה זו.

להלן תמונה של דף עובד מהמערכת:

תמונה 7: דף עובד במערכת

מבדיקת הביקורת את דפי העובדים במערכת בקרת הכניסה, עלו הליקויים שלהלן:

1. בדפי העובדים אין תמונות של העובדים המאפשרות זיהוי שלהם, וזאת למרות שיש תמונות הן במערכת משאבי אנוש והן על גבי כרטיסי העובד.
2. מספר כרטיס העובד בדף העובד במערכת שונה מהמספר המודפס על גבי הכרטיס עצמו.

3. לא נעשה שימוש בקבוצת המשתמש שהוגדרה לצורך זיהוי כל בעלי הרשאת מאסטר המורשים להיכנס לכיכר ספרא בשעות הלילה ובשעות הבוקר המוקדמות. דוגמה לכך אפשר לראות בתמונה לעיל, שבה הוגדרה הרשאת מאסטר, אולם לא הוגדרה קבוצת משתמש.

מסקנות

6. היעדר טיוב מלא של בסיס הנתונים בדפי העובדים במערכת בקרת הכניסה מונע ביצוע מעקב ובקרה מלאים בדבר הרשאות הכניסה המוגדרות במערכת.
7. בקרת המאבטחים על העובדים הנכנסים באמצעות כרטיסי העובד לא כוללת זיהוי פנים של האדם הנכנס ובדיקת התאמתו לתמונת העובד במערכת. עקב כך, כל אדם שהגיע לידי כרטיס עובד של אדם אחר יוכל להשתמש בו.
8. אי-שימוש בקבוצת המשתמש כפי שהוגדרה מונע עריכת בקרה על העובדים בעלי הרשאת מאסטר.

המלצות

5. לבדוק את דפי העובדים והנתונים המוגדרים במערכת ולעדכן אותם באופן שיאפשר להפיק דוחות ולערוך מעקב ובקרה נאותים בדבר הרשאות הכניסה המוגדרות במערכת.
6. להוסיף למערכת בקרת הכניסה תמונות של העובדים כדי שהמאבטחים יוכלו לזהותם. ראוי שבכל עמדת מאבטח יהיה מחשב או טאבלט ייעודי שיאפשר לראות את התמונה המשויכת לכרטיס העובד שמשמש לכניסה בדלת המבוקרת.
7. להקפיד להשתמש בקבוצת המשתמש בדף העובד כדי לאפשר לערוך מעקב ובקרה בדבר כרטיסי העובד בעלי הרשאת מאסטר.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 5: ההמלצה תבוצע.

המלצה 6: מדיניות אבטחת קריית העירייה, לרבות בקרה בכניסה ויציאה של עובדים ומבקרים, תגובש בתיאום עם הנהלת העירייה ובאישורה, ובהתאם לכך יוגדרו הנהלים.

המלצה 7: ההמלצה בביצוע.

קבוצות הרשאה

סעיף 4 לנוהל בקרת כניסה מגדיר את הרשאות הכניסה:

"א. הרשאות כניסה לעובד:

- (1) כל עובד יקבל הרשאת כניסה לבניין שבו הוא עובד ולבניין שבו יושב האגף/מינהל שאליו הוא משתייך.
 - (2) כל העובדים יקבלו הרשאת כניסה לבניינים 1, 3.
 - (3) עובד אשר לצורך ביצוע עבודתו עליו להיכנס לבניינים נוספים ניתן יהיה להוסיף לו הרשאות נוספות באישור קב"ט קריית העירייה.
 - (4) עובדי תחזוקה ומחשוב יקבלו הרשאת כניסה לכלל הבניינים ולחדרי התקשורת/חשמל לפי תפקידם. עם זאת לא תתאפשר להם הרשאת כניסה ללשכות ולמשרדי המבקר.
 - (5) מנהלים מרמת מנהל אגף יקבלו הרשאות כניסה לכל הכניסות לבניינים.
 - (6) מאבטחי ומנהלי ביטחון קריית העירייה יקבלו אישור כניסה לכל הדלתות בקריית העירייה.
- בפועל, ההרשאות למערכת בקרת הכניסה נערכות לפי קבוצות הרשאה שונות. לכל קבוצה הוגדרו האזורים במתחם כיכר ספרא שאליהם בעלי ההרשאה יכולים להיכנס.
- יש חשיבות להגדרת קבוצות הרשאה ולהתאמת בעלי התפקידים לקבוצה הרלוונטית להם כדי לאפשר לעובדים להגיע למקום עבודתם ומנגד למנוע כניסת גורמים לא מורשים לאזורים מסוימים שלא רלוונטיים להם.
- לכל עובד עירייה בכיכר ספרא יש כרטיס עובד אישי שעליו מקודדת קבוצת ההרשאה המגדירה את האזורים שאליהם הוא רשאי להיכנס. אפשר להגדיר עד שתי קבוצות לכל עובד.
- הביקורת קיבלה רשימה של 62 קבוצות הרשאה (להלן: רשימת קבוצות הרשאה), ובהן "חינוך", "חירום וביטחון", "יועץ משפטי", "גזברות" וכדומה.
- הביקורת בדקה את רשימת קבוצות ההרשאה ומצאה כי ברשימה לא מפורטות דלתות הכניסה שעבורן ניתנה ההרשאה לכל קבוצה. זאת ועוד, יש קבוצות שאי-אפשר להבין משמן עבור אילו דלתות קיימת גישה. כך למשל: "כללי", "חשמלאים", "סגני ראש העיר", "None" וכדומה.
- לקראת סוף תקופת הביקורת, ב-19.6.2024, התקבלה רשימת קבוצות הרשאה חדשה הכוללת קבוצות הרשאה חדשות שנערכו עם שדרוג המערכת וכן פירוט הדלתות המוגדרות לכל קבוצה. רשימה זו כוללת 110 קבוצות הרשאה ו-271 דלתות.
- בלוח שלהלן מוצגות קבוצות ההרשאה עם המספר הגבוה ביותר של הדלתות (מעל 200):

לוח 5: קבוצות הרשאה עם יותר מ-200 דלתות

מס' דלתות	קבוצת הרשאה
246	ALL
246	בטחון כיכר ספרא
246	ביטחון כיכר ספרא
239	אחזקה מצומצם
238	<Fire AL>
238	חירום !!!!
236	מנהלים חירום וביטחון
231	אחזקה מצומצם
207	ראש העיר BIO
205	חשמלאים
201	מחשוב

מנתוני הלוח שלעיל עולה שקיימת כפילות בין קבוצות ההרשאה, המעידה על רישום לא נאות במערכת. כך למשל, קבוצת "בטחון כיכר ספרא" לעומת קבוצת "ביטחון כיכר ספרא" וכן קבוצת "אחזקה מצומצם" לעומת קבוצת "אחזקה מצומצם".

כאמור, הרשימה החדשה כוללת 110 קבוצות הרשאה לעומת 62 קבוצות ברשימת קבוצות ההרשאה הקודמת. כלומר נוספו קבוצות חדשות שייתכן כי יצרו כפילויות וקבוצות מיותרות.

מסקנות

9. רשימת קבוצות ההרשאה החדשה מעידה על כך שבסיס הנתונים במערכת לא סודר ולא אורגן טרם שדרוג המערכת. בעקבות זאת מספר קבוצות ההרשאה גדל ונוצרו כפילויות.
10. למרות שאפשר להגדיר לכל עובד שתי קבוצות הרשאה שונות, אי-אפשר להפיק ממערכת בקרת הכניסה דוח המציג את קבוצות ההרשאה הנוספות של העובדים. בשל כך אי-אפשר לבצע בקרה ולעקוב אחר כל קבוצות ההרשאה של העובדים.

המלצות

8. לערוך מחדש את רשימת קבוצות ההרשאה תוך הסרת קבוצות הרשאה כפולות או מיותרות.
9. לבחון מול חברת מוטורולה את האפשרות להפיק דוח המציג את כל קבוצות ההרשאה של העובדים.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 8: ההמלצה בוצעה.

המלצה 9: ההמלצה בוצעה.

מורשי כניסה

הביקורת קיבלה את רשימת מורשי הכניסה לכיכר ספרא (להלן: רשימת מורשי כניסה), שבה מפורטים עבור 5,850 מורשים הנתונים האלה: מספר תעודת זהות, שם משתמש, מספר כרטיס, קבוצת הרשאה ותוקף הכרטיס (מתאריך עד תאריך).

מבדיקת הביקורת את רשימת מורשי הכניסה עלו הליקויים שלהלן:

- עבור 111 משתמשים לא מצוין מספר תעודת זהות כלל או שמצוין מספר שאינו תעודת זהות, לדוגמה: "0", "1", "311", "1011", "79811".
- מורשי כניסה רבים רשומים בשמות גנריים שאינם אישיים, לדוגמה: "תרבות 1", "בניין 17 כרטיס זמני", "1064", "1061", "0 0", "2 2", "אגף חירום וביטחון", "ניקיון 7".
- נמצאו שני כרטיסים שהוגדרו כזמניים, אולם שויכו לקבוצת הרשאת הכניסה הרחבה ביותר לתקופה של כשנתיים – ולא נקצבו לזמן קצר יותר. בלוח שלהלן מוצגים נתוני כרטיסים אלו:

לוח 6: כרטיסים זמניים

תעודת זהות	שם משתמש	מספר כרטיס	קבוצת הרשאה	מתאריך	עד תאריך
1	בטחון זמני 2	0000014388	ALL	11.10.2021	23.9.2023
2	טכנאי מוטורולה זמני	0000000598	ALL	30.8.2023	11.8.2025

רשימת מורשי הכניסה לא מאפשרת להבחין בין כרטיסים פעילים לבין כרטיסים שאינם פעילים או אף ללא הרשאות כניסה כלל. לביקורת נמסר שכרטיסים שאינם פעילים שמורים במערכת כדי לאפשר קבלת אינדיקציה במקרה של ניסיון להשתמש בכרטיס שאינו פעיל.

עוד נמסר לביקורת מאגף חירום וביטחון שכדי למנוע שימוש כפול בכרטיסים, למשל במקרה שעובד משתמש בכרטיסו האישי להכניס אדם נוסף לאזור מסוים, מערכת בקרת הכניסה חוסמת כניסה כפולה עם אותו כרטיס במשך מספר שניות. אולם אין במערכת חסימה המונעת כניסה של אדם שנכנס למבנה קודם לכן וטרם יצא ממנו, זאת מאחר שלא נערך מעקב אחר היוצאים מהאזורים המתוחמים. המשמעות היא שאין מניעה להשתמש בכרטיס העובד כמה פעמים עבור אנשים שונים לאחר שחלפו מספר שניות, כך שבפועל לא נמנע השימוש הכפול בכרטיסים.

מסקנות

11. בשל העובדה שיש כרטיסים בעלי הרשאה שאינם משויכים לעובד מסוים בעל מספר תעודת זהות ופרטים מזהים, עלול להיות שימוש בלתי ראוי בכרטיסים שלא יהיה אפשר להתחקות אחר המשתמשים בהם.
12. אי-הגבלת הרשאות הכניסה לעובדים זמניים לפרק הזמן הנדרש לעבודתם בלבד עלולה להביא לשימוש בלתי ראוי בהרשאת הכניסה מחוץ לשעות העבודה ולתקופת העבודה.
13. היעדר הבחנה במערכת בקרת הכניסה בין כרטיסים פעילים לכרטיסים שאינם פעילים מונע אפשרות לביצוע מעקב ובקרה נאותים בדבר מספר הכרטיסים שבשימוש בפועל, לרבות כרטיסים כפולים.
14. מכיוון שהמערכת אינה מבצעת מעקב אחר היוצאים מהאזורים המתוחמים בכיכר ספרא, אי-אפשר לחסום שימוש כפול בכרטיס לאחר שחלפו מספר שניות מהשימוש הראשון בכרטיס.

המלצות

10. לטייב את רשימת מורשי הכניסה במערכת כך שכל הרשאת כניסה תהיה משויכת לעובד מסוים, שעבורו יעודכנו הפרטים הנדרשים, ולפחות שם מלא ומספר תעודת זהות.
11. לוודא שהרשאות הכניסה הזמניות שניתנות לעובדים זמניים יוגבלו בזמן למשך העבודה הנדרש, ובמקרה הצורך יחודשו מעת לעת לאחר בדיקת האישורים הרלוונטיים עבור אותו עובד.
12. לעדכן ולבדוק את מורשי הגישה באופן שוטף, כולל הסרה מיידית של עובדים שסיימו את תפקידם, בדיקת תוקף כרטיסים זמניים וכדומה. כמו כן לקבוע מנגנון מוסדר להוספה והסרה של הרשאות כניסה.
13. לבחון מול חברת מוטורולה אפשרות להוספת חיווי במערכת להבחנה בין כרטיסים פעילים לכרטיסים שאינם פעילים.
14. לבחון את האפשרות לערוך בקרה ולעקוב הן אחר הכניסות למתחמים המבוקרים בכיכר ספרא והן אחר היציאות מהם – באמצעות מערכת בקרת הכניסה – וזאת כדי למנוע שימוש כפול בכרטיסים.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 10: ההמלצה בוצעה.

המלצה 11: ההמלצה בוצעה.

המלצה 12: ההמלצה בביצוע.

המלצה 13: ההמלצה תבוצע.

המלצה 14: ההמלצה תבוצע.

בקרים

במערכת Gatekeeper יש בקר התומך בניהול של שתי דלתות, עם אפשרות להרחבה עד 1,024 דלתות. כמו כן אפשר לשמור בבקר עד 2,048 אירועים, עם אפשרות להרחבה עד 50,000.

בקרי הכניסה פועלים גם במצב Offline, שבו המערכת אינה מחוברת לרשת האינטרנט.

בבנייני כיכר ספרא 144 דלתות עם בקרת כניסה, המחוברות למערכת Gatekeeper.

הבקרים המותקנים בכיכר ספרא הם מתוצרת חברת IPTS ופועלים בתקשורת ייעודית.

כל בקר שולט בשתיים עד ארבע דלתות ומחובר בכבל למערכת. ההרשאות קיימות על הבקר עצמו.

הביקורת ביקשה לקבל דוח תקלות של הבקרים לשנים 2022–2024, אולם נענתה כי ברשימת התקלות במערכת אין סינון לפי סוג תקלה. כמו כן בקשת הביקורת לקבל דוח המפרט את כל התקלות נענתה כי אי-אפשר להפיק לוג (רשימה) של תקלות שאירעו בבקרים השונים.

מסקנות

15. היעדר אפשרות להפקת דוחות תקלה של הבקרים מונע עריכת מעקב ובקרה בדבר תקלות חוזרות בבקרי הכניסה.

המלצות

15. לבדוק מול חברת מוטורולה אפשרות להפיק ממערכת בקרת הכניסה דוחות בקרה על תקלות בבקרי הכניסה.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

על פי תכונות המערכת אי-אפשר להפיק דוחות בדבר תקלות בבקרים בחתך הנתונים המבוקש. לביקורת נמסרו דוחות על תקלות שהיה אפשר להוציא מהמערכת, הקשורות לבקרת כניסה ובעיות בהרשאות.

המלצה 15: ההמלצה תבוצע.

כרטיסי העובד

בכיכר ספרא מוצבים קוראי תגים על דלתות הכניסה לבניינים וכן על דלתות המשרדים בכל הקומות, והכניסה נעשית באמצעות כרטיס העובד.

אגף משאבי אנוש מנפיק לכל אחד מעובדי העירייה כרטיס עובד עם פס מגנטי, המשמש את העובדים לביצוע כניסה ויציאה במערכת הנוכחות העירונית.

נוסף לכך לעובדי העירייה העובדים בכיכר ספרא עצמה מוטבע בכרטיס שבב המאפשר כניסה לבניינים ולמשרדים באמצעות מערכת בקרת הכניסה.

אגף משאבי אנוש הוא שמנפיק את כרטיס העובד, אולם מוקד הביטחון (באגף חירום וביטחון) אמון על קידוד הכרטיס בהרשאת כניסה למקומות בכיכר ספרא הרלוונטיים לכל עובד. הרשאות הכניסה מוגדרות לרוב לפי קבוצות דוגמת מאבטחים, עובדי אגף מסוים וכדומה.

נוסף לקידוד כרטיסי העובד למערכת בקרת הכניסה על ידי מוקד הביטחון, מוקד התמיכה ברשת המחשוב העירונית מקודד את הכרטיסים לשימוש במדפסות במתחם.

בתרשים שלהלן מוצגים הגורמים האמונים על הנפקה וקידוד של הכרטיס לשימושים שונים:

תרשים 13: השימושים בכרטיס העובד והגורמים האמונים עליהם

קידוד כרטיסים

כדי שכרטיסי העובד יוכלו לשמש אותם למעבר בדלתות המבוקרות על ידי מערכת בקרת הכניסה, יש לקודד כל כרטיס בקבוצות ההרשאה המתאימות לו.

כאמור, אגף חירום וביטחון אמון על קידוד הכרטיסים בהרשאת כניסה למקומות בכיכר ספרא לפי הרלוונטיות לכל עובד.

קידוד כרטיס העובד נדרש בכמה מצבים: כשעובד חדש מתחיל את עבודתו, כשעובד קיבל כרטיס חדש או שהוחלף כרטיסו, בפקיעת תוקף הקידוד הקיים, כשחל שינוי בהרשאות הנדרשות (למשל

כשעובד עבר לעבוד בבניין אחר) וכן במקרים של כשל במערכת או קידוד שגוי המחייבים קידוד חוזר.

קידוד הכרטיסים נעשה בידי בת שירות האמונה על כך באגף, שיושבת בבניין 3 בקומה 0 בחדר המשמש את המאבטחים של האגף. אולם לא נערכת בקרה על הקידודים שבת השירות מבצעת.

עובד חדש או עובד שיש צורך לשנות או להוסיף הרשאות כניסה לכרטיסו ניגש לבת השירות ומציין את מיקום עבודתו ולאילו הרשאות הוא זקוק, ללא הצגת מסמך ייעודי חתום המגדיר את מיקום עבודתו וקבוצות ההרשאה המתאימות לו. בת השירות בודקת את הנתונים על גבי הכרטיס ולפי ההנחיה הכללית שקיבלה נוסף לדברי העובד, מקודדת את הרשאות הכניסה.

לעיתים עובדים פונים לבת השירות עם מספר כרטיסים של עובדים נוספים מיחידתם.

בת השירות היא עובדת זמנית שאינה מכירה את המבנה הארגוני של העירייה, והדבר מקשה עליה לקבל החלטות בנוגע לקידוד הכרטיסים בקבוצות ההרשאה המתאימות לכל עובד לפי תפקידו.

נמצא כי לא נערכת בקרה על קידוד הכרטיסים שמבצעת בת השירות, אשר נסמכת על דברי העובד (לעיתים אף עובד שאינו בעל הכרטיס) בקידוד קבוצות ההרשאה.

עוד נמצא כי המיקום שבו יושבת בת השירות אינו ערוך לקבלת קהל כלל, דבר שמקשה עליה עוד יותר לתת שירות נוח ויעיל לעובדי העירייה המגיעים לקידוד כרטיסים.

מסקנות

16. היעדר בקרה על קידוד כרטיסי העובד עלול להביא למתן הרשאות יתר לעובדים, שלא תואמות לתפקידם בכיכר ספרא.

17. הצבת עמדת הקידוד במיקום שאינו מתאים לקבלת קהל פוגעת בשירות שניתן לעובדי העירייה המגיעים לקודד כרטיס.

המלצות

16. להסדיר את תהליך קידוד הכרטיסים על ידי אגף חירום וביטחון באמצעות טופס ייעודי בחתימת גורם מנהל, שיגדיר עבור כל עובד אילו הרשאות כניסה נדרשות לו. ראוי כי טרם קידוד הכרטיס יוגש לבת השירות טופס מסודר וחתום שעל פיו יוגדרו ההרשאות בכל כרטיס.

17. לבחון את הצבתה של בת השירות במקום נוח יותר, שיתאים לקבלת קהל ולמתן שירות יעיל לעובדי כיכר ספרא.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 16: ההמלצה תבוצע.

המלצה 17: ההמלצה תבוצע.

החלפת כרטיסי העובד

זה כשנה אגף חירום וביטחון תכנן בשיתוף חברת מוטורולה תהליך של חידוש בסיס הנתונים במערכת. זאת במענה לצורך בהחלפת בסיס הנתונים של המערכת מ-16 ביט (סיביות) ל-32 ביט, ובמטרה לשפר ולשדרג את רמת האבטחה, להסיר כרטיסי עובד כפולים ולמנוע מקרים של פריצת הדלתות בבנייני כיכר ספרא באמצעות הטלפונים הניידים (תוך שימוש ב-NFC).

החלפת בסיס הנתונים נועדה להגדיל את מספר האפשרויות שיש לנסות כדי להיכנס לבניינים ללא הרשאה. ב-16 ביט נדרש לנסות 65,000 אפשרויות על כ-5,000 כרטיסים, ולעומת זאת ב-32 ביט נדרש לנסות 9 מיליארד אפשרויות, דבר ההופך את הסיכוי להיכנס ללא כרטיס מורשה לאפסי.

יצוין כי הן הכרטיסים הישנים והן הכרטיסים החדשים תומכים בבסיסי הנתונים של 16 ביט ו-32 ביט.

תהליך החלפת הכרטיסים התעכב על ידי חברת מוטורולה עקב קושי באספקת השירות של עדכון הגרסה הנדרשת לבקרים.

בלי קשר לתהליך חידוש בסיס הנתונים במערכת, לקראת סוף תקופת הביקורת, ב-5.5.2024, אגף משאבי אנוש החל בהליך של החלפת כל כרטיסי העובד, וזאת ללא תיאום עם אגף חירום וביטחון. את הכרטיסים החדשים נדרש לקודד למערכת בקרת הכניסה. הפקת הכרטיסים החדשים לא נערכה בבת אחת, אלא לאורך מספר שבועות. לאור זאת הוחלט באגף חירום וביטחון לקדם את תהליך חידוש בסיס הנתונים במערכת, במקביל להחלפת כרטיסי העובד מטעם אגף משאבי אנוש. להלן הודעת דואר אלקטרוני שנשלחה למינהלי העירייה שמחלקת פיתוח תשתיות במשאבי אנוש ב-19.5.2024:

תמונה 8: דואר אלקטרוני שמחלקת פיתוח תשתיות במשאבי אנוש

שבוע טוב לכולם,

הביטחון ביצע עדכון לתוכנה של פתיחת הדלתות בכיכר.

על כן, במידה ועובדים פונים אליכם בטענה שהכרטיס לא פותח דלתות (אין קשר לפרויקט הכרטיסים החדשים שהונפקו, גם לקיימים יכולה להיות הבעיה), יש להפנות אותם לקידוד מחדש של הכרטיס.

החל מהיום ועד ליום חמישי נפתחו שתי עמדות לקידוד הכרטיסים:

בניין 1 בכניסה

בניין 3 קומה 0 ביטחון

העמדות יהיו פעילות כל השבוע בין 08:00 בבוקר ל 15:00.

יש לשלוח את העובדים במידת הצורך.

בהצלחה!

בעקבות שני התהליכים האלו, שהתנהלו במקביל, עובדים רבים נקלעו למצב שבו לא הצליחו להיכנס לבניין או למשרד שהם עובדים בו. כמו כן בחלק מהמקרים הכרטיסים הישנים לא אפשרו החתמת נוכחות אף שהעובדים טרם קיבלו את הכרטיסים החדשים.

אגף חירום וביטחון קיבל מאגף משאבי אנוש רשימות של עובדי כיכר ספרא במטרה לחדש את בסיס הנתונים במערכת כך שיהיה חדש ועדכני. למרות זאת נמצאו ברשימות אלו עובדים שכבר הסתיימה העסקתם. כך למשל העובד י"ס ממינהל ביקורת, שפרש לגמלאות בסוף אפריל 2024, אך ב-7.5.2024 עודכן עבורו כרטיס חדש.

שמחלקת פיתוח תשתיות במשאבי אנוש נמסר לביקורת כי הרשימות שהועברו לאגף חירום וביטחון הן רשימות שהפיק ספק הכרטיסים בכל הנפקה, ואף הן הועברו באופן חד-פעמי וחלקי לבקשת האגף ואינן מקיפות את כלל העובדים שעבורם התבקשה הרשאת כניסה.

אגף חירום וביטחון הפעיל שתי עמדות לקידוד הכרטיסים כדי להתגבר על העומס שנוצר בדרישה לקידוד הכרטיסים החדשים. נוסף לבת השירות, הותקנה תוכנת לקוח ("קליינט") גם במחשב של עובדת ייעודית בבניין 1 בקומת הכניסה. אולם בעמדות אלו נוצרו תורים ארוכים של עובדים הממתינים לקידוד כרטיסיהם.

למרות שתהליך חידוש המערכת תוכנן מראש, נמצא כי אגף חירום וביטחון לא הודיע מראש לעובדי העירייה על השינוי, אשר היה עלול לגרום לקשיים בכניסות לבניינים ולמשרדים בכיכר ספרא. נוסף לכך הכרטיסים החדשים לא קודדו טרם מסירתם לעובדים, פעולה שהייתה יכולה לחסוך מהעובדים את הטיפול בקידודם.

להלן נתוני הכרטיסים החדשים, נכון ל-19.6.2024:

לוח 7: נתונים הקשורים לכרטיסים חדשים

מספר עובדים שהוקמו במערכת:	3,609
מספר כרטיסים במערכת:	3,517
מספר כרטיסים במערכת ללא קבוצת הרשאה:	886
מספר קבוצות הרשאה:	110
מספר דלתות בבקרת כניסה:	271

מנתוני הלוח לעיל עולה כי כ-25% מהכרטיסים החדשים במערכת טרם קודדו.

מבדיקת הביקורת את רשימת 3,609 העובדים שהוגדרה להם קבוצת הרשאה הנדרשת לקידוד בנתוני הכרטיסים החדשים שהועברו לביקורת, נמצאו כפילויות רבות. להלן דוגמאות:

- א' כהן/א' כהן ח
- א' מוכטרי/א' מוכטרי
- א' טובול/א' 1 טובול
- א' לוי/א' לוי ח
- א' יע פ'/א' יעל פ'

להלן פילוח הכרטיסים במערכת ללא קבוצת הרשאה, לפי יחידות עירוניות:

לוח 8: פילוח כרטיסי עובד ללא קבוצת הרשאה

מס' כרטיסים	יחידה
763	אגף תברואה
35	אגף משאבי אנוש
19	אגף פיתוח הון אנושי
9	הנהלת מינהל משאבי אנוש והמינהל העירוני
9	כללי יחידות מטה
6	הנהלת מינהל חינוך
5	אגף חברה
5	אגף חינוך כללי
35	22 יחידות נוספות
886	סה"כ

מנתוני הלוח לעיל עולה כי מרבית הכרטיסים שטרם קודדו, ועל כן אינם בעלי קבוצת הרשאה, שייכים לאגף תברואה.

מאגף חירום וביטחון נמסר לביקורת כי החלפת הכרטיסים על ידי אגף משאבי אנוש בוצעה ללא תיאום עימם, ולכן לא היה אפשר לקודד את כל הכרטיסים טרם העברתם לעובדים. בשל כך כל עובד שקיבל כרטיס חדש מאגף משאבי אנוש נדרש לפנות לקידוד הכרטיס, דבר שיצר צוואר בקבוק בקידוד הכרטיסים לכלל עובדי כיכר ספרא.

לביקורת נמסר שמחלקת פיתוח תשתיות במשאבי אנוש הנחתה את מנהלי אשכולות כוח האדם במינהלי העירייה לאסוף מהעובדים את הכרטיסים הישנים. אולם נמצא שבפועל הכרטיסים הישנים לא נאספו עם חלוקת הכרטיסים החדשים, ובעקבות זאת עובדים רבים מחזיקים בכרטיסים כפולים.

מאגף חירום וביטחון נמסר לביקורת כי לכרטיסים החדשים נדרשת קרבה רבה יותר לקוראי הכרטיסים מזו שנדרשה לכרטיסים הישנים. לפיכך נאלצו להוציא את קוראי הכרטיסים מהמנגנונים בבניין 3 ולהניח אותם מעל המתקנים כדי שיצליחו לקרוא את הכרטיסים. ביורר שערכה הביקורת מול שמחלקת פיתוח תשתיות במשאבי אנוש העלה כי החומרה בכרטיסים שנרכשו זהה לחלוטין לזו שבכרטיסים הישנים, ולכן לא ברור מה מקור התקלה. במסגרת החלפת הכרטיסים קרתה שורת תקלות שנגעו הן להיבטים הטכנולוגיים של המכשירים והן לקידוד הכרטיסים.

הביקורת ביקשה לקבל לוג (רשימת פעולות) של קידודים שבוצעו לכרטיסים החל מ-1.5.2024 ועד יום הפנייה, אך באגף חירום וביטחון השיבו כי אי-אפשר להפיק דוח כאמור. לכן הביקורת לא יכלה לבדוק אם יש כרטיסים שקודדו פעמים רבות ובכל זאת לא עבדו.

מדגם הרשאות כניסה – באמצעות כרטיסי עובד

הביקורת ערכה מדגם אקראי של שלושה אגפים עם כוח אדם בהיקף בינוני ממינהלים שונים:

- האגף למבני ציבור במינהל תכנון ותשתיות.
- האגף לקידום עסקים במינהל אסטרטגיה וחדשנות.
- אגף הספורט במינהל תרבות, חברה וספורט.

עבור אגפים אלו קיבלה הביקורת מאגף משאבי אנוש קובץ אקסל המפרט את שמות העובדים ותפקידיהם (להלן: קובץ תפקידים).

הביקורת בחנה את קבוצות ההרשאה שהוגדרו במערכת עבור כל 139 העובדים הנכללים בקובץ התפקידים, זאת לפי דוח הרשאות עדכני שהתקבל מאגף חירום וביטחון ביולי 2024.

בלוח להלן מוצגים קבוצות ההרשאה שנמצאו, דלתות עיקריות שנפתחות בכל הרשאה ומספר העובדים המשויכים לקבוצת ההרשאה בכל אגף שנבדק:

לוח 9: מדגם הביקורת – הרשאות כניסה

קבוצת הרשאה	דלתות עיקריות	אגף מבני ציבור במינהל תכנון ותשתיות בניין 1 קומה 4	אגף לקידום עסקים במינהל אסטרטגיה וחדשנות בניין 10 קומה 1	אגף הספורט במינהל תרבות, חברה וספורט בניין 10 קומה 2
כללי	כניסה ראשית לבניינים 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10 ו-13, כניסה ראשית וחדר שרתים של NESS, כניסה למתחם התצפיות ולמוקד התצפיות	15	14	10
אגף תכנון העיר	כניסה ראשית לבניינים 4 ו-13, מעבר לבניין 3, ארכיב וקבלת קהל מהנדס העיר	3	0	0
אגף קידום עסקים	כניסה ראשית לבניינים 3, 4, 8, 10 ו-13, מעבר לבניין 3 ואגף תברואה	0	18	1
אגף הספורט	כניסה ראשית לבניינים 3, 10 ו-13, מעבר לבניין 3, אגף הספורט, דלתות שונות בבניינים 1 ו-3	0	0	20
אגף רישוי ופיקוח	בניין 1, ארכיב, מעבר לבניין 3, בניין 8, קבלת קהל מהנדס העיר	2	0	0
בניין 7	כניסה ראשית לבניינים 3, 5, 7 ו-8, בניין 4, מעבר לבניין 3, מנהל פיתוח ודלתות שונות בבניין 1	1	0	0

קבוצת הרשאה				דלתות עיקריות			אגף מבני ציבור במינהל תכנון ותשתיות	אגף לקידום עסקים במינהל אסטרטגיה וחדשנות	אגף הספורט במינהל תרבות, חברה וספורט
							בניין 1 קומה 4	בניין 10 קומה 1	בניין 10 קומה 2
אגף לוגיסטיקה				כניסה ראשית לבניינים 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 13, דואר, משרדי אחזקה, מעבר לבניין 3, מנהל פיתוח ואגף תברואה			0	1	0
אחזקה מצומצם				כניסה ראשית לבניינים 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 13, כניסה לחמ"ל, לשכת מנכ"ל, כניסה ראשית וחדר שרתים NESS, חדר בטחון רכבת, חדר טכני ומוקד תצפיות			0	1	0
גזברות				כניסה ראשית לבניין 3, ארנונה מגורים, מעבר לבניין 3 ודלתות שונות בבניין 1			0	1	0
בניין 10				כניסה ראשית לבניינים 1, 2, 3, 4, 5, 10, 13, אגף תרבות, אגף הספורט, כניסה ראשית וחדר שרתים NESS, מעבר לבניין 3			0	0	2
חינוך				כניסה ראשית לבניין 3, מעבר לבניין 3, דלתות שונות בבניינים 1 ו-3			0	0	1
עובדים ללא הרשאה							3	13	33
סה"כ עובדים							24	48	67

בבדיקת הביקורת עלו הליקויים האלה:

- מתוך 49 עובדים מקובץ התפקידים שלא נמצאו ברשימת ההרשאות, הביקורת איתרה 12 עובדים בעלי שם דומה, ורובם שויכו לקבוצת ההרשאה המתאימה לתפקידם. להלן מוצגים הנתונים ודוגמאות לשמות הדומים שנמצאו:

לוח 10: דוגמאות לשמות דומים

אגף	מס' עובדים ללא הרשאה	שם העובד בקובץ משאבי אנוש	שם דומה שאותר וקבוצת ההרשאה שלו
מבני ציבור	3	ב' נ' אהרון	ב' נ' אהרון – כללי
קידום עסקים	13	א' הגר	א' הדס – אגף קידום עסקים
		א' ע' מוחמד	א' ע' מוטי – אגף קידום עסקים
		א' אמ י'	א' אמ נ' – אגף קידום עסקים
		ז' יל	ז' ינ – אגף קידום עסקים
		ז' ה' קסם	ר' ה' קסם – יפו 19

שם דומה שאותר וקבוצת ההרשאה שלו	שם העובד בקובץ משאבי אנוש	מס' עובדים ללא הרשאה	אגף
מ' י' ג' – אגף הספורט	מ' י' ב'	33	ספורט
ס' מו – כללי	ס' מה		
א' ג' ח"ס – כללי	א' ג' חו		

- במקרים רבים אותרו שמות הרשומים במערכת באופן לא מדויק ועם אותיות חסרות. למשל: צבי / צביה, אמיר / אמירה, דהן / דהאן, איינהורן / איינהור, לרה / לאה, עובראני / עוברני.
- שמות רבים נכתבו במערכת עם אותיות שחוזרות על עצמן. למשל: דנהה, אברהםס, אסףף, אלמלסם, אורנהה, עמי, יעלל.
- 39 מתוך 139 העובדים שנבדקו בכל שלושת האגפים משויכים לקבוצת הרשאה "כללי", ללא קשר לאגף שהם עובדים בו. הרשאה זו מאפשרת גישה לבניינים רבים ולמקומות שאינם רלוונטיים לכל בעלי התפקידים באגפים שנבדקו, למשל לחדר שרתים של חברת נס, למתחם התצפיות ולמוקד התצפיות.
- קבוצות הרשאה רבות כוללות כניסה למתחמים שאינם רלוונטיים לבעלי ההרשאה, למשל כניסה ראשית וחדר שרתים של נס בקבוצות ההרשאה "אחזקה מצומצם", "כללי" ו"בניין 10".
- נמצאו עובדים עם הרשאה לא רלוונטית כלל, שלא אמורה לאפשר להם להיכנס לבניין שבו הם עובדים בפועל. למשל עובד באגף לקידום עסקים במינהל אסטרטגיה וחדשנות, הממוקם בבניין 10, המשויך לקבוצת הרשאה "גזברות" שאינה מאפשרת כניסה לבניין זה; וכן עובד באגף הספורט במינהל תרבות, חברה וספורט, הממוקם בבניין 10, שמשויך לקבוצת הרשאה "חינוך" שאינה מאפשרת כניסה לבניין זה.

מסקנות

18. הליקויים שנמצאו במדגם הביקורת מעלים כי במסגרת החלפת כרטיסי העובד לא בוצע טיוב של הגדרת קבוצות ההרשאה לעובדים, ובכלל זאת הקצאת קבוצת הרשאה מתאימה לתפקידו של העובד ורשימת הדלתות הנכללות בכל קבוצת הרשאה, ולא בוצע טיוב של נתוני העובדים מול אגף משאבי אנוש. בשל כך יש עובדים עם גישה לבניינים ולמשרדים שאינם רלוונטיים לעבודתם, ומנגד יש עובדים שאין להם הרשאות כניסה החיוניות להם.
19. בפועל אין לעירייה מערך הרשאות כניסה נאות ושלם שמספק בקרת כניסה ומונע כניסת גורמים בלתי מורשים למשרדי העירייה.

המלצות

18. לטייב את כלל קבוצות ההרשאה ואת הדלתות המוגדרות לכל קבוצה במערכת, ולוודא שלא ייכללו בקבוצת ההרשאה דלתות שאינן חיוניות לה.

19. לוודא שלכל עובד מוגדרת קבוצת ההרשאה החיונית לתפקידו בלבד.
20. לטייב במערכת את שמות העובדים – מול אגף משאבי אנוש.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 18: ההמלצה תבוצע.

המלצה 19: ההמלצה תבוצע.

המלצה 20: ההמלצה תבוצע.

תקלות טכניות

1. התגלה כי בשלושה מקומות שונים חוטי התקשורת היו רופפים ולכן התקשורת לא הייתה טובה.
2. בבקרים נשמר בסיס נתונים ישן שיצר תקלות, ובהן היעדר מספיק מקום לשמירת בסיס הנתונים החדש.
3. השרת פועל על 64 ביט ואילו תוכנות הלקוח (הקליינטים) פועלות על 32 ביט, ולכן לעיתים עדכונים שמבוצעים בקליינט לא נקלטים היטב בשרת.

תקלות קידוד

1. **כרטיסים חדשים תקולים** – מקרים בודדים.
2. **כרטיסים שקודדו (לעיתים כמה פעמים) ובכל זאת לא עבדו** – תקלה שלא ברור כיצד אפשר לפתור אותה ומדוע מתרחשת. כאמור, כל כרטיס מטופל נקודתית, ופעמים רבות בוצעו מספר קידודים עד שהקידוד הצליח.
3. **קידודים שגויים** – הקצאת קבוצת הרשאות לא נכונה לעובד. כך למשל לעובדי מערך הביקורת בעירייה בוצע קידוד לקבוצת הרשאה לפי כתובת הבניין שבו הם עובדים (רחוב יפו 19). לחלק מהעובדים ניתנה ההרשאה הנכונה, הכוללת את דלת הכניסה הראשית לבניין ללא דלת משרדי המבקרת. אך לחלק מהעובדים ניתנה הרשאה לכניסה השנייה לבניין זה, ללא הרשאה לכניסה לבניין המובילה למתחם המבקרת.
4. **שימוש בכרטיסים ישנים** – תופעה הגורמת למערכת למנוע כניסה בשל קיום שני כרטיסים לאותו מספר תעודת זהות. שימוש כפול בכרטיסים בוצע בעיקר משום שהכרטיסים הישנים לא נאספו מהעובדים. סיבות נוספות הן חוסר הבנה של העובדים וכן העובדה שלעיתים עבור חלק מהעובדים הכרטיסים הישנים הוקמו מחדש במערכת – זאת בשל תקלות חוזרות ונשנות וכדי לאפשר לעובד התנהלות תקינה, כולל דיווח נוכחות ואפשרות להיכנס למקום עבודתו.

בשל תקלות הקידוד נשלחה לכל העובדים הודעה עם קוד קווים (ברקוד), שהוביל לרשימה שבה כל עובד היה יכול לציין את שמו וההרשאות שהוא זקוק להן. על בסיס הנתונים שצוינו, אגף חירום וביטחון ביצע קידוד מרחוק לכל בעלי הכרטיסים התקולים, ללא נוכחות העובדים וללא הכרטיס הפיזי.

לביקורת נמסר כי באמצעות קוד הקווים התקבלו כ-800 פניות, כלומר בערך רבע עד שליש מהכרטיסים החדשים לא עבדו או שהיו תקולים אחרי הקידוד ונדרש קידוד חוזר.

מסקנות

20. לא נערך תיאום בין אגף חירום וביטחון לאגף משאבי אנוש בנוגע להפקת הכרטיסים החדשים והקידוד שלהם אף על פי שהיה אפשר לקודד מראש את כל הכרטיסים החדשים ורק לאחר מכן להעבירם לעובדים.
21. לא נמסרה הודעה מסודרת לעובדי העירייה בכיכר ספרא על השינויים הצפויים במערכת, שעלולים להקשות עליהם בכניסות לבניינים ולמשרדים במתחם. ולכן עם תחילת התהליך נוצרו כאוס ובלבול בקרב העובדים, נוסף להפרעה לעבודה ולהתנהלות היום-יומית שלהם, הן בשל הצורך להגיע לקודד את הכרטיסים והן בשל התקלות החוזרות ונשנות.
22. העובדה שרכישת הכרטיסים החדשים לא תואמה מראש מול אגף חירום וביטחון לשם בחינת התאמת הכרטיסים למערכת בקרת הכניסה המותקנת בעירייה, הביאה כפי הנראה לרכישת כרטיסים עם יכולות טכנולוגיות נמוכות מאלה של הכרטיסים הישנים.
23. העובדה שכרטיסי העובד הישנים לא נאספו כשחולקו החדשים יצרה שורת תקלות שהיה אפשר למנוע ואפשרה שימוש כפול בכרטיסים ישנים וחדשים בו-זמנית.
24. ריבוי התקלות הטכניות ותקלות הקידוד מעיד על היערכות ותכנון לקויים של מהלך החלפת הכרטיסים.
25. העובדה שאי-אפשר להפיק רשימת קידודים משמעותה שלא ניתן לקיים מעקב ובקרה נאותים בנוגע לתקלות בכרטיסים, הסיבות להן, הגורמים המקודדים וכדומה.

המלצות

21. לפעול ליצירת שיתוף פעולה בין אגף משאבי אנוש לאגף חירום וביטחון בכל הנוגע לכרטיסי העובד, המשמשים את שני האגפים למטרות שונות. זאת כדי להקל על העובדים ולייעל את תהליכי העבודה בהחלפה ועדכון של מערכות חדשות.
22. להקפיד ליידע את עובדי העירייה טרם עריכת שינויים מהותיים במערכת בקרת הכניסה, שעלולים להקשות על העובדים בהגעתם למקום עבודתם.
23. כשתידרש רכישת כרטיסי עובד חדשים, ראוי לבחון את הכרטיסים מול מערכת בקרת הכניסה הקיימת כדי לוודא את התאמתם.
24. לאסוף את כרטיסי העובד הישנים מהעובדים ולהשמיד את הכרטיסים הללו.

25. טרם יציאה למהלך משמעותי המשפיע על כלל עובדי העירייה, ראוי לערוך תכנון מפורט ומסודר תוך בחינת כלל הכשלים שעלולים להתרחש במהלכו.
26. לבחון מול חברת מוטורולה ומערכת Gatekeeper אם אפשר להפיק דוחות בקרה המתעדים פעולות קידוד שבוצעו בכרטיסי העובד.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 21: ההמלצה תבוצע.

המלצה 22: ההמלצה תבוצע.

המלצה 23: ההמלצה תבוצע.

המלצה 25: ההמלצה תבוצע.

המלצה 26: ההמלצה תבוצע.

מינהל משאבי אנוש והמינהל העירוני

המלצה 21 : יש תהליך עבודה מוגדר בנושא, וככל הנדרש יש ממשק בין האגפים. הממשק ישופר.

המלצה 23: ההמלצה תבוצע.

המלצה 24: ההמלצה מבוצעת בשוטף.

המלצה 25: ההמלצה תבוצע.

המלצה 26: ההמלצה תבוצע.

פעולות בקרה על פי נוהל בקרת כניסה

בחודש מרץ 2022 ערך אגף הביטחון את "נוהל בקרת כניסה בקריית העירייה".

בראשית נוהל בקרת כניסה צוין: "כחלק מאבטחת קריית העירייה ובמטרה להקל על כניסת העובדים לבנייני קריית העירייה, אגף חירום וביטחון מפעיל מערכות בקרת כניסה. מערכות אלו מאפשרות שליטה על כניסת עובדים ומבקרים לבנייני קריית העירייה, תוך ניטור הכניסות, הגבלת אזורי כניסה ומתן מענה לאירועי חירום".

לפי נוסח הנוהל ("במהלך ההתקנה יש לחבר את מערכת בקרת הכניסה..."), הוא נערך לפני התקנת המערכת במטרה להגדיר את מטרות המערכת, מיקומי התקנת הדלתות המבוקרות (דלתות חיצוניות ופנימיות), הוראות בטיחות, מתן הרשאות הכניסה לעובדי העירייה בכיכר ספרא וכן פעולות

בקרה ופיקוח הנדרשות לתחזוקה של המערכת ובסיס הנתונים שלפיו היא פועלת. יוצא מכך שהנוהל חוזה פני עתיד בכל הנוגע להתקנת המערכת וקידוד הכרטיסים, אולם הוא לא עודכן לאחר התקנתה.

סעיף 5 לנוהל בקרת כניסה מגדיר פעולות נדרשות לצורך בקרה ופיקוח על מערכות הבקרה, פעולות שיש לכלול בתוכנית העבודה השנתית כדלקמן:

ג. אחת לשנה תועבר רשימת הרשאות כניסה למנהלי הלשכות של ראש העירייה, מנכ"ל העירייה ומבקר העירייה כדי לתקף את הרשימה ולבטל הרשאות במידת הצורך.

ד. אחת לחצי שנה תתבצע בדיקת שימוש בכרטיסי העובד. כרטיסים שלא היו בשימוש מעל חצי שנה ייחסמו במטרה לאתר כרטיסים של עובדים שסיימו את עבודתם וכרטיסים שאבדו ולא דווחו.

כלומר בנוהל בקרת כניסה מוגדרות מספר פעולות שיש לבצע לשם פיקוח ובקרה תקופתיים:

תרשים 14: פעולות בקרה לפי נוהל בקרת כניסה

מבדיקת הביקורת עלה כי בניגוד להוראות נוהל בקרת כניסה, לא נערכות פעולות הפיקוח והבקרה הנדרשות לשם תחזוקה של מערכת בקרת הכניסה ובסיס הנתונים שלפיו היא פועלת.

יצוין כי משרד מבקרת העירייה מקפיד מדי תקופה להעביר מיוזמתו לאגף חירום וביטחון עדכון מסודר על העובדים, אולם בפועל לא נערך עדכון של בסיס הנתונים במערכת.

מסקנות

26. בגלל היעדר פעולות פיקוח ובקרה שוטפות על המערכת ובסיס הנתונים שלה, הנתונים במערכת אינם עדכניים. יש עובדים עם כרטיסים כפולים, ומנגד כרטיסיהם של עובדים שסיימו את העסקתם אינם מבוטלים.

המלצות

27. לערוך מחדש את נוהל בקרת כניסה כך שיוגדרו בו כל פעולות הפיקוח והבקרה הנדרשות למען תחזוקת המערכת ושמירה שוטפת על בסיס נתונים עדכני, לרבות ממשקי עבודה עם יחידות עירוניות אחרות כגון אגף משאבי אנוש לעדכון הנתונים.
28. להקפיד על עריכת פעולות הפיקוח והבקרה שיוגדרו בנוהל באופן שוטף. כל פעולה תתועד בפירוט.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 27: ההמלצה תבוצע.

המלצה 28: ההמלצה תבוצע.

ממשקים עם אגף משאבי אנוש

כדי לוודא שהנתונים במערכת בקרת הכניסה עדכניים, יש צורך בממשק עבודה שוטף עם אגף משאבי אנוש לשם עדכון העובדים מורשי הכניסה בזמן אמת: הן להוספת עובדים חדשים, הן לשינוי הרשאות לעובדים שעברו לתפקיד אחר והן להסרת עובדים שסיימו את עבודתם.

כמו כן נדרש הליך עבודה סדור לכניסת מבקרים חד-פעמיים או זמניים שאינם עובדים מן המניין ואינם בעלי הרשאת כניסה קבועה למתחם. על הליך עבודה זה להיות קצר, יעיל וברור לכל בעלי התפקידים הרלוונטיים.

למערכת בקרת הכניסה אין ממשק אוטומטי למערכות של אגף משאבי אנוש. לפיכך אי-אפשר להצליב בין נוכחות העובדים בפועל לבין פתיחת דלתות מבוקרות באמצעות כרטיסי העובד.

עקב כך לא נערכת בקרה על ביטול הרשאת הכניסה לעובדים שסיימו את עבודתם בעירייה ועל שינוי או צמצום הרשאות הכניסה לעובדים שעברו לתפקיד אחר. כמו כן אין הצלבה בין נתוני מערכת הנוכחות והשכר לבקרת הכניסה. המשמעות היא שאפשר להיכנס לכיכר ספרא באמצעות כרטיס של עובד אף כאשר לא ביצע "כניסה" למערכת הנוכחות ואינו בזמן עבודתו.

מנהל מחלקת ביטחון מסר לביקורת כי לא מתקבלים עדכונים שוטפים מאגף משאבי אנוש על אודות עזיבת עובדים וקבלת עובדים חדשים לכיכר ספרא. עולה מכך שלא נערכת בקרה על ביטול הרשאות הכניסה של עובדים שסיימו את תפקידם בעירייה.

מסקנות

27. עקב היעדר ממשקי עבודה בין מערכת בקרת הכניסה למערכת משאבי אנוש, עולה החשש כי ייעשה שימוש בלתי ראוי באישורי הכניסה של עובדים, ובכלל זאת כניסת עובדים שסיימו את עבודתם בעירייה, כניסה למתחם או שימוש בכרטיס על ידי עובד מחוץ לשעות העבודה וכדומה.

המלצות

29. לבחון אפשרות לקיים ממשק עבודה בין מערכת בקרת הכניסה למערכת משאבי אנוש באופן שיאפשר להפיק דוח חריגים אשר יצליב בין נתוני העובדים במערכת דיווח הנוכחות והשכר לבין הנכנסים למתחם כיכר ספרא והיוצאים ממנו.

30. להקפיד להעביר מידע באופן שוטף ומיידי מאגף משאבי אנוש לאגף חירום וביטחון בכל הנוגע לעובדים שסיימו את תפקידם או שהועברו לתפקיד אחר המצריך הרשאות כניסה שונות.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 29: באחריות מנהל אגף משאבי אנוש ואגף מחשוב.

המלצה 30: בנוגע לעובדים שעברו לתפקיד אחר, הנושא יוסדר עם הכנסת המלצה 29 לתוקף.

מינהל משאבי אנוש והמינהל העירוני

המלצה 29: תתקיים פגישה בנושא כדי לבחון את האפשרות לממשק ממוחשב.

המלצה 30: בנוגע לעובדים שעברו לתפקיד אחר, אם יידרשו לאגף חירום וביטחון סיוע או נתונים, אגף משאבי אנוש יעבירם בהתאם.

פרק שמיני מערך המצלמות

אחד ממעגלי האבטחה המשמשים את מערך האבטחה בכיכר ספרא הוא מערך מצלמות האבטחה. בשנים האחרונות הולך וגובר השימוש במצלמות כאמצעי אבטחה, בין שמדובר באבטחת מבנה באופן פרטי כגון חנות או דירה, ובין שמדובר בשמירה על הסדר במרחב הציבורי.

הקמת מערך מצלמות הוא פרויקט מורכב הטומן בחובו בניית תשתית הנדסית ומחשובית שבאמצעותה המצלמות יכולות לתקשר עם המוקד ששולט בהן, בחירת מיקומי המצלמות, התקנת המצלמות בשטח, תחזוקה שוטפת, מעקב אחר תקלות ותיקונן ועוד. יתרה מזאת, מדובר בפרויקט המחייב מעורבות של שורת גורמים בעירייה ומחוצה לה.

מערך המצלמות בכיכר ספרא מורכב ממצלמות חיצוניות המוצבות בכניסות למתחם וביציאות ממנו, וכן ממצלמות פנימיות המוצבות בתוך הבניינים עצמם.

מצלמות חיצוניות

בקריית העירייה מוצבות מצלמות אבטחה חיצוניות המספקות תמונה מלאה של כל הכניסות והיציאות במתחם. המצלמות מעניקות כיסוי אבטחתי לכניסות לקריית העירייה ולנקודות מפתח באזורים רגישים.

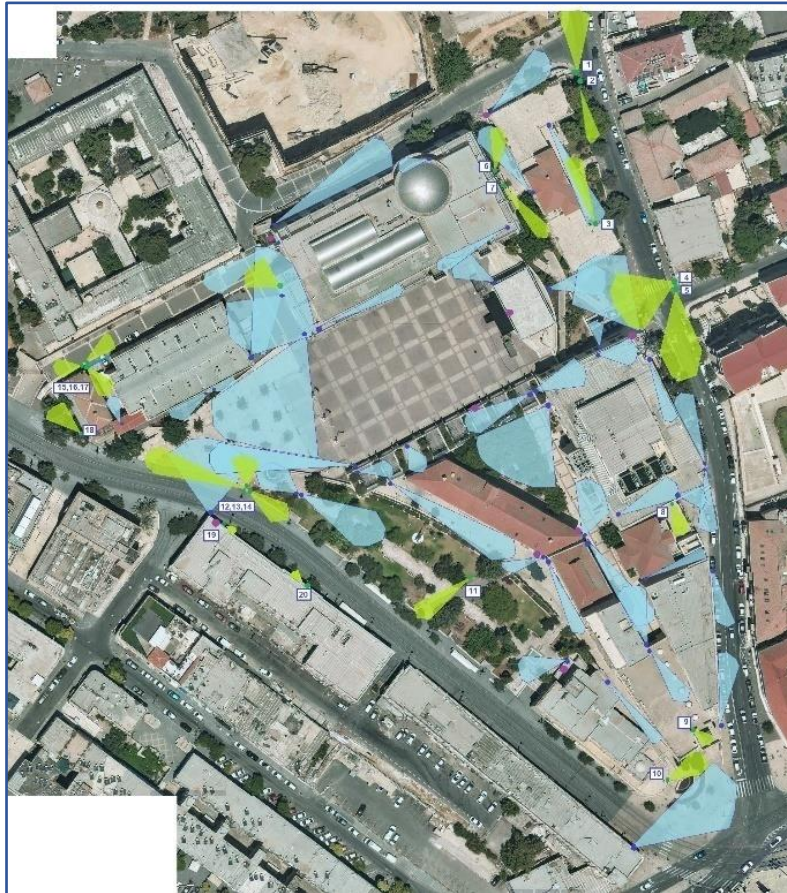
הצילומים ממצלמות האבטחה בקריית העירייה נצפים על ידי מוקד ייעודי שאמון על זיהוי אירועים חריגים והפעלת גורמי האבטחה המתאימים בהתאם לאירוע המתרחש.

פריסת המצלמות

בקריית העירייה יש מספר כניסות ויציאות, ובהן עוברים מדי יום אנשים רבים. לכן, כדי לנהל את מערך האבטחה במתחם, יש לפרוס את המצלמות בכל האזורים המאפשרים כניסה למתחם וכן בנקודות עניין ואזורים המועדים לפורענות (כגון מקומות נסתרים הקרובים לגדרות המתחם).

להלן תמונה המציגה את פריסת המצלמות הקיימת (בכחול) ואת המצלמות המתוכננות (בירוק) בקריית העירייה:

תמונה 9: פריסת המצלמות החיצוניות

לפי הנתונים שנמסרו לביקורת מאגף חירום וביטחון, בכיכר ספרא מותקנות 70 מצלמות חיצוניות:

- 54 מצלמות של חברת Digivod.

- 16 מצלמות של חברת Aviglion.

נוסף לכך יש עוד כ-20 מצלמות בשלבי תכנון.

הביקורת ביקשה לקבל תוכנית מעודכנת לפריסת מצלמות חיצוניות ונתוני העלויות שלה, אך לא ניתן היה לקבלה.

יוער כי יש מצלמות ישנות מושבתות המותקנות ברחבי המתחם אשר לא הוסרו ואין רישום מסודר בדבר קיומן.

שילוט ליידוע הציבור

סעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות קובע חובת שקיפות המחייבת ליידע את הציבור על הצבת מצלמות. יש דרכים מגוונות ליידוע הציבור, והעיקרית שבהן היא הצבת שילוט בסמוך למקום שבו המצלמה מותקנת.

את מתחם קריית העירייה פוקדים מדי יום אנשים רבים, הן עובדים והן מבקרים מזדמנים, וחלק מהם לא מכירים את המתחם ולא יודעים שמוצבות בו מצלמות אבטחה. לפיכך יש חשיבות בהצבת שילוט מתאים בסמוך לכל מצלמה.

ב-17.3.2024 ערכה הביקורת סיור בכיכר ספרא כדי לאתר את השילוט ליידוע הציבור בדבר המצלמות המותקנות בשטח.

בסיור הביקורת עלה כי ברחבי כיכר ספרא מותקן שילוט ליידוע הציבור באזורים מרכזיים. להלן תמונה של השילוט:

תמונה 10: שילוט ליידוע הציבור

השילוט ליידוע הציבור לא מוצב ליד כל מצלמה או אשכול מצלמות, אלא במיקומים מרכזיים ברחבי כיכר ספרא.

מסקנות

1. נוכח העובדה שאין שילוט ליידוע הציבור ליד כל מצלמה, ייתכן כי ישנם מבקרים השוהים בכיכר כשאינם יודעים שהם מצולמים ובכך זכות הפרטיות שלהם נפגעת.

המלצות

1. להציב שילוט ליידוע הציבור ליד כל מצלמה או אשכול מצלמות ברחבי כיכר ספרא, לרבות בכל הכניסות למתחם, כדי לוודא שכל המבקרים ידעו שהמקום מצולם.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 1: ההמלצה תבוצע.

מערך מצלמות פנימיות

אחת מהשאלות המרכזיות העולות בהקשר להתקנת מצלמות במקום העבודה היא המידה המשתנה של הפגיעה בפרטיות הנגרמת מהתקנת מצלמת מעקב במתחמים השונים במקום העבודה: החל בעמדת העבודה האישית של העובד, דרך אזורי מנוחה ואזורים "ציבוריים" וכלה באזורים הפתוחים לקבלת קהל.

הנחיית הרשות להגנת הפרטיות שמספרה 5/17 ("שימוש במצלמות מעקב במקום העבודה ובמסגרת יחסי עבודה") – שנכתבה כפרק משלים להנחיה הכללית שמספרה 4/2012 העוסקת בשימוש במצלמות אבטחה – מבהירה את המותר והאסור בעניין זה.

הנחיית הרשות למצלמות פנימיות מגדירה רשימת קווים מנחים המיועדת לכל מי שמעוניין לוודא כי נעשה שימוש חוקי וכשר במצלמות מעקב במקום העבודה ובמסגרת יחסי העבודה, והיא קובעת כי כל מעסיק כפוף לחובות האלה:

תרשים 15: חובות המעסיק בהצבת מצלמות

חובות אלה חלות גם במקרים שהתקנת מצלמות מחויבת מכוח הוראת חיקוק או דרישת רשות מוסמכת.

בשטח כיכר ספרא מוצבות 149 מצלמות פנימיות הפזורות ב-14 בניינים.

ההחלטה על השימוש במצלמות

הנחיית הרשות הכללית קובעת כי על רשות מקומית "לקבל את ההחלטה על השימוש במצלמות האבטחה באופן מושכל ומודע, לאחר בחינת הצרכים והחלופות... יש לערוך בדיקה מקיפה של השלכות השימוש במצלמה על זכויות הציבור, ובמיוחד על הזכות לפרטיות".

הנחיית הרשות למצלמות פנימיות מוסיפה כי טרם ההחלטה על מיקום הצבת המצלמות, יש לבחון אם קיים אמצעי חלופי שפגיעתו פחותה ויוביל להשגת המטרה המבוקשת.

נוהל מצלמות פנימיות קובע בסעיף 3.1 כי "ההחלטה על שימוש והצבת מצלמות מעקב תיעשה באופן מושכל, לאחר בחינת הצרכים והחלופות לכך, באופן שהפגיעה בפרטיות תיעשה רק אם לא תימצא חלופה מתאימה אחרת, ובאופן שתהיה פחותה ככל הניתן".

הביקורת ביקשה לקבל פרוטוקול של הנהלת העירייה המעיד על קבלת ההחלטה בדבר הצבת מצלמות פנימיות בכיכר ספרא, תוך בחינה של כל השיקולים הנדרשים והחלופות האפשריות. לביקורת לא הועבר פרוטוקול בעניין.

מנהל מחלקת ביטחון מסר לביקורת כי המצלמות הפנימיות בבנייני כיכר ספרא הוצבו לפני יותר מעשר שנים. לדבריו, הוא שמחליט בדבר הצבת המצלמות והוספת מצלמות חדשות, לרבות שינוי מיקומים וזוויות של מצלמות חדשות, ויש הסכמה עם ארגון העובדים של העירייה כי לא יצולמו שעוני נוכחות ועמדות או משרדים של העובדים עצמם.

מסקנות

2. אין תיעוד על אודות קבלת החלטה עירונית מסודרת בדבר הקמת מערך מצלמות פנימיות בבנייני כיכר ספרא, לרבות בחינה של היבטי ההשלכות על הציבור והעובדים בהתקנת המצלמות ועל האיזון בין פגיעה בזכויות הפרט ובין האינטרסים הציבוריים והעירוניים, קביעת תבחינים ומדידת התועלת לציבור ולעירייה בהצבתן.

המלצות

2. לאשר בדיעבד את הקמת מערך המצלמות הפנימיות בהחלטת הנהלת העירייה.
3. לוודא שכל החלטה עתידית שתתקבל בנושא תעלה לדיון בוועדה ייעודית או בהנהלת העירייה, תוך בחינת היבטי הפגיעה בזכות לפרטיות הן של העובדים והן של המבקרים בכיכר ספרא.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 2: ההמלצה תבוצע.

המלצה 3: ההמלצה תבוצע.

שיתוף העובדים במדיניות הצבת המצלמות

הנחיית הרשות למצלמות פנימיות קובעת כי לפני התקנת מצלמות יש לגבש מדיניות ברורה ומפורטת בדבר אופן השימוש והיקף השימוש במצלמות ובדבר מטרותיהן.

יש להציג לעובדים את המדיניות שנקבעה, לשוב וליידע בדבר הפעלתה ולבחון את הצורך לרעננה מעת לעת.

ככלל, אסור להתקין מצלמות סתר או לצלם עובד ללא ידיעתו, ואין לקבל מהעובדים "הסכמה עקרונית" לבצע צילומי סתר במשרדיהם.

סעיף 3.8 לנוהל מצלמות פנימיות קובע כי "בכל מתקן עירוני שבו הותקנו מצלמות אבטחה יהיו שלטים קריאים, בולטים וברורים, המודיעים לעובדים ולציבור כי המקום מצולם. השילוט יהיה על פי הנחיות רשם מאגרי מידע. נוסף על השילוט, ככל שאין בכך כדי לפגוע במטרת הצבת המצלמות, יפורסם דבר הצבתם במדיה ציבורית, כגון באתר האינטרנט העירוני".

בסיור שערכה הביקורת בבנייני כיכר ספרא ב-17.3.2024 אותר שילוט ליידוע העובדים. להלן השילוט:

תמונה 11: שילוט ליידוע העובדים

נמצא כי לא נעשה שיתוף יזום ליידוע העובדים על אודות הצבת מצלמות פנימיות בבנייני כיכר ספרא, ובכלל זאת עדכון עובדים חדשים וכן עדכון עובדים קיימים בדבר הצבת מצלמות חדשות בבניין שבו הם עובדים.

מסקנות

3. אי-שיתוף עובדי כיכר ספרא בדבר הצבת מצלמות פנימיות בבניינים עלול לפגוע בזכות העובדים לפרטיות.

המלצות

4. כחלק מתהליך קליטת עובד חדש בכיכר ספרא, לוודא עדכון של העובד בדבר היות המתחם מצולם הן במצלמות חיצוניות והן במצלמות פנימיות, תוך שימת דגש על הבניין והאזור שבהם העובד יעבוד וישהה מדי יום.
5. לוודא עדכון של העובדים לקראת הצבת מצלמות פנימיות חדשות בכיכר ספרא – בין שבאמצעות דואר אלקטרוני ובין שבאמצעות שילוט או כל דרך אחרת שתותאם לכל מצלמה שמתכננים להציב.

תגובת המבוקרים

מינהל משאבי אנוש והמינהל העירוני

המלצה 4: נדרש לבחון את הנושא מול מינהל היועץ המשפטי לעירייה וכן לבחון אם לפי מדיניות הנהלת העירייה נכון ליידע עובדים בעניין זה ובאיזו דרך.

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 5: ההמלצה בביצוע.

מיקום התקנת המצלמות

למיקום המסוים שבו מותקנת המצלמה יש חשיבות מכרעת, כמו גם לשאר המדדים המפורטים בהרחבה בהנחיית הרשות הכללית, בין היתר בעניין שטח הכיסוי, מספר המצלמות, זמני הצילום, הרזולוציה של התמונה ומשך זמן שמירת הצילומים.

הלגיטימיות של מיקום התקנת המצלמה מושפעת מהציפייה הסבירה של העובד לפרטיות באזורים השונים במקום העבודה.

להלן דוגמאות למידת הציפייה לפרטיות במתחמים השונים במקום העבודה:

- **חדרי שירותים או מלתחות** – צילום במתחמים אלה פוגע פגיעה חמורה שקשה להעלות על הדעת אינטרס ארגוני שמצדיק אותה.
- **משרד או עמדת עבודה אישיים** – התקנת מצלמת מעקב במשרדו של העובד או בעמדת העבודה שלו, שבה מתבצעת פעילות משרדית רגילה, תהיה מוצדקת רק לשם השגת תכלית בעלת חשיבות ציבורית ממשית, או שהתועלת ממנה למעסיק תעלה משמעותית על הפגיעה החמורה בפרטיות העובד, ובכל מקרה נדרשות ידיעתו והסכמתו של העובד.
- **משרדים משותפים או עמדות עבודה מתחלפות** – גם מתחמים אלה מקנים לעובד ציפייה מוגברת לפרטיות.

- **אזורי מנוחה (מטבחון או חדר אוכל) – באזורים אלה, כמו גם בכל מתחם אחר שאינו זירת ביצוע העבודה ואינו פתוח לקהל הלקוחות, הציפייה של העובד לפרטיות גבוהה, והצילום במקום יוצדק רק למטרה חיונית ביותר ובמתכונת מצומצמת.**
 - **מסדרונות, מבואות כניסה ואזורים ציבוריים – השימוש במצלמות למטרות כשרות הוא סביר יותר, בתנאי שיבוצע במידתיות ותוך יידוע הולם של העובדים.**
- נוהל מצלמות פנימיות קובע את הכללים להתקנת מצלמות כדלקמן:
- "3.2... מיקום המצלמות, זוויות הצילום ומספר המצלמות באזור המוגדר יהיו, ככל הניתן, מבלי לפגוע במטרת הצילום, תוך התחשבות בצנעת הפרט. כלומר ישאף שלא לצפות במקומות רגישים, כגון: עמדות עבודה, חדרי עבודה אישיים, אזורי מנוחה וכדומה.
- 3.3 קביעת מיקומי מצלמות אבטחה והשימוש בהן ייעשו ע"י קב"ט המתקן העירוני, בהתאם לקריטריונים הקבועים בהנחיות רשם מאגרי מידע, בהתאם לקריטריונים המפורטים להלן בנוהל זה, וכן בהתאם לתוכנית אבטחה וצורך מבצעי ובתיאום עם מנהל המתקן, מנהל מחלקת מערכות אבטחה וארגון העובדים.
- 3.4 לא תותקנה מצלמות אבטחה הצופות במקומות כגון שירותים, חדרי הלבשה ומלתחות, מקלחות, משרדים אישיים סגורים.
- 3.5 במקרה של צורך בהתקנת מצלמה במיקום חריג (כל מקום שלא נמנה עם סעיף 3.3) או רגיש (באזור לשכות בכירים וחברי מועצה), הדבר יהיה כפוף לאישור מנכ"ל והמלצת יועמ"ש."
- הביקורת בדקה את מיקומי המצלמות הפנימיות המוצבות בבנייני כיכר ספרא. לפי הנתונים שהועברו לביקורת, המצלמות מוצבות ליד כניסות, דלתות, מעברים, יציאות חירום ומשרדים.
- הביקורת ערכה סיור ב-17.3.2024 לאיתור מיקומי המצלמות הפנימיות המוצבות בבנייני כיכר ספרא ומצאה כי המצלמות ממוקמות בכניסות לבניינים ובמעברים באופן שאינו מצלם את עובדי העירייה. כלומר נמצא תקין.
- הביקורת בדקה את פריסת המצלמות הפנימיות בבניינים ובקומות שבהם מתקיימת קבלת קהל. להלן ממצאי בדיקת הביקורת:

לוח 11: קבלת קהל בכיכר ספרא

בניין	קומה שבה מתקיימת קבלת קהל	האם הוצבו בקומה מצלמות פנימיות?
1	0	✓
	1	✓
	3	✓
	4	✓
	5	✓

בניין	קומה שבה מתקיימת קבלת קהל	האם הוצבו בקומה מצלמות פנימיות?
3	0	✓
	1	✓
10	1	✓
11 (רח' יפו 17)		✓
13	2	✗

מבדיקת הביקורת עלה כי לא הוצבו מצלמות פנימיות בבניין 13, שבו מתקיימת קבלת קהל. בבניין זה הוצבו מצלמות בקומת הכניסה ובקומה שמתחתיה, אולם לא הוצבו מצלמות בקומה 2, שבה מתקיימת קבלת הקהל של אגף החנייה.

מסקנות

4. העובדה שלא הוצבו מצלמות בכל מוקדי קבלת הקהל של העירייה במתחם כיכר ספרא משמעותה כי טרם הושלמה פריסה מלאה של מערך המצלמות הפנימיות לאבטחת המקום.

המלצות

6. משום שבמוקדי קבלת הקהל איום הייחוס גבוה יחסית לשאר בנייני כיכר ספרא שאליהם הגישה לציבור מוגבלת, ראוי לוודא כי מוצבות מצלמות פנימיות בכל מוקדי קבלת הקהל בכיכר ספרא.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 6: ההמלצה תבוצע.

מצלמות במעליות

שבע מהמצלמות המותקנות בבנייני כיכר ספרא ממוקמות במעליות, בשני בניינים:

- בניין 1 – מוצבות ארבע מצלמות.
- בניין 3 – מוצבות שלוש מצלמות.

נמצא כי כל שבע המצלמות המוצבות במעליות כלל אינן פעילות.

נמסר לביקורת כי פעילות המצלמות בבניין 1 הסתיימה עם מעבר העירייה למערכת IP.

המצלמות בבניין 3 הותקנו במטרה למנוע מקרי ונדליזם שהתרחשו בעבר. הן הותקנו במסגרת שיפוץ המעליות, אולם כדי להפעילן נדרש לפרוס תשתיות חדשות ולהתקין ארון תקשורת וסיב בחדר המעליות.

לביקורת נמסר כי בשל סדרי עדיפויות והעובדה שהלובי בכל בנייני כיכר ספרא ניתן לצפייה במצלמות האבטחה, הוחלט שלא לבצע את העבודות הנדרשות להשגשת המצלמות המותקנות במעליות.

מסקנות

5. אף על פי שהושקעו תקציבים בהתקנת מצלמות במעליות כיכר ספרא, בפועל אין בהן שימוש.

המלצות

7. לבחון אפשרות להשמיש את המצלמות במעליות, או לחלופין להעבירן למקום אחר שבו יהיה אפשר להשתמש בהן.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 7: כל המצלמות במעליות אכן אינן מחוברות מאז שהותקנו מאחר שנדרשת תשתית מיוחדת שאפשר לבצעה רק באמצעות החברה שמתפעלת את המעליות. אין קשר למעבר למערכת IP. ההמלצה תבוצע בשיתוף אגף לוגיסטיקה.

רישום מאגר מידע

ברשות מקומית קיימים מאגרי מידע רבים בתחומים שונים כגון: גבייה, שכר, תשלומים לספקים, חינוך, שירות פסיכולוגי, גני ילדים, שירותי רווחה, כוח אדם, רישוי עסקים, תחבורה וחנייה, תברואה.

המחוקק נתן דעתו להיבטים שונים של אבטחת מידע, והדבר בא לידי ביטוי בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: חוק הגנת הפרטיות) ובחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

חוק הגנת הפרטיות קובע את החובה לרישום מאגרי המידע בפנקס מאגרי המידע. על הרישום לכלול את זהותם של בעל מאגר המידע, המחזיק במאגר ומנהל המאגר, מעניהם בישראל, מטרות הקמת מאגר המידע והמטרות שלהן נועד המידע וכן סוגי המידע שייכללו במאגר.

חוק הגנת הפרטיות מחייב אם כן רישום של מאגר המידע בפנקס המאגרים ובתשלום אגרה בגינו.

נוסף לכך סעיף 8(ב) לחוק הגנת הפרטיות קובע כי "לא ישתמש אדם במידע שבמאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר". כמו כן בסעיף 3.1.1.2.1. להנחיות הרשות להגנת הפרטיות צוין כי "מטרת הצבת המצלמות חייבת להיות מוגדרת באופן חד, ספציפי ומפורש ולאחר שנקבעה המטרה אין להשתמש בצילומים למטרות זרות".

חלק ניכר מההקלטות ממצלמות המעקב נכנס לגדר "מאגר מידע", בשל היותו מידע מזוהה או שניתן לזהויו על אודות אדם, כמשמעותו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות.

סעיף 1.3 לנוהל מצלמות פנימיות קובע כי "כל המצלמות המותקנות כאמור הן חלק בלתי נפרד ממאגר מידע ממוחשב רשום במשרד המשפטים בשם 'מצלמות אבטחה עירוניות', המנוהל ע"י מנהל מחלקת מערכות אבטחה באגף חירום וביטחון מאגר מספר – 700063090".

מבדיקת הביקורת בפנקס מאגרי המידע הממשלתי, עלה כי לעירייה מאגר מידע רשום שכותרתו "מצלמות עירוניות" ושם מספרו 700063090 מ-11.2.2018. להלן נתוני המאגר:

תמונה 12: רישום מאגר המידע בפנקס מאגרי המידע הממשלתי

id	מספר מאגר	מזהה בעל המאגר	שם מלא	שם המאגר	מטרות	סוגי מידע	תאריך רישום המאגר
12582	700063090	500230008	שם מלא עיריית ירושלים	מצלמות עירוניות	ביצוע תפקידים עפ"י דין	נתוני מיקום, אחר רגיש-צילומי אבטחה	Feb 11 2018 5:35PM

נמצא כי אין הפרדה בין מאגר המידע של מצלמות האבטחה העירוניות המוצבות במרחב הציבורי ברחבי העיר לבין מצלמות האבטחה הפנימיות המוצבות במתחם כיכר ספרא ובבניינים המצויים בו. יוער כי מדובר במערכי מצלמות נפרדים, הנצפים על ידי מוקדים עירוניים שונים ושהוקמו למען מטרות שונות.

מסקנות

6. אין הפרדה ברישום מאגרי המידע של מצלמות האבטחה בכיכר ספרא ומצלמות האבטחה הפזורות ברחבי העיר. זאת למרות שהן נצפות על ידי מוקדים נפרדים ומטרותיהן שונות.

המלצות

8. לבחון את הצורך בהפרדת רישום מאגר המידע של מצלמות האבטחה בכיכר ספרא ומצלמות האבטחה במרחב הציבורי ברחבי העיר לשני מאגרים שונים בעלי מטרות שונות, ואולי אף למנות מנהלי מאגרים שונים.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

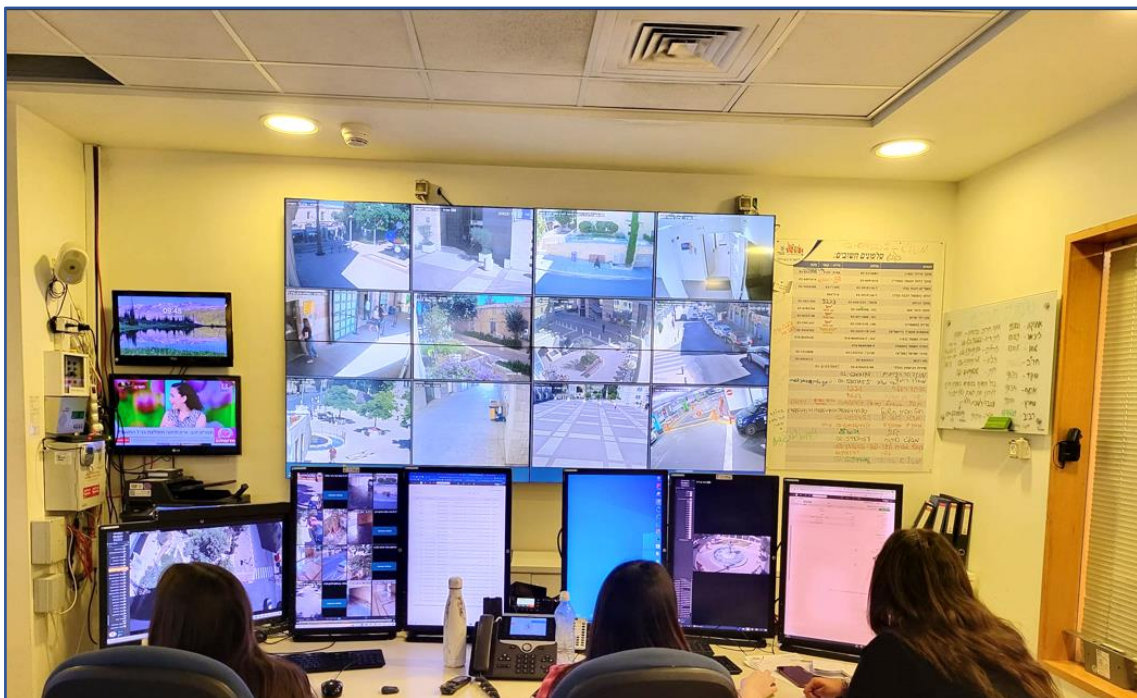
המלצה 8: הנושא נבחן בעבר עם הממונה על אבטחת המידע והוחלט שאין צורך ואין חשיבות בהפרדת המאגרים. ועם זאת הנושא ייבחן שוב בשיתוף הממונה על אבטחת המידע, הממונה על הגנת הפרטיות וגורמים נוספים.

מוקד הביטחון

מנהל אגף חירום וביטחון מסר לביקורת כי עובדי מוקד הביטחון צופים בצילומים מהמצלמות המותקנות בכיכר ספרא – גם החיצוניות וגם הפנימיות – בשונה ממוקד התצפיות העירוני, שעובדיו צופים בצילומי המצלמות המוצבות באזורים הציבוריים בלבד.

להלן תמונה של מוקד הביטחון:

תמונה 13: מוקד הביטחון

לצורך הפעלת מוקד ביטחון, נדרש תיק הפעלה מסודר שיכלול את כל ההנחיות והפעולות שיש לבצע בעת התרחשות אירועים מסוגים שונים הנצפים במצלמות האבטחה, כגון: חדירה למתחם באמצעות טיפוס על גדר חיצונית או התפרעות של מבקר במיקום מרכזי במתחם.

הביקורת קיבלה מסמך שכותרתו "תיק משימה – תצפית ספרא + בית ראש העיר" (להלן: תיק משימה). להלן הגדרות מתיק המשימה:

- **המטרה** – "הגברת תחושת הביטחון בקריית העירייה ובבית ראש העירייה ושמירה על הרכוש העירוני ומניעת נזק ופגיעה בנפש".
- **המשימה** – "איתור כל האירועים המתרחשים בכיכר ספרא ובבית ראש העירייה, ואיתור אירועים בזמן אמת במהלך סריקות יזומות במצלמות והפעלת תגובה ומענה לאירוע".

• השיטה:

- הפעלת תצוגה קבועה – תצפית קבועה ורציפה על הצילומים ממצלמות שהוגדרו כמצלמות אדומות במסך קבוע. התצוגה תוגדר ותעודכן באופן שוטף בידי מנהל המוקד בהתאם לצורך. תיק המשימה מגדיר את המצלמות האדומות הקבועות עבור כל אחת מהמשמרות במוקד הביטחון: בוקר, ערב ולילה.
 - סריקות יזומות לאיתור – סריקות יזומות במצלמות שהוגדרו במסגרת תוכנית הסריקה במטרה לאתר אנשים, חפצים או כלי רכב חשודים, ונדלזים במרחב הציבורי, זיהוי התארגנות וכדומה. תוכנית הסריקה תוגדר ותעודכן באופן שוטף בידי מנהל המוקד בהתאם לצורך.
 - פעולות משלימות – בדיקת תקינות ובדיקת איכות התמונה של המצלמות והעברת דיווח מסודר למנהל המשמרת לגבי מצלמות שאינן תקינות על גבי טופס "דוח ביצוע – תצפית ספרא + בית ראש העיר". תיק המשימה מגדיר את 150 המצלמות הנדרשות לבדיקת תקינות, וכן קובע לאילו מצלמות יש לבצע בדיקת תקינות בכל סוג משמרת.
 - תיעוד ביומן מבצעים – כל פעולה מתועדת במערכת, ובכלל זאת פתיחת משמרת, סגירת משמרת, ביצוע סריקות, איתור אירועים, הנחיות שהועברו וביצוע שחזורים.
- נוסף על כך תיק המשימה מגדיר אירועים שייתכן שהתצפיתנים יצפו בהם, ובהתאם לכך את התגובות והפעולות שהם נדרשים לבצע, למשל: רכב חשוד, אירוע אלימות, אירוע פח"ע וחפץ חשוד.
- הביקורת קיבלה את יומן האירועים של מוקד הביטחון המפרט את כל 2,493 האירועים שרשמו התצפיתנים בשנת 2023 (להלן: יומן האירועים).
- הביקורת שלפה מיומן האירועים את כל האירועים המסווגים כ"איתור במצלמה" ופילחה אותם לפי נושאים. בלוח להלן מוצג הפילוח שעלה מהבדיקה:

לוח 12: אירועים נצפים בשנת 2023

סוג האירוע	מס' אירועים נצפים בשנת 2023
ונדליזם	14
איתור במצלמה – אחר	10
מפגע בטיחות	7
איתור במצלמה – מצלמות	6
כניסה למזרקות	5
אדם חשוד	4
הפגנה	4
אירוע רפואי	3
שימוש באלכוהול/סמים	3
ל"ג בעומר	2
קטטה	2
שריפה	2
רכב חשוד	1
סה"כ	63

נמצא כי מספר האירועים שנצפו על ידי התצפיתנים בזמן אמת במוקד הביטחון נמוך מאוד, ושיעורו כ-2.5% מכלל האירועים המדווחים ביומן האירועים.

מנהל מינהלת קריית העירייה (להלן: מנהל המינהלת) מסר לביקורת שכדי להתגבר על גודלו של מתחם כיכר ספרא ומספר הכניסות והיציאות שבו, יש להשתמש במערכות אנליטיות מתקדמות ומתוחכמות יותר (דוגמת בינה מלאכותית) מאלו שמשתמשים בהן היום. אירועים רבים שקרו בכיכר ספרא היה אפשר למנוע או לפחות לעצור בזמן אמת ולא בדיעבד. להלן שלוש דוגמאות:

- מעבר בין בניינים 1 ו-13** – המחסום במעבר זה נשבר אחת לכמה חודשים, אך רק בדיעבד בבחינת סרטוני מצלמות האבטחה במקום אפשר לזהות מי ביצע את המעשה. אם היו משתמשים באנליטיקה במצלמה המכוונת אל המחסום, היה אפשר לזהות את האירועים בזמן אמת ולעצור אותם טרם גרימת הנזק. בשנים 2021–2023 דווחו 13 תקלות במחסום זה.
- תערוכות בכיכר ספרא** – לעיתים מבוצעים מעשי ונדליזם בתערוכות, אף שהתכנים נבדקים מראש. הוונדליזם לא נצפה בזמן אמת, אלא רק לאחר מעשה.
- גניבות פרחים** – עובדי הניקיון הם הראשונים שמזהים את הגניבה לאחר מעשה ומעדכנים את מוקד הביטחון או מנהל המינהלת. גם גניבות אלו היה אפשר למנוע באמצעות שימוש באנליטיקה המתריעה בזמן אמת.

מסקנות

7. לאור העובדה שמספר האירועים הנצפים בזמן אמת נמוך מאוד יחסית לכלל האירועים המדווחים ביומן האירועים של מוקד הביטחון, עולה החשש שהשימוש במערך המצלמות בכיכר ספרא לא מספיק יעיל וממצה.

המלצות

9. לבחון את יעילות השימוש במערך המצלמות בכיכר ספרא על ידי תצפיתני מוקד הביטחון.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 9: ההמלצה תבוצע.

תקלות במצלמות הפנימיות

הביקורת ביקשה לקבל דוח המפרט את כל התקלות שאירעו במצלמות הפנימיות מחודש ינואר 2023 ועד ל-16.7.2024.

הביקורת קיבלה קובץ שכותרתו "תקלות מצלמות ספרא", הכולל 45 דיווחי תקלות (להלן: קובץ תקלות). עבור כל דיווח בקובץ מצוינים מספר סידורי במערכת, תיאור, זמן פתיחת אירוע וזמן סגירת אירוע, סטטוס וכן הנתונים האלה:

• **אתר:** "ספרא" או "כיכר ספרא".

• **כותרת:**

• "תחזוקה/אחזקה – תקלה".

• "תחזוקה/אחזקה – תקלה רגילה (24 שעות)".

• "תחזוקה/אחזקה – תקלה משביתה (4 שעות)".

• **קטגוריה:** "תחזוקה/אחזקה".

• **תת-קטגוריה:**

• "תקלה".

• "תקלה רגילה (24 שעות)".

• "תקלה משביתה (4 שעות)".

• **סיווג אירוע:** "תחזוקות" או ללא סיווג.

• **סוג תקלה:**

- "בינונית (יש להגיע עד 12 שעות)".
- "משביתה (יש להגיע עד 4 שעות)".
- "רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)".

בלוח שלהלן מוצגים מספר התקלות המדווחות וסיווגן בכל שנה:

לוח 13: תקלות במצלמות פנימיות 1.1.2023–16.7.2024

סוג התקלה	2023	2024 (עד 16.7)	סה"כ
בינונית (יש להגיע עד 12 שעות)	1	0	1
משביתה (יש להגיע עד 4 שעות)	8	3	11
רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)	18	15	33
סה"כ	27	18	45

מבדיקת הביקורת את קובץ התקלות עלו הליקויים האלה:

- בשדה הייעודי לכך לא מוגדרים האתרים המדויקים שבהם אירעה התקלה, אלא בכל הדיווחים צוין "ספרא" או "כיכר ספרא" ללא הבחנה. המשמעות היא שאי-אפשר לערוך בדיקה לאיתור תקלות חוזרות בבניינים או אתרים מסוימים.
- לא מקפידים להזין את סיווג האירוע, "תחזוקות", בשדה הייעודי לכך: בתשעה מתוך 45 דיווחים (20%) השדה נותר ריק. המשמעות היא שבמקרה של שליפה מהמערכת של דוח אירועים המסווגים כ"תחזוקות" לא יתקבלו 20% מהאירועים.
- כל תקלה מסווגת בשלוש קטגוריות: כותרת, תת-קטגוריה וסוג תקלה. אולם בפועל אין התאמה ביניהן ואופן הדיווח אינו עקבי. להלן דוגמאות:

לוח 14: דוגמאות לתקלות

מס' דיווח	כותרת	תת-קטגוריה	סוג תקלה
495075	תחזוקה/אחזקה – תקלה	תקלה	רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)
550752	תחזוקה/אחזקה – תקלה רגילה (24 שעות)	תקלה רגילה (24 שעות)	רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)
511140	תחזוקה/אחזקה – תקלה	תקלה	משביתה (יש להגיע עד 4 שעות)

מס' דיווח	כותרת	תת-קטגוריה	סוג תקלה
570461	תחזוקה/אחזקה – תקלה משביתה (4 שעות)	תקלה משביתה (4 שעות)	משביתה (יש להגיע עד 4 שעות)
515289	תחזוקה/אחזקה – תקלה	תקלה	בינונית (יש להגיע עד 12 שעות)

- לדיווח התקלה הבינונית היחידה בקובץ התקלות, שמספרו 515289, לא הוזן מועד סגירת האירוע. זאת למרות שהסטטוס שלו הוא "סגור".
- 32 מתוך 45 התקלות טופלו לאחר יותר מיומיים, זאת למרות שמשך הטיפול בתקלה רגילה, שהוא הארוך ביותר, עומד על 24 שעות עד להגעת הטכנאי. להלן לוח המציג מספר דוגמאות חריגות:

לוח 15: זמני טיפול בתקלות

מס' דיווח	זמן פתיחת אירוע	זמן סגירת אירוע	משך הטיפול בתקלה (ימים)	סוג תקלה
619753	10.4.2024	27.5.2024	47	רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)
589318	25.12.2023	22.1.2024	28	רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)
633505	3.6.2024	20.6.2024	17	רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)
495075	3.5.2023	19.5.2023	16	רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)
535525	22.7.2023	7.8.2023	16	רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)
535250	21.7.2023	2.8.2023	12	רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)
594202	11.1.2024	22.1.2024	11	רגילה (יש להגיע עד 24 שעות)
475886	2.4.2023	11.4.2023	9	משביתה (יש להגיע עד 4 שעות)

מסקנות

8. מכיוון שמתכונת דיווחי התקלות במערכת אינה אחידה ומדויקת, אי-אפשר לערוך מעקב ובקרה נאותים בדבר משך הטיפול בתקלות, לרבות איתור תקלות חוזרות.

המלצות

10. להקפיד לעדכן את דיווחי התקלות במערכת באחידות ועקביות ולכלול את כל הפרטים הנדרשים, שיסייעו בעריכת סינונים לשם ביצוע מעקב ובקרה.
11. לערוך מעקב ובקרה יומיים בכל הנוגע לזמני הטיפול בתקלות.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 10: ההמלצה תבוצע.

המלצה 11: ההמלצה בביצוע.

פרק תשיעי

מיגון הבניינים

מיגון פיזי לבניינים

מעגל המיגון הפיזי לבניינים בכיכר ספרא מבוסס על התקנה של סורגים ומדבקות למניעת שבירת חלונות, וזאת במענה לשני היבטים:

- **מיגון למניעת פריצה:** התקנה של סורגים ומגבילי פתיחה בכל החלונות שכיום אפשר לפתוח ולחדור דרכם לבניינים – בבניינים 2, 9, אומנויות ומבקרת העירייה.
- **מיגון למניעת שבירת חלונות:** הדבקת מדבקות נגד ניפוץ בכל החלונות בקומות הקרקע – בכל בנייני קריית העירייה.

בשנת 2021 התקינה מינהלת קריית העירייה באמצעות הקבלן ג' לחלונות בבניינים 1 ו-3 ובמסעדת העובדים את המיגונים האלה: ציפוי בטיחות חיצוני בהדבקה על חלונות ומעקות זכוכית להגנה מתאונה ושבר ספונטני וכן ציפוי מגן שמש חיצוני דוחה חום בכ-88% וחוסם קרינה ב-99.9%, כהה כלפי פנים ורפלקטיבי כלפי חוץ. כל זאת בעלות של 77,371 ש"ח.

בשנת 2020 התקינה העירייה באמצעות הקבלן ת' בבניין 13 סורג שקוף קבוע ישר בעובי 10 מ"מ, כנגד פריצה למוסדות, בעלות של 13,270 ש"ח. נוסף לכך בשנת 2021 התקינה העירייה באמצעות הקבלן א' סורגים לחלונות בבניין 2, בעלות של 46,638 ש"ח.

בלוח שלהלן מרוכזים נתוני המיגון הפיזי שהותקן בבנייני כיכר ספרא ועלויותיו:

לוח 16: מיגון פיזי בבנייני כיכר ספרא

מס' בניין	סוג המיגון	מס' חשבוניות	תאריך חשבונית	סכום לא כולל מע"מ (ש"ח)
1	מדבקות לחלונות ומעקות זכוכית	5001	13.7.2021	53,104
3				
מסעדת העובדים		5153	31.10.2021	24,267
2	סורגי ביטחון שקופים	10389	11.7.2021	46,638
13		012537	31.10.2020	13,270
סה"כ				137,279

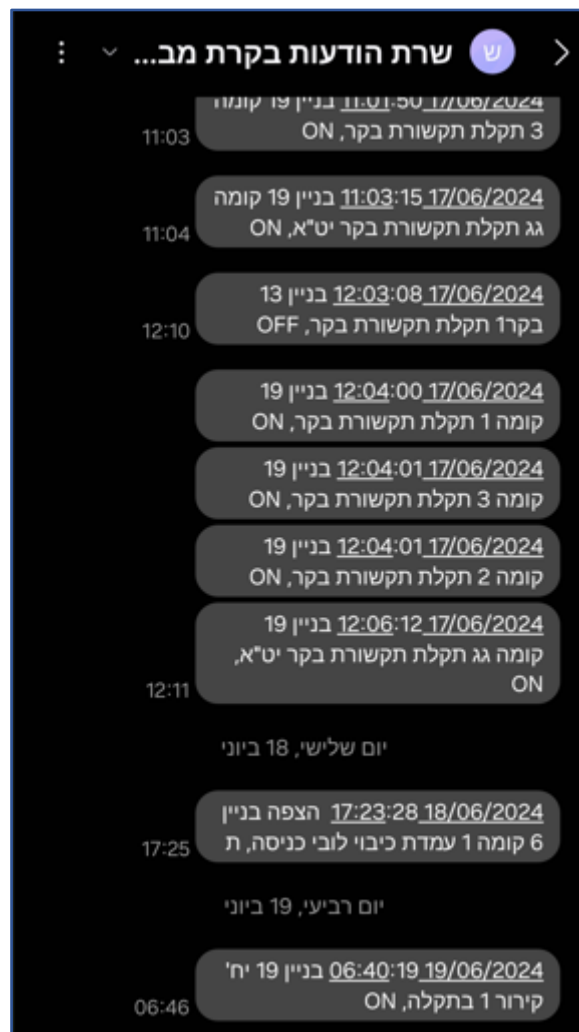
מערכות בטיחות

אגף חירום וביטחון פועל בממשקי עבודה עם מינהלת קריית העירייה, שאמונה על תפעול ותחזוקה של חלק גדול מהמערכות הטכנולוגיות בכיכר ספרא הנוגעות לבטיחות, לרבות תקצובן. מינהלת

קריית העירייה שוכרת את שירותיה של חברת ת' במסגרת הסכם ההתקשרות שנחתם עימה למתן שירותי תחזוקה עבור מתחם כיכר ספרא במכרז מספר 143.2022.

מנהל המינהלת מסר לביקורת כי כלל המערכות מדווחות למחשב שליטה מקומי המאפשר עריכת בקרה על ההתרעות המתקבלות מהן. כשמתקבלת התרעה, נשלח מסרון (SMS) למספר גורמים כדי לוודא שהאירוע יטופל בהקדם. להלן דוגמאות להתרעות המתקבלות במסרונים מהמערכת:

תמונה 14: התרעות במסרונים

חברת ת' מפעילה מוקד תחזוקה האמון על הטיפול בהתרעות בשעות היום. בשעות הערב והלילה כוננים מטעם החברה מקבלים את המסרונים מתוקף תפקידם כאחראים על הטיפול באירוע. ההתרעות מהמערכת נשלחות גם למוקד הביטחון של כיכר ספרא.

הביקורת קיבלה מסמך שהעבירה מינהלת קריית העירייה לאגף חירום וביטחון, ובו מוגדרים סוגי התקלות הדחופות שבגינן נדרש לפנות למוקד התחזוקה של ת' או לכונן, על פי שעות היממה (ראונספח 3 – "פנייה למוקד אחזקה").

הביקורת סקרה את המערכות שעליהן אמונה מינהלת קריית העירייה, והן מפורטות להלן.

מערכת גילוי אש

מינהלת קריית העירייה משתמשת במערכת גילוי אש המשלבת שתי מערכות גילוי אש שהותקנו לאורך השנים על ידי שתי חברות. כל חברה היא ספק יחיד של המערכת שלה, ואי-אפשר לרכוש שירותי תחזוקה ותיקונים מחברה אחרת עבור המערכת שהתקינה:

מערכת "סימפלס" – ב-23.3.2020 התקשרה העירייה באמצעות ת' עם חברת א' בהסכם למתן שירות למערכת גילוי וכיבוי אש.

סעיף 1.1 להסכם קובע: "תוקף חוזה זה הוא לשנה אחת החל מ-1.1.2020. בתום כל שנה יוארך החוזה אוטומטית לתקופה נוספת של שנה, אלא אם הודיע צד אחד למשנהו בכתב לפחות 60 יום לפני תום כל שנה כלשהי כי תוקף החוזה יפקע בתום אותה שנה."

להלן השירותים שחברה א' התחייבה לספק לעירייה:

- ביקורת שגרתית של מערכת גילוי וכיבוי האש, שתבוצע פעמיים בשנה.
- היענות לפניות העירייה לתיקון תקלה במערכת, כולל החלפת פריטים פגומים.
- ב-24.7.2023 חתמה ת' עם א' על נספח להסכם ההתקשרות המגדיר זמני מענה לטיפול בתקלות. לפי הנספח, א' מתחייבת להיענות לקריאות שאינן מוגדרות כדחופות תוך 24 שעות מהקריאה. במקרים של קריאה דחופה או משביתה, שתוגדר ככזו על ידי ת', זמן ההגעה לטיפול בתקלה הוא עד ארבע שעות מהקריאה.

מנהל המינהלת מסר לביקורת כי מערכת סימפלס מחוברת ל-14 בניינים.

מערכת "סוילקו" – ב-27.2.2022 התקשרה ת' בשם העירייה עם חברת ס' למתן שירותי מערכת גילוי אש. בהסכם הוגדרה תקופת ההתקשרות ל-12 חודשים מ-1.3.2022 ועד ל-28.2.2023.

לפי ההצעה של ס' לת', השירות השנתי כולל:

- ביקורת שגרתית פעמיים בשנה, שתכלול בדיקת תקינות של המערכות כולל הפעלת מערכת צופרים וגלאים.
- היענות לפניות לתיקון תקלות במערכת תוך 24 שעות מהקריאה.

ב-13.6.2023 נחתם נספח להסכם, ולפיו הואיל ות' זכתה מחדש במכרז של עיריית ירושלים, מוסכם כי כל התחייבויות ת' לעירייה כפי שמופיעים בהסכם יחולו "גב אל גב" בתחום אספקת השירותים הרלוונטיים. הזמנת הרכש מ-1.6.2023 עמדה על 8,892 ש"ח לשנה, בחלוקה ל-12 חודשים.

מנהל המינהלת מסר לביקורת כי מערכת סוילקו מחוברת לבניין 11 (ברחוב יפו 17) ולחניון בצלאל החדש.

כמו כל מערכות הבטיחות, שתי המערכות – סימפלס וסוילקו – מדווחות למחשב שליטה מקומי המאפשר עריכת בקרה על ההתרעות המתקבלות מהן.

מערכת גילוי האש (המשולבת משתי המערכות כאמור) המותקנת בכיכר ספרא כוללת מעל 3,510 גלאים מסוגים שונים, והיא מתריעה על גילוי אש ועשן. חלק מהמערכות אזוריות (מתקבלת התרעה מאזור מסוים), וחלקן "כתובתיות" (כלומר ההתרעה המתקבלת היא ברמת הגלאי – חדר).

ההתרעות מתקבלות באמצעות מסרונים הנשלחים לרשימת תפוצה שהוגדרה מראש וכוללת את אגף חירום וביטחון, מחלקת תחזוקה במינהלת קריית העירייה, מוקד הביטחון, החברה המתפעלת את המערכת ועוד.

למערכת יש ממשקים עם מערכת השליטה והבקרה העירונית המשמשת את המוקד העירוני, ובעת התרעה מופעלים במוקד נצנים וצפופים עד שההתרעה מטופלת.

לביקורת נמסר שכמעט בכל יום מתקבלת התרעה, בעיקר עקב גלאים תקולים או מזוהמים. ועם זאת קרו אירועי אמת רבים שהמערכת איתרה ואפשרה לעירייה לפעול טרם נגרם נזק משמעותי.

המערכת מקושרת לדלתות אש ויציאות חירום. ברגע שהמערכת מזהה גילוי אש משני גלאים, היא משחררת את נעילת יציאות החירום. אנשי התחזוקה עברו הדרכה לטיפול במצבי חירום, ולאחר תום אירוע עליהם לסייר בבנייני כיכר ספרא ולסגור את כל דלתות החירום הפתוחות.

פעם בשנה נערכת בדיקת אינטגרציה בבניינים שבהם מותקנת מערכת מורכבת, כדי לוודא שהמערכת פועלת כראוי עם כל הממשקים שלה למערכות נוספות, כגון פתיחת דלתות החירום וכיבוי מערכות מיזוג אוויר.

הביקורת ביקשה לקבל את בדיקות האינטגרציה שנערכו למערכת גילוי האש בשנת 2023. להלן פירוט הבדיקות שהתקבלו עבור לוח פיקוד הכבאים (מקרא: ✓ – נבדק ונמצא תקין, ✗ – לא נבדק, - – נבדק בידי מהנדס חשמל של העירייה. יש להגיש דוח נפרד):

לוח 17: בדיקות אינטגרציה – מערכת גילוי אש – לוח פיקוד כבאים

רכיבים	בניין 1	בניין 3	בניין 7	בניין 10
מערכת כריזה	✓	✓	✓	✓
רכזת גילוי	✓	✓	✓	✓
מפסק ניתוק חשמל	✗	✗	✗	✗
מפסקי הפעלה לשליטה במפוחים לשחרור עשן	✓	✓	-	-
מספק חלונות שחרור עשן	✓	✓	✓	✓
מפסק שליטה בגרטור חירום	✗	✗	✗	✗

נוסף לבניינים אלו, נערכו בדיקות אינטגרציה בחניון בצלצל ובחניון כיכר ספרא.

מנהל המינהלת מסר לביקורת כי בנוגע לבדיקת מפסק ניתוק חשמל ומפסק שליטה בגרטור חירום בבניינים 1, 3, 7, ו-10, המועד לביצוע בדיקת ניתוקים על ידי מהנדס חשמל נקבע ל-25.6.2024. וזאת, לדבריו, כדי לא להפריע לשגרת העבודה בעירייה, אולם היעדר האישור אינו מעכב את מתן ההיתר מכיבוי אש.

בסיכום בדיקת האינטגרציה של בניין 7 צוין כי "משטר ההפעלות של מערכות בטיחות האש לא מתאימות להוראת נציב 536". להלן הממצאים שעלו בבדיקה:

- רגש הזרימה בקומת המרתף אינו מדווח לרכזת הגילוי באופן תקין. נדרש לחוות את הרגש לרכזת הגילוי של מבנה מספר 7 כך שיופעלו כל ההתרעות בהתאם למשטר ההפעלות.
 - רגש הזרימה מדווח לרכזת גילוי ראשית על אזעקת אש בחניון ספקים (טעות).
- ב-25.2.2024 ערכה אפקון בדיקה בבניין 7 והתקלה טופלה.

הביקורת קיבלה ממערכת גילוי האש דוח המפרט את 3,510 ההתרעות שהתקבלו במערכת בשנת 2023. להלן המיקומים שבהם התקבלו עשר התרעות ומעלה בשנה זו:

לוח 18: התרעות במערכת גילוי האש

מס' התרעות	מיקום או סוג ההתרעה
13	בניין 1 קומה 0 חדר מחשב 44 מתחת לרצפה
12	בניין 1 קומה 0 ארכיון היסטורי 302
11	NETWORK SIGNAL SILENCE
10	בניין 1 קומה 0 ארכיב רישוי בנייה 504
10	בניין 4 קומה 4 גלאי פתח גישה לגג

מערכת גילוי הצפה

הצפה שאינה מטופלת בסמוך לפריצת המים עלולה לגרום לנזקים מרחיקי לכת שהטיפול בהם כרוך בעלויות גבוהות.

בכיר ספרא מותקנים ברחים, מערכות שתייה וברי מים רבים, ועל כן הותקנה מערכת גילוי הצפה מתוך הבנה שקיים פוטנציאל נזק משמעותי.

ב-1.3.2023 התקשרה העירייה עם חברת ג' במסגרת זכייתה במכרז מסגרת מספר 209.2022 לביצוע עבודות בנייה, שיפוצים ותחזוקה במבני העירייה.

בהסכם נקבעה תקופת ההתקשרות ל-12 חודשים מ-1.3.2023 ועד ל-29.2.2024 עם מסגרת תקציבית שנתי של 15 מיליון ש"ח לא כולל מע"מ. תקופה זו הוארכה בשנה נוספת מ-1.3.2024 ועד ל-28.2.2025 במסגרת תקציבית דומה.

במסגרת ההסכם, ב-24.4.2023 רכשה העירייה מג' גלאי הצפה וחיבורים נלווים בעלות של 424,008 ש"ח.

מערכת גילוי ההצפה בכיר ספרא כוללת גלאים רבים הצמודים למקורות מים ברחבי הכיכר, לרבות ארונות כיבוי אש, מטבחים, ברי מים מסוגים שונים ועוד.

למערכת יש ממשק ישיר עם מערכת הבקרה של מינהלת קריית העירייה, וההתרעות מתקבלות באמצעות מסרונים. חברת התחזוקה של המינהלת אמונה על תחזוקת המערכת.

מנהל המינהלת מסר לביקורת כי התרעות מהמערכת מתקבלות לעיתים קרובות, והנזילות מטופלות בהקדם בזכות הגילוי המוקדם של המערכת.

הביקורת קיבלה דוח ממערכת גילוי ההצפה, ובו מפורטות 14,730 ההתרעות שהתקבלו מהמערכת בשנת 2023. להלן ניתוח הביקורת על אודות המקומות שמהם התקבלו התרעות ומספר ההתרעות שהתקבלו מכל מקום בשנת 2023:

לוח 19: התרעות ממערכת גילוי הצפה בשנת 2023

מס' התרעות	מיקום ההתרעה
3,674	בניין 8 קומה 3 מטבח
2,842	בניין 7 קומה 2 שירותי גברים
1,950	בניין 8 קומה 1 שירותים ליד השומר
1,814	בניין 7 קומה 3 כיבוי אש בלובי
1,642	בניין 8 קומה 5 כיבוי אש
1,424	בניין 7 קומה 3 שירותי נשים
494	בניין 8 קומה 4 מטבח
388	בניין 8 קומה 1 מטבח
207	בניין 7 קומה 0 כיבוי אש ליד חדר משאבות
92	בניין 8 קומה 3 כיבוי אש
84	בניין 8 קומה 2 חדר תקשורת
40	בניין 1 קומה 0 אזור מעברים שירותים ליד פיקוח חנייה
14	בניין 1 קומה 2 מטבח גדול
10	בניין 1 קומה 0 אזור מעברי, קולר, לובי מעליות
55	20 מקומות שהתקבלו בהם פחות מ-10 התרעות
14,730	סה"כ

מבדיקת הביקורת עלה כי יש מספר מקומות בכיכר ספרא שמהם התקבלו מאות ואלפי התרעות הצפה בשנת 2023. המשמעות היא כי יש מקומות שנדרש בהם תיקון או שיפור של מערכת המים, או לחלופין מערכת המים תקינה אולם החיישן של מערכת גילוי ההצפה אינו תקין.

מסקנות

1. המספר הרב של ההתרעות ממערכת גילוי ההצפה מעיד על כך שיש מקומות בבנייני כיכר ספרא שנדרש בהם תיקון של מערכת המים, או לחלופין יש במערכת חיישנים שאינם תקינים.

המלצות

1. לבחון את מערכת המים וגלאי מערכת גילוי ההצפה במקומות שהתקבלו מהם התרעות רבות בשנת 2023, וזאת כדי לבצע את התיקונים הנדרשים.

תגובת המבוקרים

מינהלת קריית העירייה

המלצה 1: מינהלת קריית העירייה מחליפה את מערכות המים בעירייה בהתאם לצרכים והקצאות תקציב. הסיבה לריבוי ההתרעות היא ביצוע ניקיון בחדרי השירותים בידי אנשי הניקיון. לאחר שהוסבר לעובדים אופן הניקוי בקרבת הגלאים, חלה ירידה חדה במספר ההתרעות. כפי שציינה הביקורת, המערכת עובדת נהדר ומנעה נזקים רבים בבנייני העירייה וכפועל יוצא מכך הביאה לחיסכון כספי.

מערכת תאורת חירום

בכיכר ספרא יש מעל 1,800 גופי תאורה מסוגים מגוונים המאירים בניינים ואזורים שונים בכיכר. בשנת 2017 הותקנה בכיכר ספרא, באמצעות מכרז של משכ"ל, מערכת תאורת חירום המחוברת לתקשורת ומופעלת באופן ממוחשב. רבים מגופי התאורה בכיכר ספרא (לרבות בחניון) מחוברים למערכת, אולם לא כולם.

העלות המקורית להתקנת המערכת עמדה על 1,521,423 ש"ח לא כולל מע"מ, ובהמשך אושרה בוועדת השלושה הגדלה בסך 38,874 ש"ח. עלות התקנת המערכת עומדת על 1,825,548 ש"ח כולל מע"מ.

מערכת הבקרה של מערכת תאורת החירום מאפשרת ביצוע בדיקות אוטומטיות בהתאם לדרישות תקן IEC 62034 ובלוחות זמנים שהעירייה קובעת.

לפי הוראות התפעול והתחזוקה של המערכת, יש לתזמן את מערכת הבקרה לביצוע בדיקות תקינות לגופי החירום באופן הבא:

- בדיקת תפקוד (פונקציונאלית) – אחת לארבעה שבועות.

- בדיקת משך זמן הפעולה – אחת ל-52 שבועות.

לביקורת נמסר כי תאורת החירום בכיכר ספרא מיטבית וברף גבוה, זאת מאחר שעוצמת התאורה הנדרשת חושבה בעת התקנת המערכת בידי מהנדס.

בכל בנייני כיכר ספרא נערכת בדיקה שנתית של מערכת החשמל על ידי רשות הכבאות וההצלה לצורך קבלת אישור תקינות מערכת החשמל ותאורת חירום. הביקורת קיבלה את אישורי התקינות של כל הבניינים מחודש פברואר 2024.

כמו כן פעם בשנה נערכת בדיקה נוספת למערכת, שבמסגרתה מתקבל פלט עם רשימת הנורות והמצברים התקולים.

יצוין כי העירייה משתמשת במערכת תאורת החירום בעיקר במקרים שנדרשת הורדת חשמל יזומה.

גנרטורים

גנרטור הוא מכשיר שמשתמש באנרגיה סיבובית כדי לייצר חשמל. הגנרטור ממיר אנרגיה מכנית לאנרגיה חשמלית. הפעולה נעשית על ידי שימוש במקורות אנרגיה כמו בניין או דיזל, שמאפשרים לסובב מנוע.

גנרטור משמש למקרים שבהם אין גישה לרשת החשמל או שהנגישות מוגבלת ופגומה וכן במקרים שיש צורך בחשמל קבוע שאינו נפסק, אך רשת החשמל לא מסוגלת לספק בשל תקלות והפסקות חשמל רבות.

להלן פירוט הבניינים בכיכר ספרא שמותקנים בהם גנרטורים, כפי שמסר לביקורת מנהל המינהלת:

לוח 20: גנרטורים

בניין	קומה	סוג ופירוט	הספק (KVA)
3	-1	גנרטור מספר 3 S-16613 טלמניע	1,000
	-1	גנרטור מספר 4 S-16612 טלמניע	1,000
	-2	גנרטור ליד בניין 5, משרת את מוקד 106 וחמ"ל עירוני וצבאי שמרלינג	232
7	גג	שמרלינג דגם S-16615	50 (כולל מיכל סולר 150 ליטר)

מיגון טכנולוגי לבניינים

כ-25% ממתקפות הסייבר בעולם בשנת 2019 הופנו כנגד רשתות ביטחון המופרדות מרשת המחשוב ומהאינטרנט, ובהן בקורות כניסה, מצלמות, גלאים, מערכות גדר אלקטרוניות, חניונים, תאורה, מיזוג, ספרינקלרים וכדומה. ככל שרשת הביטחון גדולה ומורכבת יותר, כך גם החשיפה שלה לפרצות פוטנציאליות גבוהה יותר מאחר שיש בה מספר רב יותר של מצלמות, גלאים, תוכנות, נקודות קצה, ממשקים, ספקים וכדומה.

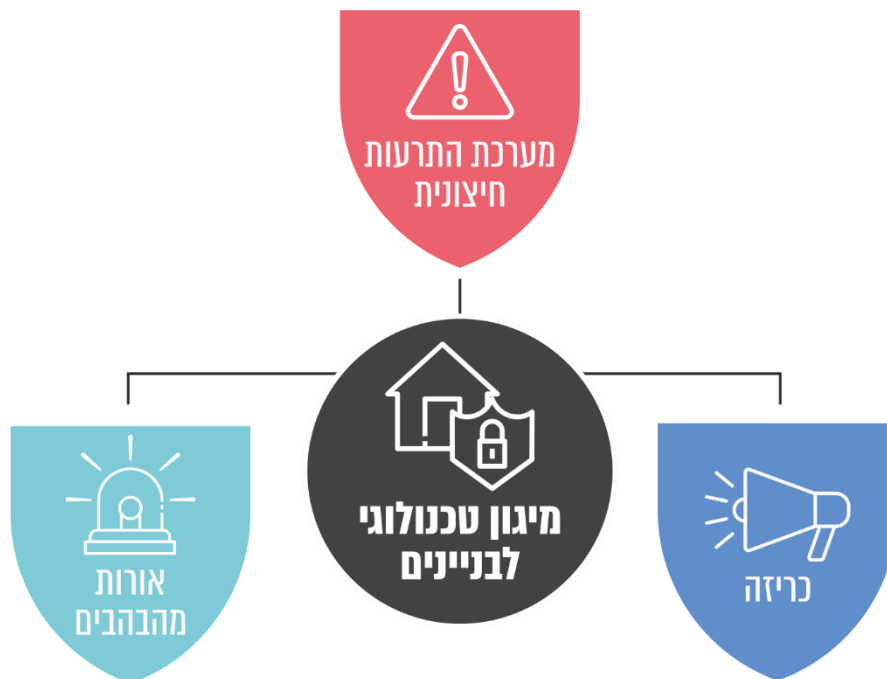
ארגון נדרש לקיים מיפוי ראשוני, מקיף ומדויק של כלל הרכיבים ברשתות הקריטיות, לרבות ברשתות הביטחון, ליישר קו, ומנקודה זו ואילך לנטר בזמן אמת כל שינוי, חריגה או כשל בהם. בכך הארגון מבטיח את יכולת ההתרעה המיידית ואת יכולת התגובה המהירה לאירוע סייבר.

בכל הנוגע למיגון הטכנולוגי ולמערכות ביטחון לבנייני כיכר ספרא, הביקורת קיבלה מצגת שערך מנהל מחלקת ביטחון וקב"ט העירייה לשעבר, שכותרתה "אבטחת קריית העירייה" (להלן: תפיסת

האבטחה). מצגת תפיסת האבטחה מציגה את התפיסה החדשה למיגון כיכר ספרא והאמצעים הנדרשים למען מימושה.

על פי תפיסת האבטחה, המיגון הטכנולוגי לבניינים כולל שלושה רבדים:

תרשים 16: רובדי המיגון הטכנולוגי

מערכת התרעות חיצונית

יש גלאים חיצוניים מסוגים שונים המאפשרים קבלת התרעה בזיהוי מגע או תנועה. להלן דוגמאות לארבעה אמצעי התרעה חיצוניים:

תרשים 17: אמצעי התרעה חיצוניים

גלאי קרן – מיועד להתקנה באזורים רחבים או בעלי תקרות גבוהות ומורכב משני חלקים – משדר (פלט) ומקלט (קלט) של אינפרא אדום העובדים יחדיו. כל חלק מותקן מצד אחד של החלל, ושניהם יחד פועלים באופן שוטף ויוצרים קרן אינפרא אדום שאינה נראית לעין, תוך שידור המידע גם למערכת. כאשר עובר דרך הקרן עשן, עוצמת האינפרא אדום פוחתת ומפעילה את הגלאי, לפי מספר רמות עשן ולפי מהירות תגובה. גלאים אלו יכולים להתאים למרחק של 50 או 100 מטר, וישנם אף גלאי קרן חיצוניים המותאמים לחצר הנכס, ויפעלו למרחק של עד 200 מטר.

גלאי וילון – יכול להיות חיצוני או פנימי. מותקן בצידי החלונות ומיועד לכסות את השטח כמו וילון, בזווית גילוי צרה מאוד. מצויד בחיישן אינפרא אדום פסיבי וחיישן דופלר, מוגן באמצעות תכונת "אנטי-מסקינג" אקטיבית המאפשרת גילוי והתרעה גם בשל ניסיון להסתיר את שדה ראייתו הקרוב ביותר (כיסויו) של הגלאי. גלאי וילון הוא פתרון טוב להתרעת פריצות דרך חלונות, כאשר הוא מבחין בשינוי הטמפרטורה של החלון ומפעיל את האזעקה.

גלאי נפח – גלאי נפח פנימי עובד באמצעות שליחה של שתי קרני אור, קרן אור עליונה וקרן אור תחתונה, והוא מזהה תנועות חשודות על ידי זיהוי הטמפרטורה שמשתנה בחדר. גלאי זה מומלץ להתקנה במרחבים סגורים.

לחצן מצוקה – מאפשר ללחוץ עליו כדי ליצור קשר עם מוקד מצוקה כשנתקלים בבעיה או במצב הדורשים התערבות מצד גורם חיצוני. שימוש בלחצני מצוקה נפוץ אצל קשישים בעיקר, ולמעשה זהו ערוץ יצירת קשר עם מוקד מצוקה במקרה הצורך. כיום יש מגוון רחב של לחצני מצוקה, וכולם מחוברים אל מוקד מצוקה ראשי, המקבל את הקריאות ודואג להיענות להם.

מבדיקת הביקורת עלה כי העירייה לא משתמשת במערכת התרעות חיצונית לבנייני כיכר ספרא. הביקורת קיבלה קובץ המציג תכנון של מערכות התרעה חיצוניות בחלוקה לבניינים כדלקמן:

לוח 21: תכנון מערכות התרעה חיצוניות

בניין	רכות	גלאי קרן	גלאי וילון	גלאי נפח	אינדיקציה	לחצן מצוקה	צופר ונצנץ
1	2	15	0	1	4	5	4
2	1	1	5	0	0	1	2
3	1	8	0	0	0	1	4
4	1	2	1	0	0	1	2
5	1	0	1	0	1	0	2
6	1	0	1	1	0	0	2
7	1	3	0	0	0	1	1
8	1	0	2	0	0	1	2
9	1	6	1	0	0	0	0
10	1	0	0	1	1	1	2

בניין	רכזת	גלאי קרן	גלאי וילון	גלאי נפח	אינדיקציה	לחצן מצוקה	צופר ונצנץ
11 יפו 17	1	0	0	0	2	0	1
12 אומנויות ומבקר - יפו 19	2	2	0	3	2	2	2
13	1	5	2	0	0	1	4
14 אגף אכיפה ושיטור	0	0	0	0	0	0	0
סה"כ	15	42	13	6	10	14	28

מסקנות

2. אף שלרשות אגף חירום וביטחון עומדים תקציבים ייעודיים לאבטחת קריית העירייה ותחזוקת אמצעי האבטחה, לא הותקנו מערכות ההתרעה החיצוניות, שעשויות לסייע בהגברת האבטחה.

המלצות

2. בהתאם לתוכנית שהוצגה לביקורת, להתקין בבנייני העירייה מערכות התרעה חיצוניות וגלאים שישמשו את כוחות האבטחה בשעות הלילה כשאין פעילות במתחם.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 2: ההמלצה תבוצע.

אורות מהבהבים

על פי תפיסת האבטחה, על העירייה להציב אורות מהבהבים (צ'קלקה או צופר ונצנץ) בנקודות מפתח, והם יופעלו בידי התצפיתנים בעת הצורך ליצירת הרתעה, למשל כשצופים בזמן אמת באירוע חריג (דוגמת נדלנים) ומבקשים להזהיר את מבצעי העבירה.

תמונה 15: דוגמאות לאורות מהבהבים

בפועל, כפי שמסר לביקורת מנהל המינהלת, למערכות הבטיחות השונות, ובהן מערכת גילוי וכיבוי האש, יש אורות מהבהבים במיקומים ייעודיים כחלק מדרישות מכון התקנים. מטרתם של אורות אלו היא להתריע בפני הסביבה בעת קבלת התרעה ממערכת כיבוי האש.

במסגרת התוכנית של אגף חירום וביטחון להתקנת מערכות התרעה חיצוניות, נכללת גם התקנת אורות מהבהבים כחלק מהמערכות.

אף על פי שחלק מתפיסת האבטחה של כיכר ספרא נוגע להתקנת אורות מהבהבים כאמצעי הרתעה, העירייה טרם התקינה אורות אלו.

מסקנות

3. העובדה שלא הותקנו האמצעים שנקבעו בתפיסת האבטחה, משמעותה כי האבטחה כיום בכיכר ספרא אינה שלמה.

המלצות

3. לבחון נחיצות התקנת אורות מהבהבים בכיכר ספרא כחלק מתפיסת האבטחה. אם יוחלט שהתקנתם נחוצה, ראוי להתקין את האורות המהבהבים ולתדרך את המאבטחים על מתכונת השימוש. אם יוחלט שהתקנתם אינה נחוצה, ראוי לעדכן בהתאם את תפיסת האבטחה של כיכר ספרא.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

המלצה 3: ההמלצה תבוצע.

כריזה

ב-21.2.2022 חברת ת', המספקת שירותי תחזוקה למבנים ומערכות אלקטרומגנטיות עבור מינהלת קריית העירייה, התקשרה עם חברת ט' בהסכם מסגרת לאספקת שירותי תחזוקה למערכת כריזה.

נספח א' להסכם מגדיר את השירותים שמספקת ט' לעירייה:

1. תיקון תקלות בתוך שמונה שעות מפתיחת הקריאה.
 2. תיקון כל הליקויים והתקלות שיתגלו במערכת, למעט פגמים ונזקים הנגרמים מבלאי שאינו סביר או חבלה.
 3. עריכת ביקורת תקופתית לציוד המרכזי אחת לשנה ומתן טופס אישור תקינות ועמידה במפרט 160 בתום ביצוע הביקורת.
- תקופת ההתקשרות נקבעה לשנה מ-1.1.2022 ועד ל-31.12.2022. עלות השירותים היא 16,340 ש"ח לא כולל מע"מ. ההסכם הוארך כמה פעמים עד ל-30.9.2025.
- במהלך שנת 2023 רכשה העירייה מט' מערכת כריזה חדשה כדי לשדרג את מערכת הכריזה הקיימת. עלות השדרוג הייתה 196,727 ש"ח.
- מנהל אגף חירום וביטחון מסר לביקורת כי במהלך תקופת הביקורת הותקנה בכיכר ספרא מערכת הכריזה החדשה. מערכת הכריזה פועלת גם בתוך כל אחד מהבניינים וגם מחוצה להם. המערכת יכולה לכרוז בכל כיכר ספרא או באזורים מסוימים בלבד, לשלב הודעות מוקלטות מראש וכדומה.
- מערכת הכריזה תוכננה כך שתוכל לשמש את העירייה הן להודעות שבשגרה (למשל הודעה על אירוע מרכזי במתחם) והן להתרעות באירוע חירום.
- מאז שהותקנה לפני מספר חודשים, נעשה שימוש במערכת מדי פעם לעניינים שבשגרה כדי לוודא תקינותה בכל עת.
- בסיס המערכת ממוקם בבניין 3 אצל צוות התחזוקה. בידי אגף חירום וביטחון האפשרות להשתמש במערכת ולכרוז משני מקומות בלבד: מוקד הביטחון ומשרדו של מנהל האגף.
- נמצא כי מערכת הכריזה אינה משמשת כאמצעי טכנולוגי למיגון הבניינים בכיכר ספרא, שכן אינה מקושרת למצלמות הפרוסות ברחבי המתחם. יצוין כי גם אם התצפיתנים היו יכולים לכרוז ממוקד הביטחון, לא היה אפשר להשמיע את הכריזה רק במקום המדויק שבו זוהה אירוע, אלא באזור או בניין מסוימים כפי שהוגדרו במערכת.

מסקנות

4. מערכת הכריזה הקיימת בעירייה אינה מסייעת באבטחה של כיכר ספרא ושל עובדי העירייה והמבקרים הנמצאים בה.

המלצות

4. לבחון שילוב מערכת כריזה גם במצלמות האבטחה המוצבות בכיכר ספרא והנשלטות על ידי מוקד הביטחון, כדי שיהיה אפשר להשתמש במערכת למניעת אירועים כגון ונדליזם ואלימות בעת התרחשותם.

תגובת המבוקרים

מנהל אגף חירום וביטחון

מערכת הכריזה שודרגה בשנה האחרונה והיא משמשת בשגרה ובניהול מערכי החירום השונים, לרבות באירועים המתקיימים בכיכר. כמו כן קיימים נהלים להפעלת המערכת באירועי ביטחון.

המלצה 4: ההמלצה תבוצע.

מינהלת קריית העירייה

המערכת משמשת לצורכי מינהלת קריית העירייה, ובאופן עקיף לצורכי אגף חירום וביטחון.

המערכת מחוברת אך ורק למערכת נופר של פיקוד העורף לשם קבלת התרעות צבע אדום ורעידות אדמה.

מערכת הכריזה בכיכר ספרא נבנתה עבור צורכי מינהלת קריית העירייה בעת הקמת הכיכר בשנת 1992. לאחרונה המערכת הוחלפה. המערכת החדשה היא עצמאית ומסוגלת להתחבר כמעט לכל ממשק קיים.

בהינתן תקציב מתאים, אפשר לשדרג את המערכת כך שתתאים למגוון שימושים נוספים, וזאת תוך שימת לב לצרכים העירוניים ולצורך בעירוב שימושים.

לאגף חירום וביטחון יש מערכת ייעודית משלו, של חברת מוטורולה, המיועדת לביצוע כריזה בעת אירוע חירום. אולם אפשר גם לשלב פעולה זו במערכת של מינהלת קריית העירייה.

סיכום

רשות מקומית מוסמכת להסדיר עניינים של שמירה, אבטחה וסדר ציבורי בתחום שיפוט, בתוך מתקניה ולמען מניעת פגיעה ברכושה. בכיכר ספרא, שבה ממוקמת קריית העירייה, יש כ-2,500 עובדים ו-14 בניינים המשמשים את העירייה, ובחלקם מתקיימת קבלת קהל.

בכיכר ספרא יש אתגרי אבטחה מגוונים, ובהם היות המתחם לא מגודר, מיקום בסמוך לאחת התחנות המרכזיות של הרכבת הקלה, חשש מוונדליזם במרחב הציבורי ועוד. מאז פרוץ מלחמת חרבות ברזל מערך האבטחה פועל במתכונת חסרה של כוח אדם, במיוחד חסרים מאבטחים בעלי הכשרה מתאימה, ולפיכך יש חשיבות רבה לקיום מערך אבטחה טכנולוגי משלים.

מערך האבטחה הטכנולוגי בכיכר ספרא כולל שורת רכיבים, ובכללם: מערכות מיגון הבניינים, מצלמות אבטחה וצמצום כניסות, בין היתר באמצעות מערכת בקרת כניסה.

צמצום הכניסות לכיכר ספרא חיוני להבטחת הביטחון של המתחם, העובדים והמבקרים בו. מתחם כיכר ספרא פתוח באופן תמידי ואינו מגודר באמצעות גדרות ושערים שיאפשרו סגירה מוחלטת שלו או של מקטעים ממנו בשעות מסוימות. ולכן עולה הצורך באבטחה בכל שעות היממה, גם כשהמתחם ריק מעובדי עירייה וממבקרים במשרדה. ראוי לבחון את האפשרות לתחום את מתחם כיכר ספרא או חלק ממנו באמצעות גדרות ושערים שיאפשרו את סגירתו בשעות הלילה או בעת הצורך. לחלופין, כדי שהציבור יוכל להשתמש באזורי הישיבה ובאזורי הפנאי הפתוחים שבמתחם, ניתן לאפשר כניסה מבוקרת משערים מוגדרים, כך שיהיה אפשר לעקוב אחר המבקרים הנכנסים למתחם והיוצאים ממנו מחוץ לשעות הפעילות.

נוסף לגדרות ומאבטחים, האמצעי הטכנולוגי המרכזי המסייע לצמצום הכניסות לבניינים הוא מערכת בקרת הכניסה, הפועלת באמצעות כרטיסי העובד וקידודם כך שיאפשרו פתיחת דלתות. לאורך השנים נעשו ניסיונות להשתמש במערכת בקרת הכניסה במספר אופנים, ובכלל זאת כניסה באמצעות כרטיסי העובד בשערים אוטומטיים מהירים בבניינים 1 ו-3, כניסה באמצעות טביעות אצבע ועוד. בפועל, כיום לא מתבצע ניטור מלא של הנכנסים למבני העירייה, והעובדים עוברים דרך המאבטחים שתפקידם לבדוק את המבקרים המזדמנים בכיכר ולא את העובדים.

בחודש מאי 2024 אגף משאבי אנוש החל בהליך החלפת כל כרטיסי העובד, ואת הכרטיסים החדשים נדרש לקודד למערכת בקרת הכניסה. במקביל הוחלט באגף חירום וביטחון לבצע תהליך של חידוש בסיס הנתונים של המערכת.

למרות ששני תהליכים אלו, שבוצעו במקביל, תלויים זה בזה, עלה כי הם נערכו בחוסר שיתוף פעולה בין שני האגפים. עקב כך נוצרו תקלות רבות, ובהן כרטיסים חדשים תקולים, כרטיסים שקודדו לעיתים מספר פעמים ובכל זאת לא עבדו, קידודים שגויים, שימוש בכרטיסים ישנים, הרשאות לא תואמות ועוד.

המערכת פועלת באופן רצוף תקלות. נכון למועד ביצוע הביקורת, כשלושה חודשים לאחר שהחל פרויקט החלפת הכרטיסים, עדיין נותרו תקלות וליקויים רבים גם בהיבטים טכנולוגיים כגון תקשורת מול הבקרים ותקינות קוראי הכרטיסים. בין יתר הליקויים, במערכת עדיין יש ריבוי קבוצות הרשאה

ומשתמשים לא פעילים, וכן עובדים שההרשאות שקיבלו אינן תואמות את תפקידם או את צרכיהם בפועל.

מבדיקת הביקורת עלה כי בין אגף חירום וביטחון לאגף משאבי אנוש אין שיתוף פעולה נאות ולא מתקיימים ממשקי עבודה שוטפים והעברת מידע, הנחוצים כדי לוודא ניטור מלא של הנכנסים והיוצאים בכיכר ספרא.

בכל הנוגע למערכות מיגון הבניינים, בכיכר ספרא יש מערכות מיגון רבות ומגוונות, אך לא ברור אם השימוש בהן מלא, ממצה ומבטיח את רמת הבטיחות הנדרשת. כמו כן המערכות דורשות שיפור ושדרוג כדי להבטיח רמת מיגון נאותה.

כל זאת אף על פי שלרשות אגף חירום וביטחון עומדים תקציבים ייעודיים לאבטחת קריית העירייה ולתחזוקת אמצעי האבטחה בה, אולם אלו אינם מנוצלים במלואם.

נספח 1
תחומי אחריות על פי הפק"מ

תפקיד	אחריות	משימות
מנהל/סגן מנהל אגף חירום וביטחון	כוללת	
מנהל מחלקת ביטחון, מוסדות ומתקני העירייה	כוללת	
קב"ט	ייעוץ להנהלה, הדרכה, קביעת מדיניות ואכיפתה, פיקוח, ניהול בפועל, תרגול, קשר עם גורמי ביטחון, קשר עם חברת האבטחה, ניהול אירועי חירום עד השבת המקום לשגרה.	- הדרכה, קביעת מדיניות ואכיפתה. - פיקוח, ניהול בפועל, תרגול מחלקת הביטחון. - קשר עם גורמי ביטחון, קשר עם חברת האבטחה. - ניהול אירועי חירום עד השבת המקום לשגרה. - כתיבת נהלים ואכיפתם.
אחראי יחידה	ניהול משמרת, פיקוח ואכיפה, פיקוח על כוח אדם במשימות ביטחון, סיוע לקב"ט.	- אחראי על ההתנהלות השוטפת של כל מערך האבטחה. - אחראי על שיבוץ בעלי התפקידים השונים לגזרותיהם ועמדותיהם. - מפקח, חונך ומתרגל את כל סגל האבטחה ומוודא ביצוע של הנהלים, ההנחיות וההוראות.
אחראי משמרת		- מנהל כל אירוע חריג בבניין ומשמש כוח תגובה לכל אירוע. - אחראי על העברת התרעות חדשות או ישנות עד אחרון אנשי המערך במשמרתו. - אחראי לביצוע בקרה ותרגול צוות המאבטחים במשמרת. - מסייר בבניין כדי לאתר סימנים מחשידים, איומים וחריגים ופועל לסיכולם. - מדווח ישירות לקב"ט על כל אירוע חריג. - מדווח ישירות ובאמצעות דוח סיכום משמרת על כל אירוע, תפקוד בעלי תפקידים ובעיות מבצעיות או מנהלתיות במערך. - אחראי על אכיפת המשמעת במשמרתו.

תפקיד	אחריות	משימות
מאבטח	ביצוע פעולות אבטחה על פי תוכנית האבטחה בגזרתו ולפי הוראות הממונים. מוצב בכניסות לבניינים 1, 3 ו-13 ובקבלת קהל בארנונה.	- אחראי על בידוק המבקרים, תשאול סיבת הכניסה ובידוק ביטחוני, ובמידת הצורך מתקשר לגורם המתאים לקבלת אישור. - אחראי על תפעול מערכות החירום בעמדה – בקרת אש, כריזת חירום וכדומה. - מבצע סריקות וסיורים בשטחים הסמוכים לעמדה.
בודק ביטחוני	ביצוע פעולות אבטחה על פי תוכנית האבטחה בגזרתו ולפי הוראות הממונים. מוצב בכניסות לבניינים 2, 4, 7, 8, 10, מבקרת, אומנויות.	- אחראי על בידוק המבקרים, תשאול סיבת הכניסה ובידוק ביטחוני, ובמידת הצורך מתקשר לגורם המתאים לקבלת אישור. - אחראי על תפעול מערכות החירום בעמדה – בקרת אש, כריזת חירום וכדומה. - מבצע סריקות וסיורים בשטחים הסמוכים לעמדה.
סייר		ביצוע סיורים ומשימות על פי הנחיות אחמ"ש
צופה סורק	מוצב בכניסה לבניין 1	- מבצע בידוק ראשוני על בסיס תשאול, איתור סימנים מחשידים במעגל החיצוני ובכניסת הקהל. - מבצע סריקות וסיורים בשטחים הסמוכים לכניסת הקהל.
חש"י ופריקה וטעינה	מוצב בכניסה לחניון מכיוון רחוב שבטי ישראל	אחראי על בידוק כלי הרכב בפריקה וטעינה: תשאול סיבת הכניסה ובידוק ביטחוני, ובמידת הצורך מתקשר לגורם המתאים לקבלת אישור.

נספח 2 קבלת קהל בכיכר ספרא

קבלת קהל	קומה / כתובת כניסה	בניין
ארכיבי רישוי ותב"ע	0	1
ארכיון העיר	0	
שירות ייעוץ לאזרח (שי"ל)	0	
ארנונה	1	
דואר ישראל	1	
חברת הגיחון	1	
שומה וגבייה	1	
היטלי השבחה	3	
היטלי סלילה	3	
מידע תכנוני	4	
רישוי ופיקוח על הבנייה	4	
חופש המידע	5	
מודיעין	1, 0	
כרטיס תושב "ירושלמי"	3, 1, 0	
בית משפט לעניינים מקומיים	רחוב שבטי ישראל 7	3
מרכז מבקרים	כניסה משנית	
מרכז רישום יסודי – חינוך	1	
קידום ורישוי עסקים	1	10
המוקד העירוני ליוצאי אתיופיה – קליטה	רחוב יפו 17	11
מרכז תעסוקה עירוני לאקדמאים וסטודנטים	רחוב יפו 17	
חנייה	2	13

נספח 3 פנייה למוקד אחזקה

מינהל משאבי אנוש והמינהל העירוני
אגף לוגיסטיקה, מינהלת קריית העירייה

מלפונים למוקד אחזקה שגרה \ לילה \ חרום

מוקד האחזקה פועל בכל ימות השבוע למעט שישי ושבת משעה 07:00 עד 16:00, מספר
טלפון של המוקד 97888 או 95800 **מהשעה 16:00 עד השעה 24:00 יש לפנות לחור**
אחזקה במספר 050-3600135, במידה ואינו זמין יש להתקשר למוקד תקלות חרום.
מהשעה 24:00 עד השעה 07:00 ובימי שבת וחג יש לפנות למוקד תקלות חרום ולילה
036173667. במקרים דחופים יש לפנות במקביל למוקד חרום, ישירות למנהל אחזקה
מטעם הקבלן, בטלפון, במידה והתורן לא מגיע בתוך שעה נא לפתוח
קריאה בשנית. **בשבתות ובחגים יש לפנות לכונ**.

שם	תפקיד	טלפון
מוקד אחזקה	מוקד שגרה	97888
מוקד אחזקה חרום	מוקד חרום \ לילה	03-6173667
תורן אחזקה	כונ	050-3600135
	מנהל אחזקה מטעם הקבלן	
	סגן מנהל חווה	
	כונ שבתות וחגים	
	מנהל חטיבה FM	

שם	תפקיד	טלפון
	מנהל אחזקה קריית העירייה	
	סגן מנהל מינהלת קריית העירייה	
	מנהל מינהלת קריית העירייה	
	מנהל אגף לוגיסטיקה	

מינהל חשבאי אנוש והמינהל העירוני אגף לוגיסטיקה, מינהלת קריית העירייה

סוגי תקלות דחופות ככר ספרא בלבד חיוג למוקד חרום אחזקה :

גילוי אש – איפוס מערכת מותנה בהגעת אחמ"ש למקום התקלה לאחר שווידא שאין

אש ואו עשן במקביל להזעקת והגעת איש אחזקה \ כונן אחזקה .

ניילות מים -הצפות

הפסקות חשמל – נפילות מתח .

תקלות במיזוג אוויר באזורים קריטיים – מוקד 106- חדר תקשורת- חמל תצפיות

מוקד עירוני- לשכת ראש העיר

בעיות בטיחות – נפילת עצים , בורות , מפגעים, אבנים, רעש חריג .

ריחות חריפים חריגים – עשן שריפה וכדו' .

מנעולי כניסה מכאניים לבניינים לא תקינים.

כל שאר הנושאים בתחום האחזקה בלבד נתונים לשיקול דעת מנהל מוקד עירוני .

בעיות תקשורת ואינטרנט יש לטפל מול מוקד נס גם בשבת וחג.

דוח שנתי 2024

אבטחה טכנולוגית בכיכר ספרא

אני מבקש להודות למבקרת העירייה על עריכת דוח מפורט בנושא זה, אשר פרט לפירוט הממצאים בו, כולל סקירה מעמיקה לגבי נושא האבטחה במתקני העירייה בכיכר ספרא שהוא נושא חשוב ומהותי בעל השלכות על העירייה ועובדיה.

דוח הביקורת מציין (ובצדק), כי בכיכר ספרא יש אתגרי אבטחה מגוונים הנובעים מכך כי מדובר במתחם פתוח הכולל כמה כניסות ושאינו מגודר, ממוקם בסמוך לאחת התחנות המרכזיות של הרכבת הקלה ומגיעות אליו אוכלוסיות רבות. לאור אתגרי האבטחה בכלל וביתר שאת בשנתיים האחרונות מאז תחילת מלחמת "חרבות ברזל" וההתדרדרות המצב הבטחוני, גובר הצורך לעשות שימוש מוגבר באמצעי אבטחה טכנולוגיים.

הביקורת הצביעה על מספר ליקויים בעבודת העירייה בנושא זה, כשבין היתר, נמצא כי תהליכי העבודה בכל הנוגע לשימוש באמצעי האבטחה הטכנולוגיים אינם מוסדרים בנהלי עבודה כתובים ועדכניים, מה שמוביל לחוסר אחידות ולבעיות בתפעול ובתחזוקה של המערכות. כמו כן, נמצא כי מערכות בקרת הכניסה אינן ממלאות את ייעודן באופן מלא, מה שמקשה על פיקוח ובקרה על הנכנסים והיוצאים מהמתחם. בנוסף, הביקורת העלתה כי לא נעשה שיתוף יזום ליידוע העובדים על הצבת מצלמות פנימיות בבנייני כיכר ספרא, דבר שעלול לפגוע בזכות העובדים והמבקרים לפרטיות.

על בסיס הממצאים, הדוח כולל מספר המלצות מרכזיות. בין ההמלצות, יש לערוך התאמות בתוכניות העבודה ובפק"מ האבטחה של כיכר ספרא, כולל התייחסות לפעילות מערך האבטחה במקרים של מחסור בכוח אדם. כמו כן, ממליץ הדוח לעדכן את מיפוי אמצעי האבטחה בקובץ האמצעים הטכנולוגיים ולוודא כי המערכת אינה מאפשרת כניסה של כרטיסים לא מזהים. בנוסף, הומלץ כי יש לבחון את האפשרות לתחום את מתחם כיכר ספרא באמצעות גדרות ושערים שיאפשרו סגירתו בשעות הלילה או בעת הצורך, ולוודא עדכון של העובדים לקראת הצבת מצלמות פנימיות חדשות.

עיינתי בתגובת גורמי המקצוע השונים לדוח בנושא אבטחה טכנולוגית בכיכר ספרא, ובכלל זה מנהל אגף חירום וביטחון, מינהל משאבי אנוש והמינהל העירוני ומינהלת קריית העירייה. נראה כי הגורמים המקצועיים הודיעו כי מרבית המלצות הביקורת יאומצו על ידם, כשחלקן האחר ייבחן על ידם בכובד ראש. מנהל אגף חירום וביטחון ציין כי מרבית ההמלצות תבוצענה, כולל התאמות בתוכניות העבודה, עדכון מיפוי אמצעי האבטחה, והתקנת מערכות התרעה חיצוניות. מינהלת קריית העירייה ציינה כי תמשיך לפעול לשיפור מערכות המים בהתאם לצרכים והקצאות תקציב. במסגרת הכנת הערות ראש העירייה לדוח הביקורת, עודכנתי כי 14 מתוך המלצות הביקורת כבר יושמו בפועל, 8 מצויות בשלבי ביצוע והשאר יטופלו במסגרת תוכניות העבודה לשנים הקרובות.

אני מברך על תגובת גורמי המקצוע ועל שיתוף הפעולה מצידם. תגובתם מעידה על רצון אמיתי לשיפור ולטיוב התנהלות העירייה בנושא זה לטובת הציבור.

עיריית ירושלים בראשותי תמשיך להשקיע ולקדם את נושא האבטחה, בוודאי לאור המצב הבטחוני והכול, בכדי להיות מוכנים לכל תרחיש ולהגן על העירייה, עובדיה, תושביה והבאים בשעריה באופן מיטבי.

אני מנחה את מנכ"ל העירייה לבחון את הפעולות הנדרשות לאימוץ המלצות הביקורת מול הגורמים הרלוונטיים וכן, לדאוג לכך שיבוצע מעקב אחר תיקון הליקויים שהועלו בדוח.

וועדת ביקורת – תמליל

מספר הוועדה : 32

מקום ההתכנסות : אולם הנהלה 2

תאריך הוועדה : י"א באלול תשפ"ה (04.09.2025)

מזכירת הוועדה בדיון : יונה רוט

שעת תחילת הוועדה : 15:15

שעות סיום הוועדה : 15:50

התמליל נכתב ע"י חברת גולד וורק בע"מ ולא עבר בדיקה או הגהה ע"י גורם כל שהוא בעיריית ירושלים

עיריית ירושלים וחברת גולד וורק בע"מ עושים כל שביכולתם על מנת לייצר תמליל איכותי ובעל ערך. עם זאת מודגש כי קריאה בתמליל צריכה להיעשות באופן מושכל תוך הבנה שיתכנו טעויות ו/או השמטות מסיבות אובייקטיביות שונות.

גולד וורק תמלול והקלטה

גולד-וורק ת M ג R ים

יונה רוט:

טוב, יש את עורכת הדוח, מירב, משרד ירון דגן.

דובר:

יונה, זה מקליט.

יונה רוט:

יופי, תודה.

אלדד רבינוביץ':

טוב, רגע נעשה אז רק סבב שמות, כמו שאנחנו נוהגים, לפני התחלה. אלדד רבינוביץ', יו"ר הוועדה.

יונה רוט:

יונה רוט, מזכירות העירייה.

עופרה ברכה:

עופרה ברכה, מבקרת העירייה.

ירון דגן:

ירון דגן, מצוות הביקורת.

ינון נוימן:

ינון, ממנהל הביקורת.

דני ליבמן:

דני ליבמן, משנה ליועץ המשפטי.

מיכל תורג'מן:

מיכל תורג'מן, מנהל הביקורת.

עדן מרציאנו:

עדן מרציאנו, (לא ברור, מדברים ביחד). מושיקו חזר לאגף לוגיסטיקה.

גיל שכטר:

גיל שכטר, מנהל קרית אריה, אגף לוגיסטיקה.

רביב קין:

רביב, אגף חירום ובטחון.

עוזי חן:

עוזי חן, מנהל אגף חירום ובטחון.

אלדד רבינוביץ':

מי איתנו בזום?

דובר:

(לא ברור, מדברים ביחד). מירב שרגא.

יוסי פרץ:

יוסי פרץ, מנהל אגף משאבי אנוש.

מירב שרגא:

עו"ד מירב שרגא, מעורכי הביקורת.

אלדד רבינוביץ':

אז תודה רבה, אני מתכבד לפתוח את דיון וועדת הביקורת מספר 32, אבטחה טכנולוגית, בכיכר ספרא. לא צריך להכביר במילים, על החשיבות של האבטחה בכיכר ספרא. רשות מקומית זה מאוד מאוד מורכב, הרבה אינטראקציה עם תושבים, חלקם בהכרח יוצאים לא מרוצים. לפעמים יש לזה השלכות מסוכנות. ירושלים היא מורכבת... ירושלים היא מורכבות גדולה, והרבה, היא עיר פתוחה לתנועה, של אוכלוסיה עוינת מחוץ לה, לצערנו גם בתוכנו הריבונות לא שלמה, יש לנו אויבים, צריכים להתאבטח. כפי שכולנו למדנו על בשרנו, הסתייעות באמצעים טכנולוגיים היא מאוד מבורכת, כל עוד היא לא מחליפה את הרכיב האנושי. עם זאת, בשנים האחרונות, יש הכרח הולך וגובר, להסתמכות על אמצעים טכנולוגיים, (לא ברור) מערכי האבטחה בישראל חווים קשיים גדולים בגיוס של עובדים, בשימור של עובדים. בשנתיים האחרונות, הרבה מהאוכלוסיה שמתאימה, והייתה עד היום אוכלוסיה שמתעסקת באבטחה, נמצאת במילואים, בסבבים רצופים, בסבבים מתמשכים. יש חלק נוסף של האוכלוסיה הזאתי, שלא מעוניין, ולא רוצה יותר לעבוד בענייני בטחון, את כל החוויות שעבר. אמצעים טכנולוגיים הם בהחלט כלי משמעותי לסיוע, וצריכים... יכולים להקל על עבודת האבטחה, יכולים להחליף חלק מהסד"כ הנדרש. וגם להם יכולים להיות חסרונות. אני מברך על דוח הביקורת הזה, שבוחן באמת היבטים של סיוע טכנולוגי למערך האבטחה, ונדון בו. המבקרת רוצה להוסיף?

עופרה ברכה:

האמת שאין מה להוסיף, אחרי כל מה שאמרת, בהחלט דוח מאוד חשוב, לאור האתגרים... אתגרי הביטחון הייחודיים שיש לנו פה בכיכר. יש מתחם פתוח, סמיכות לרכבת הקלה, חשש מונדליזם, וכמובן ההרכב ה... ההיבט האנושי, שלא מעט פעמים, אנחנו נתקלים בחוסר במאבטחים, שהם... שלטעמי, ההיבטים הטכנולוגיים אמורים רק להוסיף, ולתת עוד כלים למענה האנושי. אז עלו פה לא מעט ממצאים, ואנחנו נשמח לשמוע מה נעשה מאז תקופת הביקורת. אני אציין רק, שמי שערך מטעמנו את הביקורת, זה משרד ירון דגן, עורכת הדין מירב שרגא, (לא ברור, והדר?) וירון יציג את הדוח.

ירון דגן:

כן. אני אוסיף רק לפתיח, שתחילת הביקורת הייתה בנובמבר 2023, ואנחנו מבינים כבר את התאריך. וזה מאוד משמעותי למה שהתחלת להגיד על הנושא של מילואים, והמצוקה של כוח האדם שעוסק בתחום הזה.

אלדד רבינוביץ':

רק סתם להבין, אתה בעצם (לא ברור) באבטחה?

ירון דגן:

אני רקע בביקורת. עשינו דוחות ביקורת בנושא הזה, (לא ברור) אם כאן אנחנו מדברים על אמצעים טכנולוגיים, אני בודק ברשות שדות התעופה, נושא דומה.

עופרה ברכה:

אני אומר רק שבאותה השנה, ערכנו שתי ביקורות. אחת, זה מצלמות במרחב העירוני, שכבר נדון כאן. וזה היה הדוח השני. וירון, אני אגיד עוד מילה, ירון ומירב, יש להם ניסיון, מירב נדמה לי שעשתה כבר כמה (לא ברור, מדברים ביחד) בנושא.

ירון דגן:

כן, בנושא דומה.

עופרה ברכה:

אנחנו בדרך כלל משתדלים לבחור את היועצים עם רקע וניסיון בתחום, שזה מקל עלינו. ברוב המקרים, כשאנחנו מצליחים, אז באמת מירב...

ירון דגן:

לדוגמה, ניתוחי קבצים שהיה... שתכף נדבר כאן על נושא של הרשאה, וחלוקה לקבוצות.

עופרה ברכה:

כן.

ירון דגן:

אנחנו משווים את זה באמת לדוחות (לא ברור).

עופרה ברכה:

משתדלים לבדוק מה קורה גם ברשויות אחרות,

ירון דגן:

כן.

עופרה ברכה:

למרות ה... למרות ה...

ירון דגן:

למרות השוני.

עופרה ברכה:

השוני, והמורכבות של העיר ירושלים.

ירון דגן:

כן. אז זהו, אנחנו כאן באמת מדברים על... על 2,500 עובדים, ב-14 בניינים. כאן לדוגמה, בבניין 1, מתקיימת קבלת קהל. יש לנו הרבה מאוד... הרבה מאוד אתגרים. יש לנו... גם ציינתם את הקירבה לרכבת הקלה, חשש מונדליזם, יש לנו את המחסור במאבטחים. רק איך אני... אוקיי. מבחינת אמצעי האבטחה שיש לנו, שיש לנו כאן, יש לנו... למעשה, על כל נקודה, אנחנו נצלול תכף בדוח. יש לנו את דלתות בקרת הכניסה, (לא ברור) אינטרקום, את השערים שכאן, כמו שאנחנו כולנו עברנו בכניסה היום, את המצלמות. בתוך המבנים, יש לנו את הדלתות, ויש לנו גם מערך של התראות חיצוניות. אוקיי. בפאן התקציבי, אנחנו, תמיד כשאנחנו מסתכלים ב... בדוח ביקורת, אנחנו עוד מסתכלים על... כמובן גם על השוטף וגם על התב"רים, אנחנו מסתכלים האם באמת יש לנו מימוש של התב"ר. בשנים עשרים... 2023 לא נוצל כל התב"ר, כך שנותרו 515 אלף ש"ח, שלא נוצלו. גם לאגף היו תוכניות של פרויקטים של שדרוג מערך המצלמות, בעלות של 461 אלפי ש"ח, ואזעקות, בעלות של 220 אלפי ש"ח. הרי הליך התב"ר הוא הליך גדול, שעובר באמת את המועצה, if הוא אושר עם מקורות המימון, אז תמיד אנחנו רוצים שזה, יהיה לזה באמת מימוש. רק תעצור אותי אם אתה רוצה תגובה על...

אלדד רבינוביץ':

כן כן כן, כן כן, אני (לא ברור, מדברים ביחד).

ירון דגן:

איך שנוח לך.

אלדד רבינוביץ':

רק תמקד טיפה את הזה... בעצם בתגובה, אתם... יש כאן שני... יש כאן נקודה של המצלמות, שזה אני לא... זה אני ארצה לשמוע תגובה. לגבי התב"ר, אני מבין שבעצם זה פערי גיוס של כוח אדם, שלא באו... זה מה שכתבתם בתגובה.

עוזי חן:

לא.

אלדד רבינוביץ':

זה מה שכתבתם בתגובה, ש...

עוזי חן:

אין קשר בין התב"ר לאמצעים טכנולוגיים, כמו מערכות אזעקה, בקרים, מצלמות, לבין מערך כוח האדם באבטחה, אלה שני דברים שונים. האבטחה באה מהמקורות ה... השוטף, התקציב השוטף.

אלדד רבינוביץ':

הבנתי.

עוזי חן:

אז זה שני דברים שונים.

אלדד רבינוביץ':

זו הייתה התגובה בדוח, שבעצם היתרה נוצרה מזה שיש הרבה מאבטחים שלא יכולתם לגייס, בעצם היו לכם פערי כוח אדם, שנוצר לכם...

דובר:

לא, (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

לא לא, לא על ה... לא על (לא ברור, מדברים ביחד), אלה שני דברים שונים.

מירב שרגא:

היו שתי יתרות, גם בתקציב הרגיל, וגם בתב"ר. (לא ברור, מדברים ביחד).

אלדד רבינוביץ':

אני מדבר כרגע על התב"ר. אני מדבר על התב"ר.

עוזי חן:

על התב"ר?

אלדד רבינוביץ':

כן.

עוזי חן:

לגבי תקציב שוטף?

אלדד רבינוביץ':

כן.

עוזי חן:

השנים האחרונות, מתאפיינות, אבל יאמר גם לזכות התקציבים, אני לא רואה מישהו מהם כאן,

דוברת:

עדן, עדן פה.

עוזי חן:

אה, אהלן, אז... היי, נכון, מחילה. אז גם התקציב השוטף הוא מותאם. נגיד, אנחנו יכולים להכין תוכנית על... התוכנית המקסימלית, נגיד אני צריך מערך אבטחה עם סד"כ איקס, בשנה שלמה, ניתן את זה כדוגמה, הערכה של חמישה מיליון שקלים, אבל הניסיון מהשנים האחרונות, מלמד אותנו על פער של 10% או 15%, התקציב השוטף יאושר בהתאם, הוא יאושר פחות מחמישה מיליון שקלים, ואם נפתיע ונצליח לגייס את ה-100%, יש לנו גיבוי מהגזברות להשלים, כך שהנושא הזה גם... (לא ברור, מדברים ביחד). כדי לא להישאר עם עודף לא מנוצל, אנחנו בעצם מקטינים היום את ה... מתאימים היום בעצם את הסעיף התקציבי ליכולת.

אלדד רבינוביץ':

אם יש לך עוד דברים שאתה לא יכול לנייד אותם לצרכי אבטחה אחרים?

עוזי חן:

עוד פעם, לעירייה אין כסף, עוד פעם, אני לא מדבר בשם הנהלת העירייה וזה, אבל אין, אתה לא יכול לדרוש את כל מה שאתה רוצה בלי הכרה, בסוף זה עניין של סדרי עדיפויות, אז לוקחים בחשבון גם הערכה של מה אתה תממש. אני אתן דוגמה נוספת, אוקיי? במוסדות חינוך קשה מאוד לגייס מאבטחים.

אלדד רבינוביץ':

כן.

עוזי חן:

עושים מאמץ, אבל עדיין קשה. אז גם אם אני צריך 70 מיליון שקלים, זה בסדר גמור, אבל אתה אף פעם לא מגיע למקסימום. אז מתקצבים 65 מיליון שקלים, כדי שזה יהיה ריאלי. אם חסר, אז מוסיפים.

אלדד רבינוביץ':

כן.

עוזי חן:

זה הפטנט, נקרא לזה ככה, שעשינו עם הגזברות בשנים האחרונות, כדי לא להיות בתקציב לא מנוצל, תקציב שוטף. לגבי תב"ר, זה אחרת, ותכף נתייחס לזה.

דובר:

לא, אבל כאן אנחנו מדברים רק על התב"ר.

עוזי חן:

אני יודע, הוא שאל שאלה טובה.

אלדד רבינוביץ':

אני שאלתי גם על השוטף.

עוזי חן:

ובתב"ר היום, אנחנו במצב אחר לגמרי, אתם תראו, אנחנו נתייחס לזה בפרטני, בחלק שלנו.

אלדד רבינוביץ':

כן כן, לא, עכשיו זה פינג פונג.

עוזי חן:

לנו, אגב, הערה, אתם תנהלו את הדיון, אנחנו נתאים את עצמנו,

אלדד רבינוביץ':

לא, הוא...

עוזי חן:

הפינג פונג זה... זה בסדר, אבל... כן, אז יש, נכון לעכשיו, אנחנו כבר מעל ל-50% ניצול, וההערכה שלנו, כפי שגם ציינו בהתייחסות, נעביר אותה גם בכתב, עד סוף שנה זה ימוצה במלואה, הפער של ארבע מאות שבעים ומשהו אלף שקלים. זה מה שיש כרגע.

אלדד רבינוביץ':

זה התב"ר של שנה שעברה, בעצם, נכון?

עוזי חן:

לא, זה היה, זה היה...

דוברת:

זה מדבר על 3 שנים.

עוזי חן:

שזה כבר נגמר.

דוברת:

זה הסתיים כבר.

עוזי חן:

אנחנו מדברים על הנוכחי, של 2025, התב"ר הנוכחי.

(לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

כן, אבל זה כבר נגמר מזמן. בוצע. נעלם.

דוברת:

זה, מה שלא מומש, אז...

עוזי חן:

לא, תב"ר (לא ברור, מדברים ביחד).

דובר:

(לא ברור, מדברים ביחד) עובר משנה לשנה.

(לא ברור, מדברים ביחד).

דובר:

(לא ברור, מדברים ביחד), אנחנו מבינים.

דובר:

אה, הבנתי.

דוברת:

כן, זה לא שוטף.

אלדד רבינוביץ':

אני רק שואל על התב"ר הספציפי הזה.

עוזי חן:

הושלם, בוצע. מיצינו, ויותר מזה, נכון להיום, עם כספים נוספים שקיבלנו, מאז ועד היום, נכון לדקה הזו, אנחנו נמצאים... מה שאני מנסה לומר, זה שהשתפרנו, אין לנו היום עודף לא מנוצל.

דוברת:

מצויין.

עוזי חן:

נכון לנקודת הזמן הזו. ונעשה... זה נראה לי הכי נכון, (לא ברור, מדברים ביחד). אז קודם כל, את זה כבר תיקנו ומימשנו, (לא ברור, מדברים ביחד), מאז עברו כמה שנים.

אלדד רבינוביץ':

מצויין.

עוזי חן:

לכן אני אומר, נכון להיום, אנחנו בסיטואציה אחרת. מתוך 475 אלף שקלים שהוקצו, 50% כבר בוצע השנה, והיתרה יש לה תוכנית ביצוע מסודרת, עד סוף שנה.

אלדד רבינוביץ':

מעולה.

עוזי חן:

באופן טבעי, דרך אגב, אנחנו את רוב העבודות עושים במחצית השנייה של השנה, בדרך כלל.

דובר:

זה חלק מהעניין, פתיחת שנת לימודים וכאלה.

עוזי חן:

גם בגלל לוח הזמנים, וגם בגלל... בסוף, בסוף, הרי אתה... גם כשאתה מכין תוכנית, (לא ברור, מדברים ביחד) בפרקטיקה, אז אתה מתחיל לבדוק לפרטי הפרטים, עושה את ההתאמות. בסדר.

אלדד רבינוביץ':

כן, נמשיך. נמשיך?

(לא ברור, מדברים ביחד).

דוברת:

תביאי לי רגע את העכבר, אולי הוא קולט רק פה, אני לא יודעת.

דוברת:

את ההמשך?

אלדד רבינוביץ':

כן כן.

דובר:

זה דיברנו.

דובר:

לא, לפני זה.

(לא ברור, מדברים ביחד).

דובר:

מעגלי אבטחה?

דובר:

שערים וגידור.

דוברת:

איזה עמודים פה?

דובר:

לא, מעגלי אבטחה.

דוברת:

איזה עמוד אתה?

דובר:

אחד לפני זה.

דוברת:

איזה עמוד?

דובר:

זה עמוד 6.

דוברת:

כן, זה זה.

ירון דגן:

כאן, למעשה, אנחנו סוקרים את כל המעגלים שקיימים, קיימים כאן בכיכר. יש לנו את צמצום הכניסות, שזה למעשה, בקרה, שהיא מונעת. מערך המצלמות, שזה סוג של בקרה מגלה, (לא ברור) מונעת. התנהגות העובדים, שזה גם בקרה שמונעת, המיגון מונע, ונתמקד בצד ה... באמצעים הטכנולוגיים. מיכל,

מיכל תורג'מן:

כן.

ירון דגן:

את יכולה לבוא?

מיכל תורג'מן:

כן.

ירון דגן:

אוקיי, הנקודה הראשונה ש... היינו בזה, (לא ברור, מדברים ביחד).

דוברת:

למעלה פה.

ירון דגן:

יופי, שערים וגידור. אני פשוט אלך אחד אחד. עוד אחד. יופי. כאן, כאן זו נקודה שהיא חשובה, כי if היינו מצליחים באמת לגדר את המקום לאחר שעות העבודה, היו נחסכים לנו הרבה מאוד משאבים.

דובר:

השבוע דיברנו...

ירון דגן:

אז זהו, אז... אנחנו פה משקיעים, אתם משקיעים הרבה מאוד משאבים, לשמירה גם בשעות הלילה, שאין לנו כאן חלק... שחלק גדול מעובדי העירייה לא נמצאים. כאן נתנו באמת המלצה לתחימה, אם נעשה משהו בנושא הזה, כי זה באמת היה מוריד הרבה מאוד משאבים ש...

אלדד רבינוביץ':

אבל לפני שאתם... תקשיבו, אני כן חשוב לי להגיד לכם איזשהי אמירה ערכית ועקרונית, שאבטחה זה לא הכל. זאת אומרת, ההמלצה כאן היא בעצם להגביל את המרחב הציבורי בירושלים, ובסוף המרחב הציבורי בירושלים הוא לא גדול כל כך. זאת אומרת, (לא ברור) יש אנשים שהולכים מסתובבים בערב בעיר, המקום הזה משרת אותם מאוד. אז אני חושב שכן צריך איפשהו ליצר את האיזון הזה. כן.

עוזי חן:

אני מאוד מסכים עם מה שאתה אומר. קודם כל, רחבת קריית העירייה זה קמפוס פתוח. אני חושב גם מקצועית, כמנהל אגף חירום וביטחון, וגם כתושב העיר, שזה לא נכון לגדר ולתחם את העירייה, אל מול ההנחה של השקעת משאבים רבים בלילה, אני חושב ש... אני סבור אחרת, אנחנו ממש לא משקיעים משאבים רבים בשמירה בלילה, אלא את המינימום ההכרחי, כי רוב הבניינים נעולים, אין קבלת קהל, מפעילים את המצלמות, מאז אנחנו מפעילים עמדה ייעודית במוקד המצלמות, מוקד התצפיות, שמסתכלת רק על ספרא.

עופרה ברכה:

מה זה מאז, מאז הביקורת? (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

(לא ברור). מקבלים גם הכוונה טובה, אבל זה הכלים שבחרנו להתמודד איתם, כי כשאתה... תראו, אני אחר כך אעביר התייחסות ספציפית לכל המלצה והמלצה, מהדוח, מה עשינו איתה, ואיפה היא נמצאת, ביחס נכון לעכשיו. נעביר לכם את זה, זה יהיה חלק מהפרוטוקול, לדיון, תוכלו גם לעיין, וכמובן, כל דבר נוסף, נשמח להשיב ולעשות, אבל בינתיים, במסגרת הדיון הזה...

דוברת:

כן כן, 100%.

דובר:

אתה חושב ש... (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

כן, אני לא חושב שנכון לגדר את ספרא ולתחם, אנחנו משקיעים הרבה מאוד מאמץ ומשאבים בכל פעם שיש אירוע בכיכר, לתחם אותו, לגדר אותו, מהיבטי הבטחון בזמן האירוע, ומפרקים.

ירון דגן:

שבוע הספר היינו.

עוזי חן:

נכון, אז זה...

דוברת:

אני רואה שיש (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

יש עשרות רבות של אירועים כאלה בשנה, זה תמיד עומד, המשקל של זה, אל מול... מבחינתי זה ערך גבוה, זו רחבת העיר, מה שפעם כולנו היינו מכירים.

דובר:

כיכר העיר.

עוזי חן:

כיכר העיר.

(לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

אז אנחנו רוצים שיבואו, ואנחנו רוצים שיבקרו,

(לא ברור, מדברים ביחד).

דובר:

בדקנו את זה, עשינו הדמיות, (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

פיזית זה קשה מאוד. פיזית קשה מאוד, אם יורשה לי גם מכוער מאוד, ובעיקר מפספס את המטרה, שלשמה הקמפוס הזה קיים. האתגר זה באמת למנוע את הנזק, אז אמרנו אוקיי, הנזק, אנחנו באמת נעשה שימוש גם... שימוש טוב יותר, נקרא לזה, באמצעים, (לא ברור, מדברים ביחד), בוודאי, נכשיר את כוח האדם, או נקפיד, נעשה בקרה, אני אתייחס לזה בסיכום של הדברים שלי,

דובר:

כן כן, בסדר.

עוזי חן:

על מה אנחנו שמים אל מול טכנולוגיה, או אל מול כוח אדם שחסר. זה אחד שמשלים את השני. ואני חושב שמאז שהקמפוס הזה קם, זה נכון שזה יהיה כך. אתגר, כאב ראש, אבל זה לא... (לא ברור, מדברים ביחד).

דובר:

זו לא סיבה.

עוזי חן:

גם אדריכל העיר סבור כך, גם הנהלת קריית העירייה,

אלדד רבינוביץ':

(לא ברור) דיון מקצועי?

עופרה ברכה:

כן, תראה, אני... משום מה, (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

לא, זה היה בדיון מקצועי, הגענו...

אלדד רבינוביץ':

אני צריך להמליץ בסוף, אז אני... ההמלצה שלי היא לקיים דיון מקצועי בדבר הזה.

דובר:

קיימנו דיון מקצועי, עתיר משתתפים, והמון (לא ברור, מדברים ביחד) הושקעו בזה.

עופרה ברכה:

בסדר, הם קיימו דיון. אני מקבלת את העמדה שלהם.

(לא ברור, מדברים ביחד).

עופרה ברכה:

מקבלת העמדה שלהם.

דובר:

100%.

אלדד רבינוביץ':

אוקיי, בסדר.

דובר:

אני אדבר פה על שני ה...

עופרה ברכה:

היו מקרים חריגים? רק שנייה,

דובר:

כן.

עופרה ברכה:

מבחינת אירועים של ונדליזם, וכאלה? היו?

עוזי חן:

כן. יש מקרים...

עופרה ברכה:

סתם, זה מעניין אותי מה השכיחות של מקרים כאלה.

עוזי חן:

היא לא גבוהה, יש מקרים של ונדליזם, אבל הם ברמה כזו ש...

עופרה ברכה:

שבר את העצים ואת ה...

עוזי חן:

מישהו שבר עציצים, ומישהו חיבל באיזה משהו, ומישהו פגע (לא ברור, מדברים ביחד).

משה חזן:

ראש העיר הרגיו, משהו עם ההחלטה בברכה בפסגת זאב, התארגנו, היה מידע מוקדם, הגיעו לפה, המשטרה לא שלטה על זה, היא לא הצליחה, הגיעו כמויות, עברו פה כמו עדר של פורעים, והרסו מה... כל מה שבדרך.

עוזי חן:

היה אירוע כזה, היה גם אירוע נקודתי ש...

עופרה ברכה:

זאת אומרת, נקודת המוצא היא שבסוף, כשהביקורת ממליצה, אז זה לא בחלל ריק בדרך כלל.

עוזי חן:

ממש לא.

דובר:

וודאי שלא.

עופרה ברכה:

לא, אני רוצה רק לחדד את הנקודה הזו. כמובן שיש common sense, ואני גם מבינה את השיקולים, (לא ברור, מדברים ביחד) של הכיכר.

עוזי חן:

אבל היו גם... מניעה של האירועים. המערך הזה גם מנע אירועים של ונדליזם. זאת אומרת, אותו מערך של מצלמות, תצפיתן שיושב קבוע, כוח אדם שמגיב לאירוע, הוא בהחלט מנע גם אירועים כאלה. זאת אומרת, ידענו לזהות מבעוד מועד, ראינו תנועה חשודה, ניגשנו, בהחלט מנענו גם אירועים. זה נכון שאין 100%, זה נכון שהיו אירועים של ונדליזם, לצערי אני גם לא יכול להבטיח שלא יהיו, זה החיים.

עופרה ברכה:

טוב.

עוזי חן:

השבוע ברמות, שברו 7 תחנות אוטובוס, מאוד הטריד אותנו אם יש פה איזושהי תופעה של מחאה, עוד פעם, מאוד חששתי שזה... שילוט הדרת נשים במרחב הציבורי, אתה יודע, פוסטרים, אבל לא היה שום דבר כזה.

עופרה ברכה:

זה לא שמה? אוקיי.

עוזי חן:

לא, לא היה. התייאשו המפרסים, לא שמים. חשבו שזה אולי על רקע הגיוס,

דובר:

גם היה איזה ילד שעכשיו שרף חדר טרפן, ברמות.

עוזי חן:

רגע, לפני זה, ומה שזה, זה פשוט חבר'ה ש... יש שני עצורים, שהצלחנו... המשטרה הצליחה לשים את היד, בעקבות כמה דברים שנעשו, ילדים שיצאו ממשחק הכדורגל בטדי, הם אפילו לא הפסידו, תבין, אז אני לא יודע, היו באיזה מצב רוח שחזרו, ועשו נזק.

אלדד רבינוביץ' :

טוב, אוקיי.

עופרה ברכה :

מה היה קורה אם הם היו מפסידים?

עוזי חן :

כן, נכון. בני 18 (לא ברור, מדברים ביחד).

דובר :

אז שינצחו.

ירון דגן :

טוב, בקרת כניסה. אני אתן רגע דוגמא מהשבוע, כי הוא הזכיר מקומות אחרים. השבוע, ביום ראשון, הייתי בנתב"ג, עם מבקר הרשות, שנינו היינו צריכים להיכנס לחלק האווירי, ירון, אין לי תג, מן הסתם, הלכתי לבדיקה פיזית, ונבדקתי. מבקר הרשות העביר את התג שלו, הוא רשאי להיכנס לחלק האווירי. הוא הלך שמאלה עם הכרטיס, אני הלכתי ימינה. אותו הדבר, אני חושב, היום צריך להיות פה, שאני והמבקר נכנסים. כלומר, שנינו, המצב בפועל של שנינו, פה הולכים ימינה. (לא ברור, מדברים ביחד) את התג שלה כאן. גם פה, הדוגמה, המשל והנמשל ברורים, לכל...

עוזי חן :

ברור,

ירון דגן :

אוקיי.

עוזי חן :

אני גם יכול לתת עוד עשרות דוגמאות, של מקומות... (לא ברור, מדברים ביחד).

אלדד רבינוביץ' :

לא, לא, בסדר. לא, בבניין 3 אתה צודק, המצב טוב, הטוב ביותר, אבל בוא נדבר על בניין אחד שהוא מאוד מרכזי,

דובר :

נדבר על מה שפחות טוב, על מה שעובד פחות טוב, על מה שאמור לקבל התייחסות שונה, מה שבסדר בסדר. זה לא העניין.

עוזי חן:

כן, הקמפוס הזה, עוד פעם, הוא מאתגר מאוד. עשינו פה עבודה באמת יסודית, עמוקה,

דובר:

ב-2018 השקעתם.

עוזי חן:

דגש על בניין אחד, עם הצעה לנטר, אבל שוב, א', אגף חירום וביטחון, וקריית העירייה, היא לא מנויה, על פי חוק, להסדרת גופים ציבוריים, במסגרת הנחיה מקצועית. אני לא מונחה על ידי משטרה, מה אני חייב לעשות, או מה אני לא חייב לעשות. מה שאני עושה, זה בעצם מה שאני חושב, מבחינה מקצועית, שנכון לעשות, ומה שהנהלת העירייה קובעת, כמדיניות וכתפיסה. ואם הנהלת העירייה רוצה שאנשים יגיעו לכאן, ויכנסו, וכן יעברו בידוק או לא יעברו בידוק, ויעברו בצורה כזאת או בצורה אחרת, בסופו של דבר אני ממליץ, ומה שמאשרים או לא מאשרים, לפי זה אני פועל. כל המערכת של ניטור בניין אחד, נעשתה מתוך ראייה מקצועית, הובאה לאישור הנהלה, התחלפה...

דובר:

אישרה את הכסף,

עוזי חן:

התחלפה הנהלה, שבאה וחשבה שזה אחרת, שצריך להיות אחרת, וזה לגיטימי, בעיניי לפחות, כמבצע מדיניות, זה בסדר גמור. קיבלנו הנחיה לעשות את ההתאמות, ועשינו. להתאמות האלה יש מגבלות. אם אני לא יכול לבדוק כל אחד ביציאה, או כל אחד בכניסה, וצריך לקיים איזשהי מערכת של ניטור, באמצעים יותר רכים, זו המציאות שלנו כאן.

אלדד רבינוביץ':

(לא ברור, מדברים ביחד) איזושהי הכרעה ערכית, גם של עלות תועלת, גם של ניהול סיכונים, וגם של איזה אווירה הנהלת העיר רוצה. זאת אומרת, אם בסוף רוצים שתושב... רוצים שעובד יכנס בנוח, ורוצים שתושב יכנס בנוח, ולא ירגיש לו טרמינל, זו איזושהי אמירה ערכית, שבסוף, בסוף עוזי נותן לזה מענה, מקסימלי במסגרת זה.

ירון דגן:

רק רציתי להגיד את היתרונות שבכניסה, שהיה את העמדות של העובדים,

אלדד רבינוביץ':

יש יתרונות לצד שני.

ירון דגן:

אם עכשיו אני עובד עירייה ואני מפוטר, ישר, אני אחסם, אמור להיחסם במערכת ההקלטות, ו...
(לא ברור, מדברים ביחד).

אלדד רבינוביץ':

לא בטוח שרוצים לחסום את אותו...

דובר:

לעצור לו את הכרטיס.

עוזי חן:

אני חושב שהעניין של להקפיד, למשל, על עובדי עירייה שכבר לא עובדי עירייה, של לקחת כרטיס או לחסום, תכף נגיד מה אנחנו עושים כרגע, בעניין הזה. מה עשינו, ומה אנחנו עושים. לא, זה לא בהכרח סותר, אפשר לטפל בזה.

ירון דגן:

לא, אבל גם... גם... עופרה ואני עומדים באותו תור. זה גם לא נכון. למה שהיא תיבדק, אם היא עובדת עירייה?

דובר:

היא לא אמורה להיבדק, (לא ברור, מדברים ביחד).

דובר:

(לא ברור, מדברים ביחד) גם ימינה.

דובר:

היא לא אמורה להיבדק, (לא ברור, מדברים ביחד).

דובר:

אני לא, אני לא הולך אה...

דובר:

בכניסה, מי שנושא כרטיס עובד, ומזוהה, לא אמור להיבדק, ובדרך כלל הם עוברים ללא הגבלה.

דני ליבמן:

אני תמיד מראה את הכרטיס, זה מי שלא מראים, אומרים שמכירים אותם. אני אומר הם לא צריכים להכיר אותי, אני מראה את הכרטיס, אומרים לי תודה רבה, ו...

עוזי חן:

ויש מערכת של מבקרים קבועים? שיש להם גם תגים שאנחנו עושים. היו לא מעט הערות, שהתייחסו...

עופרה ברכה:

היו לא מעט כאלה שנשאו תגים, וכבר לא הייתה (לא ברור, מדברים ביחד).

דובר:

לא היו הרבה, (לא ברור, מדברים ביחד).

דובר:

אבל גם עכשיו, (לא ברור, מדברים ביחד) היו נכנסים עם זה.

עוזי חן:

היו לא מעט (לא ברור, מדברים ביחד), יש... בוא נאמר את זה ככה, יש לא מעט המלצות שמתייחסות לנושא הזה של הרשאות, של הסדרת ההרשאות, של הסיווג, של בקרה, של תיאום עם משאבי אנוש, של יצירת מנגנון, שמי שלא...

דובר:

עברת על כל המצגת עכשיו.

עוזי חן:

לא, כי זה, חבר'ה, כי הדבר היה מאוד פשוט, (לא ברור, מדברים ביחד), הדבר היה מאוד פשוט, מאוד פשוט, סך ליקויים או דברים שהטיפול בהם הוא מתבקש. אני חושב שהכי נכון שזה לספר מה עשינו מאז, חלק גדול מהדברים כבר הבאנו לידי טיפול, ביצוע, תיקון. חלק מהדברים נמצאים בעבודה משותפת, בראשותו של ראש מנהל עירוני במשאבי אנוש, ליאור ישראלי, לבחון מערכת בקרת כניסה. הינה, יוסי יוכל להתייחס לזה, כי זה תחום שהם מובילים אותו. אנחנו שמחים על כך, כי זה בעצם להקים מערכת אחת גדולה, שקודם כל, מטפלת בנושא של מאגר, מאגר העובדים והמורשים בלהיכנס לצאת, לפי טיפולוגיה, לפי סיווג, לפי מדורים, לפי מי צריך למדור כזה, לפי... כל מה שכתבתם אנחנו מבינים, מקבלים, ורוצים לעשות. אבל הדבר השני, זה גם מבחינה

טכנולוגית, אני מזכיר לכם, זה גם היה עניין של לבדוק טכנית, האם האמצעים עובדים לא עובדים, תקינים לא תקינים, גם זה. אז יש פה רעיון של להקים מערכת חדשה, אפילו משודרגת, כזו שתקל על העובדים, כי כולנו מסתובבים היום עם המכשיר הזה,

ירון דגן:

(לא ברור), הלכתם קדימה, הלכתם גם לטביעת אצבע, היה כבר (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

טביעת אצבע זה דבר שאני מאוד לא בעדו, אני לא חושב שזה נכון, כי יש פה עניין של מאגר מידע מיוחד שצריך לנהל. אני לא חושב שזה נכון שבארגון שלנו נעשה את זה.

(לא ברור, מדברים ביחד) מה שאנחנו רוצים.

עוזי חן:

ואנחנו לא רוצים, ניסינו בכמה מקומות,

דובר:

לא, היה ו... היה ו... (לא ברור, מדברים ביחד)

עוזי חן:

היו כמה מקומות שבהם ניסינו את העניין של טביעת אצבע, (לא ברור, מדברים ביחד). כמנהל, אני סבור אחרת, אני חושב שהאמצעים היום, של תג מזוהה, תג שמזהה אותך, עם ציפ, שאני יכול לשלוט בהרשאות, בביטול, בדברים האלה, ובעיקר לנטר, אני יכול לדעת מי נכנס לאן, מי יצא, מתי, מה עשה מה לא עשה, איזה דלת נפתחה ומתי, זה נותן לי כלים מספיק טובים, כדי לנהל את הביטחון בקרייה. טביעת אצבע, ביומטריה, ודברים אחרים, אני פחות מעדיף כרגע, כי זה מחייב אותנו לנהל מאגר מידע רגיש, פחות טוב, ופחות נכון בארגון שלנו.

ירון דגן:

אוקיי. התייחסת באמת, גם ל... את יכולה לקדם את ה... אוקיי...

דוברת:

כן. עוד אחד?

ירון דגן:

כן, הוא דיבר על זה, כן. גם לזה הוא התייחס, לגבי בסיס הנתונים. תתקדמי עוד אחד. אוקיי, לגבי קבוצות הרשאה, בכלל במערכת של כניסות, אז יש גרופים. אם אני עכשיו אתקבל כאן להיות עובד

עירייה, אז אני אהיה... תעשו אותי כמו ינון, לדוגמה. ויש הרבה שמות שהם גנריים. האם יש איזשהו טיוב שאתם עושים לקבוצות, כי הקבוצות שלא ניתן לזהות באופן חד ערכי, ואנחנו תמיד רוצים זיהוי חד ערכי.

עוזי חן:

אנחנו עושים שני דברים, גם מטייבים את הגרופ עצמו, הרי עברנו על כל הקבוצות, בשביל לתת להן מספר ושם, ואז זה יאפשר, הרבה יותר בקלות, בתוך כל קבוצה, וגם ברשימת הקבוצות, למקומות ש... דיברו על שם כפול או שם דומה, אנחנו מחקנו...

דובר:

גם ברמת היוזר,

עוזי חן:

מחקנו את הכפילויות, ואנחנו נותנים שם... שבוא נגיד, שכל מי ש... קב"ט ספרא, שנכנס לפני שבועיים, ומגיע עכשיו למערכת, וקורא, הוא ידע להבין שקבוצה איקס נקראת בשם כזה שאין... אין... אי אפשר להתבלבל למה שייכת הקבוצה.

אלדד רבינוביץ':

מעולה.

ירון דגן:

זהו, עדיין בנושא הזה, אנחנו כל פעם דיברנו על כניסה. זאת אומרת, היום אתה לא יודע, היות ולא קראת... אתה לא קורא את היציאה?

עוזי חן:

נכון מאוד.

ירון דגן:

אני שואל אותך, מתקיל אותך, כמה אנשים יש בבניין אחד?

עוזי חן:

נכון, שאלה טובה.

אלדד רבינוביץ':

אנחנו רוצים לדעת את הדבר הזה?

עוזי חן:

אז זהו, אנחנו, עוד פעם, אני עושה את האבחנה בין עולם הביטחון, התפיסה שלנו כאנשי ביטחון, התשובה היא חד משמעית, כן, הייתי רוצה לעשות את זה. זה... אם אני מסתכל רגע על סך התרחישים והאיומים, או הסכנות שיש,

עופרה ברכה:

שנחשפנו אליהן גם בשנה האחרונה, (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

וודאי, הנושא של כניסה, ניטור, בקרת כניסה היא אוטומטית גם יציאה, זה אף פעם לא לבד, וזה נכון להרבה מאוד תרחישים, (לא ברור, מדברים ביחד).

אלדד רבינוביץ':

(לא ברור, מדברים ביחד) סוגיות של פרטיות.

עוזי חן:

רגע, אלא שגם פה, גם פה, יש עניין של מדיניות, אני אומר, עוד פעם, היתרון... עוד פעם, נקרא לזה כך, של הנהלת העירייה, היא לא גוף מונחה, היא יכולה לשבת לחשוב, ולהגיד מה נכון לה, אל מול סיכונים, או אל מול ניהול סיכונים, ועלות תועלת, זה בסדר גמור, גם זה בסדר מבחינתי, אני אמרתי, אני איש ביטחון, אבל אני גם חלק מהנהלת העירייה, ואם זה ההנחיות, או זו התפיסה, או זו המדיניות, אני אעשה את הכי טוב שאני יכול, במסגרת הזאת. ולעניין הזה, נשאלה שאלה, ועוד פעם, בדיון שהיה גם בראשות ראש מנהל עירוני, ויחד עם סמנכ"ל תפעול, ההחלטה היא חד משמעית, אנחנו לא רוצים לבדוק את היציאה. נקודה. לא רוצים לבדוק, רוצים לבדוק מה נכנס, כדי לראות מה...

דובר:

היה דיון?

עוזי חן:

יש דיון, יש תאריך, גם... בהתייחסות שלי, הכתובה, אני מעביר את הפרטים, כאילו, אני מציין את הפרטים, את העובדות, מי מה כמה ולמה, כדי שזה יהיה מסודר. יש, יש החלטה לא לעשות את זה. העובדים, אתה יודע, עובד נכנס, כמו שהוא אמר, מספיק שהוא מציג את העניין הזה, אז זה לא מתועד, אז אני לא יודע כמה פעמים הוא נכנס יצא, אני לא יודע מתי הוא נכנס מתי הוא יצא, מי שמנהל את מערכת הדיווחים, יודע מתי עובד התחיל את יום העבודה, מתי הוא סיים, ככה אנחנו מחוייבים על פי עובדים, כדי להחתים את היציאה ובוזה, אבל את התנועה במהלך היום? אין על זה. יכול דני, או יכול עוזי, לעבור מבניין לבניין, כמה וכמה פעמים ביום, אנחנו לא...

ירון דגן:

אתם לא חניון.

עוזי חן:

לא. הנהלת העירייה לא...

ירון דגן:

כי בחניון אתה כל דקה יודע כמה אנשים, עכשיו אם נרד למטה אנחנו יודעים כמה אנשים יש בחניון.

עוזי חן:

אני יכול לדעת, אבל לא בדרך הזו. אני יכול לדעת.

עופרה ברכה:

החניון מתעד כל כניסה,

דובר:

ויציאה.

עופרה ברכה:

ויציאה.

(לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

אני לא יכול לדעת, נכון להיום, כבר יש את התשתית...

(לא ברור, מדברים ביחד).

משה חזן:

ירון, זו יציאה חד ערכית, כניסה לחניון, ויציאה מחניון. פה זה יציאה (לא ברור, מדברים ביחד).

ירון דגן:

אם היום נשאל את המקביל לך ברשות שדות התעופה, כמה אנשים יש בטרמינל 3, הוא ידע בדיוק. בטרמינל 1, וכמה יש באיזור האווירי.

עוזי חן:

שני הבדלים ביני לבין המקביל בטרמינל 3. א', אני מניח שהוא מקבל יותר ממני. סתם, אבל לא...

עופרה ברכה:

זה נכון.

עוזי חן:

העניין הוא, שטרמינל 3 הוא גוף רשותי, מדינת, מונחה, (לא ברור, מדברים ביחד) משטרת ישראל, והוא נדרש לזה.

דובר:

הוא לא יודע. הוא גם לא יודע כמה אנשים (לא ברור, מדברים ביחד).

עופרה ברכה:

אנחנו נתקדם טיפה.

מירב שרגא:

חבר'ה, אפשר לומר משהו? אפשר לציין משהו?

דובר:

כן. כן.

מירב שרגא:

לא, אני אומרת, כל הדבר הזה של יציאה, או כל מיני החלטות שצריכות להתקבל, אני חושבת שהחלק החשוב הוא, מכיוון והם כן צרכים של ביטחון, ואותו הדבר על הגדרות, אותו דבר על שילוט היציאה, זה משהו שתפיסת הביטחון צריכה להיות מוצגת להנהלה, וצריכים לדון בו ולבחון אותו, בכל נקודת זמן.

(לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

ב-6.4 האחרון, זאת ההחלטה שהתקבלה.

מירב שרגא:

אנחנו מדברים על?

עופרה ברכה:

על החלפת כרטיסי עובד.

ירון דגן:

על החלפת כרטיסים. כן, ואני רוצה לדבר...

אלדד רבינוביץ':

אני רק רוצה להגיד, אנחנו בלחץ זמן מאוד (לא ברור, מדברים ביחד),

ירון דגן:

לא לא, ממש קצר, כי אני (לא ברור, מדברים ביחד) מפה להשליך על ניהול פרוייקט בכלל. בכלל, מילה כרטיס העובד, הוא משמש אותנו, קודם כל, להיכנס, הוא משמש אותנו גם להחתמה. זה גם אם אני עכשיו רוצה להדפיס, אני נעזר בכרטיס עובד. יש לנו, למעשה, פה, שני פרוייקטים, וחשוב שניקח מהפרוייקט הזה את הנושא של תאום של שני אגפים שונים. אגף הבטחון באמת תיכנן עם חברת מוטורולה על חידוש בסיס הנתונים, ובמקביל, יש לנו פרוייקט שערך אגף משאבי אנוש.

עופרה ברכה:

של החלפת הכרטיס.

ירון דגן:

של החלפת הכרטיסים. התוצאה לזה, של הממשק שנדרש שהיה כאן, שצריך היה להיות, שעובדים רבים נקלעו למצב שלא הצליחו להיכנס לבניין או למשרד. חלק מהכרטיסים הישנים לא איפשרו נוכחות. היה לנו אחרי זה עמדה לאיזשהו קידוד, שנוצר שם עומס. כלומר, פרוייקטים חשובים, ברוכים, התיאום בין שני האגפים, ומה שיצר הרבה מאוד בלאגן. חבל.

עופרה ברכה:

טוב, יש פה, יש פה... ממש ברמה של פירוט של הדברים,

ירון דגן:

כן.

עופרה ברכה:

אבל אם אתם רוצים, משהו להתייחס,

עוזי חן:

בקצרה. קודם כל, אני לא חושב ש... אין לי מה להכביר על מה שקרה,

עופרה ברכה:

זה כבר היה.

עוזי חן:

אני לא חושב שיש לנו ויכוח עם הממצאים. לא, אני חושב שהממצאים...

עופרה ברכה:

אה, הויכוח הוא היה...

עוזי חן:

לא, הוא לא היה...

עופרה ברכה:

אבל זה היה ברמה אישית, עברנו...

עוזי חן:

לא טוב. היה לא טוב. היה... הרבה מהדברים... עוד פעם, אני לוקח על עצמי, כי מה שאנשים לא מבינים, כנראה אני לא הסברתי טוב, מה שהלך לא טוב, כנראה אנחנו לא עשינו טוב, וזה בסדר גמור, הרעיון הוא לראות מה לא היה בסדר, ולתקן. אני חושב שבמקרה הזה, אז יישרנו קו, והמציאות היום היא מול מוטורולה, ומה שאנחנו עשינו היא אחרת לגמרי, אבל (לא ברור) חשוב לתהליך שמוביל אגף משאבי אנוש, ואם יוסי ירצה במילה וחצי, להגיד לכם לאן הולכים עם זה,

אלדד רבינוביץ':

יוסי, תוכל לפרט לנו בקצרה?

עוזי חן:

כי זה ה... שיתוף הפעולה בינינו, על נושא של החלפת כרטיסים, ו...

יוסי פרץ:

כן.

עופרה ברכה:

אנחנו לא נכנסנו פה לדוגמאות, אז... אבל בסדר.

אלדד רבינוביץ':

יוסי, תוכל לפרט לנו בקצרה ממש?

יוסי פרץ:

כן, האמת שזה לא בדיוק שלא היה תיאום, היתה איזשהי תקלה במערכת, בסדר? זה לא ש... הייתה תקלה במערכת, שלא ידעה לעשות את הדברים, (לא ברור, שמע חלש בזום) במערכת של הכניסות והציאות, ועשינו ישיבה על הדבר הזה עם עוזי,

דובר:

אפשר היה לעשות את זה יותר טוב.

דובר:

אין בעיה.

יוסי פרץ:

זה לא משהו שאמור לקרות, אגב, וגם כשזה קרה, נתנו מענה מיידי, וזה נפתר מהר. נכון, היו פה ושם עובדים... אגב, כרטיסים ישנים, מן הסתם, לא יעבדו, כי הם... כי ברגע שמנפיקים לעובד כרטיס חדש, הכרטיס הישן אוטומטית מתבטל במערכות, וכך צריך להיות. לא יכול להיות שעובד יסתובב עם שני כרטיסים, ושניהם יאפשרו להחתים נוכחות או כניסה. אז זהו, (לא ברור, מדברים ביחד).

עופרה ברכה:

מה שאני מציעה לסיכום הדבר הזה, שבפעם הבאה שעושים את תהליך כזה, אז צריך לחשוב על כמה דברים.

עוזי חן:

אני חושב שהעסק הזה היה, היה צריך להיות מנוהל אחרת, ובצורה יותר טובה, אין ספק שהלקחים נלמדו גם באופן עצמאי של כל אחד מאיתנו, גם באמצעות הדוח,

עופרה ברכה:

בסדר גמור.

(לא ברור, מדברים ביחד).

דוברת:

אנחנו נעבור לשקף 27.

אלדד רבינוביץ' :

ב-25 ראיתי איזושהי הסתייגות, בעמוד 25. בשיתוף של העובדים במדיניות הצבת מצלמות, ראיתי הסתייגות של מנהל משאבי אנוש, בתגובות. אנחנו... יוסי?

יוסי פרץ :

כן, אני מקשיב. הסתייגות של מה?

אלדד רבינוביץ' :

הייתה לכם איזושהי הסתייגות מההמלצות של שיתוף העובדים במדיניות הצבת מצלמות.

יוסי פרץ :

כן, ההסתייגות, יש סיכום עם ארגון העובדים, שלא מתקינים מצלמות שמכוונות לשעונים. על זה אתה מדבר?

דוברת :

לא.

דובר :

לא.

דוברת :

לא, בזה אין לנו בעיה.

דוברת :

יוסי, אתה... יש לך את המצגת?

דוברת :

לא, ליוסי לא.

דובר :

הוא לא רואה את זה גם?

דוברת :

אין לו?

דוברת :

אז אתה רואה את המצגת?

יוסי פרץ:

לא.

עוזי חן:

אנחנו יכולים להגיד מה אנחנו עושים. יוסי, אני אתייחס לזה, ותגיד לי אתה אם אתה... אם מתכוונים לזה, כי... אנחנו...

מירב שרגא:

לא, ההתייחסות הייתה, היא פה רק על העניין של לקבל את אופן היידוע, לקבל התייחסות (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

אני אגיד לכם מה עובד הרבה שנים, ועובד כבר טוב. קודם כל, אנחנו, כשאנחנו מציבים מצלמות במרחב הזה שנקרא קריית העירייה... אגב, יש התייחסות גם בחוק לנושא הזה, של שמירת הפרטיות,

אלדד רבינוביץ':

של הרשות.

עוזי חן:

כן. אז אנחנו מסתכלים בדרך כלל למקומות המשותפים, אם זה כניסות לבניינים, יציאות, המעברים, המסדרונות, הלובי. אני לא אשב ואצפה אל תוך עמדה של עובד, גם כאיש ביטחון, אני לא עושה את זה. אני חושב שלתוך החדרים אנחנו לא נכנסים, אני חושב שזה מחוץ לתחום, זה גם מקובל גם על ארגון העובדים, גם על הנהלת העירייה, אני לא רואה טעם או צורך לשנות את זה. לעניין השעונים, יוסי, אם מסתכלים על השעון או לא, אני לא קובע את זה, אנחנו גם... אין לנו... לנו, אישית, כבטחון, לא מצאנו לנכון אף פעם לכוון לשם. אבל אני מזכיר לכולם, אני מסתכל על היציאה ועל הכניסה מהבניין, על כל בניין. אני מסתכל על כל דרכי הגישה והיציאה מספרא,

דוברת:

לא, העניין היה לידע, העובדים מיוודעים.

עוזי חן:

אנחנו סיכמנו עם ארגון העובדים, שאנחנו מעדכנים אותם כשאנחנו מתקינים מצלמות במרחב קריית ספרא. נראה לי לגיטימי. שהם מכירים ויודעים.

דובר:

באופן כללי.

עוזי חן:

כן.

מירב שרגא:

הממצא בדוח מתייחס לחובת יידוע העובד הפרטני, בסדר? שזה משהו שלא קורה באופן שוטף, לא בתהליך קליטת עובד...

דוברת:

כשהגעתי לעירייה, אף אחד לא אמר לי שיש מצלמות פה בקריית ספרא, (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

אבל אני חושב שבקריית ספרא יש היום המון שלטים, ובכל מקום, שמלמדים שהמקום מצולם.

דוברת:

טוב, בואו נתקדם.

ירון דגן:

ב-27 (לא ברור), ב-26 יש כאן איזושהי טענה, שהתצפיתנים של מוקד הביטחון לא רואים את ה... לא (לא ברור) את האירועים. זו העבודה שלהם, לצפות, בדברים האלה?

עוזי חן:

מה, מה? עוד פעם? סליחה, אני, מחילה, אני מתנצל.

ירון דגן:

מספר אירועים (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

אני חושב שגם פה אנחנו עם מספרים אחרים, אנחנו עם נתונים אחרים, גם עם דור אחר של... עם שיטת עבודה קצת שונה, יש היום הרבה מאוד אנליטיקה בתוך המצלמות שלנו, אנליטיקה חכמה, שבעצם מלמדת את התצפיתן, או "מלמדת" במרכאות, כן? שמה לפניו אירוע חריג, יש תיעוד לכל הדברים האלה, יש דוח יומי שיוצא, דוח שבועי, יש הרבה מאוד סרטונים, השבוע היו רק שניים

כאלה, על איזה הומלס שישב באיזשהו מקום, ברגע שהוא זו, מיד הקפיץ את המצלמה, ניגשו אליו המאבטחים, עוד כל מיני דברים כאלה,

ירון דגן:

אז הכנסתם אנליטיקה למצלמות,

עוזי חן:

כן כן כן.

ירון דגן:

וזה מעלה את האחוז?

עוזי חן:

אחוז של מה?

ירון דגן:

הרי כאן אנחנו מדברים על (לא ברור, מדברים ביחד),

עוזי חן:

זה מטייב את העבודה, זה אומר שיש פחות אירועים שאנחנו לא מזהים אותם, או לא מטפלים בהם,

ירון דגן:

כן, זו הכוונה שלי.

עוזי חן:

יש פחות אירועים של ונדליזם, זה מה שזה צריך לתרום. ועבודת המאבטחים, התצפיתנים, היא יותר אפקטיבית. הנושא הזה נמדד, מתועד, בצורה מסודרת, ברמה של תוך יומי, שבועי, שנתי, אפשר לראות את המגמות.

אלדד רבינוביץ':

יש לך איזה סטטיסטיקה חדשה, של לבוא ולהשוות בין הזהות של התצפיתן (לא ברור, מדברים ביחד)?

עוזי חן:

כן, אפשר, אפשר גם לתת את הנתונים של עכשיו, כדי להתרשם מהדברים, זה לא (לא ברור, מדברים ביחד).

אלדד רבינוביץ':

אז אם תוכל לעשות איזשהו ניתוח כללי כזה, ולשלוח (לא ברור, מדברים ביחד).

עוזי חן:

בשמחה רבה.

גיל שכטר:

אז בסוף יש יותר מצלמות מתצפיתנים.

אלדד רבינוביץ':

נכון, לכן שאלתי אם זה (לא ברור, מדברים ביחד).

גיל שכטר:

אני מאמין שזה האירוע המרכזי, ש...

(לא ברור, מדברים ביחד).

גיל שכטר:

אני בשכונה שלי יש מאות מצלמות, אני בספק אם מישהו יכול לראות את ה...

אלדד רבינוביץ':

האנליטיקה באה לפתור את זה, (לא ברור, מדברים ביחד), למקד לאותו תצפיתן אחד את האירוע, הוא לא צריך להסתכל על 100 מצלמות, הוא מסתכל...

דובר:

אני מניח שהרבה מתוך זה זה... סליחה, אני עכשיו מדבר כתושב, זה גם... זה הרבה בדיעבד, לצורך העניין, לתחקר אירוע שקרה.

(לא ברור, מדברים ביחד).

גיל שכטר:

קודם כל, כן, אני בספק אם את האיש עם הספריי, יתפסו אותו בזמן אמת, אבל... למרות שראיתי מלא סרטונים של עוזי, של אנשים שגנבו עצים, ותפסו אותם אונליין.

עוזי חן:

זה מתכתב גם עם הדוח שציננתם, או צויין פה בהתחלה, של מערך המצלמות העירוני,

דוברת:

כן, כן.

עוזי חן:

אני חושב שהשיטה והטכניקות שלמדנו במרחב הציבורי מיושמים. גם כאן (לא ברור, מדברים ביחד) אפשר יהיה להציג את זה, אני אשמח להעביר את הדברים בצורה מסודרת. (לא ברור, מדברים ביחד).

ירון דגן:

(לא ברור, מדברים ביחד) 27, (לא ברור, מדברים ביחד), זהו, רציתי את ההתייחסות שלך, (לא ברור, מדברים ביחד). את יכולה לקדם?

דוברת:

עשרים ו?

דוברת:

27, מיכל.

משה חזן:

אנחנו הקמנו פה... קבלת הפנים שלי בכיכר ספרא ב-2015 הייתה הצפה בארכיון העירוני, אז הוחלט פה... אמת, אמיתי, נזק מטורף, החלטנו להקים פה מערך של גלי הצפה, שיחובר למערכת בקרת המבנה. עשינו את זה, ואנחנו ממשיכים להרחיב את זה. המערכת גם מוציאה התראות SMS לטלפונים של הכוננים, שלנו, של מי שמנהל את הכיכר ודברים כאלה, כדי לראות את הדברים האלה. רק לאחרונה אני יכול להגיד שהיתה לנו הצפה בליל הטילים האיראנים. בדיוק את הדבר הזה בלשכת סגני ראש עיר פה, וזה הציל לנו... אפשר להגיד, חסך לי נזק מטורף, נזק של מיליונים, גלאי שהבאנו במאות שקלים.

דובר:

מה גם שהסגנים לא ידעו על זה אפילו, (לא ברור, מדברים ביחד).

משה חזן:

הביקורת שהייתה, מירב הייתה איתנו בסיור, ראתה את מערך הגלאים האלה. הייתה תקופה שהגלאים, כל גלאי היה מתריע לפי מה שנקרא, כל 5 שניות התראה. זאת אומרת, לא הגבלנו את כמות ההתראות בשניות, אז הוא הוציא (לא ברור, מדברים ביחד) איזה עשר עשרים התראות.

דובר:

זה אותו אירוע?

משה חזן:

אותו אירוע, כן. עכשיו, אין לנו בעיה של צנרת מים פה, הצנרת פה היא בת 30 40 שנה, שאנחנו מחליפים, משדרגים אותה, צנרת המים בספרא היא בסדר גמור, ואנחנו מחליפים מה שצריך להחליף. הסיפור של ההתראות הוגבל עכשיו, בכמות ההתראות שהוא מוציא פר דקה, או פר, מה שנקרא "אירוע ספציפי", הכנסנו פה עוד גלאים, ושדרגנו את המערך של ה...

ירון דגן:

אבל ממה זה נובע, כמות ה...?

משה חזן:

בדיקות. בדיקות שנעשו, וההתראות שהיו.

(לא ברור, מדברים ביחד)

ירון דגן:

לא, אבל למה יש כל כך הרבה אירועים? הבנתי את התדירות של אירוע.

משה חזן:

צילמתי לה מסכים פה, והעברתי לה את זה, וחלק מהמסכים שם מקרינים אירועים, שקורה, יש לך גלאי שמתריע עכשיו בבניין 1 קומה 6, מתריע התראה של הצפה. במקום להוציא התראה אחת, כל, מה שנקרא, 30 שניות, הוא הוציא התראה כל שתי שניות. זה הוציא את ההתראות, פשוט זה... רצו, זו אותה ההתראה, על אותו אירוע ספציפי.

ירון דגן:

ומה מהות האירוע? סתם המנקה שוטפת?

משה חזן:

מהות האירוע ש... לא לא לא, שהשאירו ברז דולף, בתוך מתקן של נגיד כיבוי אש. המתקן של כיבוי האש דלף.

דובר:

מתקן תמי 4 שדולף.

משה חזן:

תמי 4 שדלף. עשרות דוגמאות. או עובד ניקיון שבא עשה שטיפה, בטעות שפך את הדלי. הדברים האלה קיימים, וקורים כל הזמן, אנחנו ממשיכים לקבל את ההתראות האלה, יודעים למה להתייחס, הגבלנו את זה (לא ברור, מדברים ביחד) בשעות, בשעות העבודה כבר פחות אנחנו מקבלים את ההתראות האלה, יותר מעניין אותי אחרי שעות העבודה. אז ברוך השם, טיפלנו בזה, ואני חושב שירדנו בכמות ההתראות בצורה מאוד רצינית.

אלדד רבינוביץ':

מצויין, יש למישהו עוד משהו להוסיף?

דוברת:

אתה רוצה, עוזי, להוסיף?

עוזי חן:

כן, בקצרה, בקצרה, כאילו באמת, טלגרפית, זה... אני חושב שלקח שלנו לפעמים הבאות, נשלח לכם מבעוד מועד שתוכלו לראות את ההתייחסות שלנו גם, ואז זה יקל עלינו ב... להתאים את עצמנו לדיון, ולא... ככה, הסיפור של כוח אדם הוא באמת אתגר גדול מאוד, זה לא הולך ונעשה יותר טוב, ולכן הטכנולוגיה היא באמת יכולה להוות מענה מתאים, לא להכל, אבל לחלק גדול מהדברים. וזה, אנחנו בפירוש רואים בזה הזדמנות טובה ונכונה, לעצור שנייה, לבחון, ולהתקדם. אני מדבר בדיעבד, כי כבר אנחנו בתוך הסיפור. סה"כ 59 המלצות בדוח, מתוכם 55 נוגעות לאגף החירום והביטחון ישירות, 50% מהם סיימנו, ביצענו. ה- 50% הנותרים הם בביצוע. עכשיו, ביצוע זה סמנטיקה שלנו. למשל, הנושא של ניצול תקציב, אני לא עושה עליו V, כי אני רוצה להשלים עכשיו שנת עבודה שלמה, לראות שבאמת עשינו כמו שצריך, ואז להגיד אני בסדר, לא עכשיו. לכן אם זה נמצא בקטע של ביצוע, זה יוצג, אני אעביר לכם את זה בצורה מסודרת, מפורטת, יש בטבלה שלנו התייחסות לכל סעיף וסעיף, מה הייתה ההתייחסו הראשונית שלנו כשקיבלנו את טיוטת הדוח, ואיפה אנחנו נכון להיום, כשצריך גם להסביר, אז אנחנו מפרטים, מוסיפים את כל הפרטים ואת כל מה שצריך,

עופרה ברכה:

תודה עוזי.

עוזי חן:

לא, אני חושב שזה נכון (לא ברור, מדברים ביחד).

עופרה ברכה:

יאמר לזכותו, שכל דיון איתו...

עוזי חן:

לא, זה כסף, זה תהליך שאנחנו עושים אחת לחודש, יש לנו פגישה מסודרת, בתוך האגף, עם כל מי שצריך, כדי לראות סטטוס, ולראות איך אנחנו מתקדמים, ובעניין הזה יש שלושה דברים שאנחנו עושים, שהם מובילים אותנו למקום טוב יותר. אחד, זה קודם כל, העניין של עדכון הפק"מ. פק"מ זה תוכנית האבטחה של ספרא. לעדכן את הפק"מ, לכתוב אותו מחדש, אנחנו בעיצומו של תהליך, יש קב"ט חדש, לקחנו יועץ, איש מקצוע, שמתעסק עם העניין הזה, להגדיר מחדש את תוכנית האבטחה של ספרא אל מול ההמלצות. כן סגירות, כן גדרות, לא גדרות, איפה כן אפשר, להביא או ליצר משהו טוב יותר. ב', זה הנושא של השימוש בטכנולוגיה, באמצעים הטכנולוגיים. כן לעשות שימוש מיטבי ואפקטיבי, במה שקיים ובמה שעוד צריך. אני חושב שהמרחק הוא לא גדול, שעשינו כבר דרך, וצריך עוד, להשלים. השימוש באנליטיקות, בניתוח נתונים. היום יש למידה, ובינה, וכל מה שאתם מכירים, אנחנו בתוך הסיפור הזה. אפשר יהיה גם לראות את הנתונים, ואני אעביר לכם בצורה מסודרת, שתראו את מה שעשינו עד עכשיו, ומה מתכוונים עוד לעשות. אני חושב שהנושא השלישי, מחולק לשניים. אחד, זה באמת הנושא של בקרה, זה שאנחנו צריכים בקרה טובה יותר על עבודת המאבטחים, כי גם אם יש מגנומטר, וגם אם יש כרטיס, בסוף מישהו צריך לבדוק (לא ברור, מדברים ביחד) שנדרש. והדבר השלישי, זה תחזוקה. תחזוקה נאותה של הציוד והאמצעים, שפה אנחנו בערב, מה שנקרא, לדעתי, מפנה. מכרז חדש שעשינו לנושא תחזוקת האמצעים, שמנו... עשינו עבודה, תחנה גדולה מאוד, ארוכה מאוד, יסודית, כדי להביא את עצמנו למצב שבו, יש לנו, לשמחתי, הרבה מאוד אמצעים. יש מרחבי 5,000 מצלמות, בספרא יש יותר מצלמות ממה שהיו, במתקני העירייה, זה לא רק ספרא, זה (לא ברור, מדברים ביחד). והמכרז שלנו היום, הוא במיקוד של אחזקה, איך לשמר את המערכות האלה, איך לשמר את היכולות האלה, ואיך להיות יותר אפקטיביים, ולא רק להתקין. אז זה הסיפור בגדול, אני אעביר לכם מיד את הדוח הזה, עם הפירוט, אתה יכול להתרשם, ואת מה שביקשתם.

עופרה ברכה:

אני שנייה יוצאת רגע לזה, אבל אני רק אומר, לזכות אגף חירום ובטחון, שעוזי עומד בראשו, שבכל דוח ביקורת הוא מממש בדיוק את מה שאני רוצה, זה הופך להיות סוג של תוכנית עבודה. וזו המטרה בעצם של דוח ביקורת, אנחנו רוצים לראות איך שלוקחים אותו, וזה הופך להיות תוכנית עבודה שמיושמת בפועל, וישר כוח, אנחנו רק...

עוזי חן:

תודה רבה.

עופרה ברכה:

נראה לי שהדברים מתוקנים. אני באה.

אלדד רבינוביץ':

אני אסכם, אז באמת תודה לכולם, למבקרת, למיכל, לעוזי, לכל המערך, לגיל, לכולם.

עופרה ברכה:

המון תודה ליועצים, סליחה, ירון ומירב.

אלדד רבינוביץ':

אמרתי. אבטחה היא מקצוע של ממש, ניכר שבפנינו יושבים אנשי מקצוע נהדרים. אבטחה מטבעה דורשת תחזוקה, דורשת כל הזמן התעסקות קבועה. טוב שקיבלנו דוח ביקורת, טוב שבעצם שמנו זרקור על הנקודות, תמיד יהיו נקודות, תמיד טוב לתקן אותן. כוועדת ביקורת, יש לי קושי, לבוא ולנסות להחליף את שיקול הדעת המקצועי, בתחום שהוא כל כך מקצועי, אני חושב, כמדיניות,, שבתחומים מקצועיים אז כל בעל מקצוע צריך לקבל איזשהו כר נרחב לפעילות, להחלטות. אני חושב שגם הביקורת מסכימה לדבר הזה. אני מניח שהדברים היותר טכניים כבר תוקנו או מתוקנים, הדברים היותר מהותיים, יותר ערכיים, מניח שיובאו ל... או שהיו קיימים בדיונים, או שיתקיימו לגביהם דיונים, בעצם בפורום מקצועי, בפורום של הנהלה, וככה הדברים יסגרו. אז אני מקבל את המלצות הדוח, בכפוף להערות הנוספות לעיל, וממליץ למועצה לאמץ את מסקנות הוועדה. הישיבה נעולה.

דובר:

תודה רבה.